דבר

יום שני, כ"ו באייר תשמ"ז, 25 במאי 1987 ● גליון 19126

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- שיטה במילכוד / יורם פרי, הארווארד
- קואליציה עם משקפת שדה / שלמה גינוסר
- תסמונת בודאפשט / נתן רענן
- באר שבע: אז מה אם הבטיחו? / אמיר רוזנבליט
- הרץ השחור לבית הלבן / „אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"
- בורסה וכלכלה (4־5); עכשיו (9); ספורט (11); בידור (12)

מזג האויר

נאה עם עליה קלה במעלות החום.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים 13–26, רמת־הגולן 11–26, צפת 10–24, טבריה 17–30, נצרת 14–26, עפולה 15–29, שומרון 14–28, תל־אביב 17–24, לוד 15–27, יריחו 18–33, עזה 17–24, באר־שבע 16–31, אילת 22 עד 37 מעלות.

ביקורת קשה על חוקרי השב"כ בהחלטת ביהמ"ש העליון – שהביאה לשחרור נפסו

שמיר יקבע צעדיו אחרי שילמד פסק־הדין ● מקורות משפטיים: חריש לא יוכל לחמוק מהליכים נגד חוקרי נפסו

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

בית־המשפט העליון זיכה אתמול את עיזאת נפסו מאישומי ריגול ובגידה. בוטל גירושו מהצבא וכן בוטל עונש המאסר של 18 שנה שהוטל עליו. נפסו שוחרר מייד לאחר פסק־הדין ממאסרו.

בית־המשפט העליון שדן אתמול בערעורו של נפסו בהרכב של נשיאו מאיר שמגר והשופטים ד"ר משה בייסקי ואליעזר גולדברג פירסם אתמול מאוחר בלילה את פסק־דינו המחזיק 10 עמודים.

בעקבות עיסקת טיעון שנערכה בין פרקליטי של נפסו, עורכי־הדין, צבי הדר ואריה ומשה קמר לבין הפרקליט הצבאי הראשי תת־אלוף אמנון סטרשנוב־נבו הודה נפסו

(המשך בעמ' 2)

מאת יוסי מלמן, טובה צימוקי וטלי ליזנר סופרי „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר יחליט על צעדיו הבאים רק לאחר שיקרא הבוקר את פסק־הדין וילמד אותו היטב.

יצחק שמיר אמר אמש עם פרסום פסק־הדין במשפטו של הסגן עיזאת

(המשך בעמ' 2)

סגן עיזאת נפסו מובא לשמיעת ערעורו בבית־המשפט העליון בירושלים. (צילום: יצחק הררי)

„בעוד שעתיים אהיה בבית" טלפן עיזאת נפסו לאמו

מאת יצחק [illegible], סופרי „דבר"

„בעוד שעתיים אהיה בבית", אמר אמש סגן עיזאת נפסו בשיחת טלפון לאמו [illegible], ששמעה קלה לפני כן בבית בנה הבכור בכפר כמא על פסיקת הבג"צ לשחרר בנה.

מייד לאחר שידור הודעה ב„מבט" על פסיקת הבג"צ החלו תושבי כפר כמא (אלה שלא נסעו אתמול לירושלים) לנהור בהמוניהם אל בית הוריו של עיזאת נפסו.

הצ'רקסים הם עם של אנשים מאופקים. הם הלכו בשקט והשמחה החלה לפרוץ. [illegible]

„אלוהים עזר לכל מי שעשה לו עוול", אמרה האם. „אני רועדת מאושר. הלילה אחבק חזק את בני, לו חיכיתי שבע שנים. [illegible]", אמרה האם.

„יחי הצדיק", אמר שלט גדול שתלו השכנים בפתח בית נפסו. „עד הלילה נתחיל בהכנות להאפלה שבזאת שהכפר לא ידע כמותה", אמרו השכנים. „עוד שעתיים ועיזאת שלנו יהיה פה אתנו ולשמחה לא יהיה גבול".

חיילים צ'רקסים בחופשה לובשי מדים, שגם הם עמדו ליד פתח הבית היו שבעי רצון ומאושרים: „מחר נחזור לבסיס עם ראש מורם. תמיד ידענו שעיזאת נקי מכל אשמה, עכשיו כל המדינה יודעת".

בני המשפחה, זקנים וצעירים, החלו עוד אמש, תוך כדי המתנה לעיזאת לסכם עצה כיצד לסייע לו בשיקום ביתו ובסיום הבנייה שנפסקה עם מעצרו. „עיזאת", אמרו, „צריך לשקם את חייו [illegible] שתוך שבועיים־שלושה הוא ישא שנית". איש בכפר כמא לא היה מוכן אמש לגלות את שמה של המיועדת המאושרת.

ראה ידיעה קודמת בעמ' 3.

פרס ושרון החליפו מהלומות מילוליות

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

„אינך דובר אמת": „מה אתה חושב שאתה האפיפיור?" אלו היו מקצת הביטויים שהחליפו שר החוץ שמעון פרס ושר התעשייה והמסחר אריאל שרון בישיבתה השבועית של הממשלה.

לאחר תקופה ארוכה יחסית של דיונים עניינים ובלי התקפות אישיות שבו אתמול ההתנצחויות והגידופים לדיוני הממשלה. זה קרה במהלך סקירתו של שר החוץ שמעון פרס על נסיעתו לארה"ב ופגישותיו שם עם שר החוץ ג'ורג' שולץ ושגריר ברה"מ בוואשינגטון.

כשהזכיר שמעון פרס את תוכנית הפיתוח שלו לפיתוח כלכלי שזכתה לכינוי „תוכנית מרשל של המזה"ת" העיר אריאל שרון: „מרשל פרס". שמעון פרס ענה: „אפשר לחשוב שאתה שומר יותר ממני על האינטרסים של המדינה". אריאל שרון: „אתה, לעומת זאת, גם פוגע באינטרסים של המדינה ואינך דובר אמת". שמעון פרס: „מה אתה חושב לך שאתה האפיפיור? יש לך מונופול על האמת? אתה התכוונת ללכת לבחירות עם עמוס קינן, מה אתה מסיף מוסר?" אריאל שרון: „זה שקר". שמעון פרס: „אתה בוודאי מלך האמת". אריאל שרון: „יותר ממך, אתה המדליף הראשי".

בשלב זה, כששח ראש הממשלה יצחק שמיר שההויכוח עלול להחריף, הוא התערב והכריז על המשך הישיבה בוועדת שרים לענייני בטחון שיש מניעה חוקית מלדווח עליה.

חשמל ומזוט לתעשייה יתייקרו ב־5־10 אחוזים

מאת אמנון אמוד, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

מחירי החשמל והמזוט לתעשייה עומדים להתייקר בקרוב בשיעור שבין 5 ל־10 אחוזים.

לדברי כלכלנים בירושלים נובע הצורך בייקור המזוט, ובעקבותיו גם החשמל, מהעליות שנרשמו בחודשים האחרונים במחירי הנפט העולמי בעולם.

ייקור מחירי האנרגיה לא יחול על מחיר הבנזין למכוניות. מחיר הבנזין לא השתנה מאז יולי בשנה שעברה והוא נמוך כיום מהמחיר בכל ארצות אירופה, פרט לגרמניה.

מבדיקת סופר „דבר" עולה, כי מחירו של ליטר בנזין 96 אוקטן נמוך היום במונחים ריאליים ב־46.5 אחוז ממחירו ערב הפעלת התוכנית הכלכלית ביולי 1985.

מחירו הנמוך של הבנזין מוסבר בשתי סיבות עיקריות: מדיניות רכישת הדלק של משרד האנרגיה שאיפשרה לו לקנות מלאים גדולים של נפט גולמי במחירי שפל ומגמת משרד האוצר לוותר על הכנסות ממיסים, כדי לשמור על מחיר יציב לדלק.

בנק ישראל יוריד את הריבית בעוד כשבוע

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בנק ישראל מתכוון להוריד שוב את הריבית במשק במידת מה, ככל הנראה לקראת תחילת חודש יוני, כלומר בעוד כשבוע. כך מעריכים בנקאים אשר בדקו את הנושא בימים האחרונים עם ראשי בנק ישראל.

הבנקאים משוכנעים בנחיצותה הדחופה של הורדת ריבית, כנראה לשיעור של כ־18 אחוז בשנה. הם מעריכים כי נוכח המשך ירידת האינפלציה אין לבנק ישראל מנוס מהכוונת המשק לריבית נמוכה יותר, משום שהריבית הריאלית עוברת היום כבר את קו ה־40 אחוז בשנה.

הבנקאים גם סבורים שראשי בנק ישראל כבר נוכחו לדעת שמדיניותם בעת האחרונה היתה אכן מוטעית בתחום זה ולא יעכבו את הורדת הריבית כעת.

על־פי התחזיות הכלכליות עשויה לבוא בעוד כחודש ימים ירידת ריבית נוספת, אלא אם כן הירידה הקרובה תהיה גדולה מן הצפוי.

הסטאטוס־קוו יישמר, הבטיח שמיר עם פרישת רובינשטיין ושיבת פרץ

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר הבטיחו כי הסטאטוס־קוו בענייני דת המעוגן בהסכם הקואליציוני לא יופר גם לאחר התפטרותו של שר התקשורת אמנון רובינשטיין מן הממשלה, ועם צירופו של השר יצחק פרץ, והתימות ההסכם בין ש"ס לליכוד.

ראש הממשלה הכסית גם, בתשובה לשאלות ממלא מקום, כי ועדת השרים שהוא עומד בראשה מנסה למצוא פתרון לבעיות הגיור והיא תמשיך לפעול על בסיס הסכמה בין המערך לליכוד. בעד ההחלטה לצרף את ח"כ פרץ כשר בלי תיק הצביעו 18 שרים; נגדה הצביעו שלושה – אמנון רובינשטיין, יעקב צור ועזר וייצמן ונמנעו שניים – גד יעקובי ויגאל הורביץ.

שר הבטחון יצחק רבין לא השתתף בהצבעה.

שרי המערך נועדו לפני הישיבה לדיון פנימי שבו נענו להצעת שר החוץ שמעון פרס להצביע בעד אישור צירופו של יצחק פרץ בתנאי

(המשך בעמ' 2)

הפרידה: שר התקשורת אמנון רובינשטיין נפרד ממזכירתו. (צילום: יצחק הררי)

שני ראשי הממשלה ושני שרי הבטחון – אחראים לתקלות בפרשת פולארד

מצאה ועדת הבירור – בעוד ועדת אבן מסתגרת להכנת מסקנותיה במוסד נעורים

מאת נתן רועי ושלמה גינוסר, סופרי „דבר"

ועדת הבירור בפרשת פולארד מצאה גם את הדרג המדיני אחראי לתקלות החמורות שאירעו בפרשה זו. כפי שנודע, נקבעה אחריותם המיניסטריאלית של שני ראשי הממשלה ושני שרי הבטחון שכיהנו בתקופה הרלוואנטית – שמיר ופרס, ארנס ורבין – נוסף לדרג הביצועי.

בעוד ועדת המשנה של ועדת החוץ והבטחון עדיין יושבת על המדוכה, סיימו שני חברי ועדת הבירור, עו"ד יהושע רוטנשטרייך ורא"ל (מיל.) צבי צור, את כתיבת הדו"ח שלהם, בן כ־50 עמודים, והוא נמסר להדפסה.

בגמר מלאכת ההדפסה והגהתה יימסר הדו"ח לראש הממשלה – ביום שישי זה או ביום א' הקרוב. אחד משני חברי הוועדה, עו"ד רוטנשטרייך, יצא אתמול לביקור עסקים קצר באירופה וישוב עוד השבוע.

מסתודדים באתר הנופש

אורחת „קמפ דיוויד" שרתה אתמול במתקן המשטרה בצעירים שליד נתניה. בכניסה למתקן הוצב קצין־משטרה [illegible] ששמר על השקט בעבודת חברי הוועדה.

יו"ר ועדת החוץ והבטחון, אבא אבן, העומד בראש הוועדה לבירור פרשת פולארד נכנס למתקן בסביבות השעה 12.00, בשעה שחלף [illegible] על פני חבורת העיתונאים, שהגיעה [illegible] ל„אתר הסודי", שבו אמורים היו להיכתב מסקנות הוועדה.

אחריו הגיעו בזה אחר זה חברי הכנסת מן המערך והליכוד, שהסתגרו בחדר הדרכה שהוקצה להם במקום, במתחם האימונים של משטרת ישראל – בצעירים – שהו חברי־הכנסת אליהו בן־אלישר, מיכה חריש, אהוד אולמרט, דוד מגן, שמחה דיניץ, יועץ הוועדה האלוף (מיל.) אהרון יריב, מזכיר הוועדה אורי דרעי וקצרנית.

בסביבות השעה 13.00 יצאו חברי הוועדה מן החדר ויצאו לאכול ארוחת צהריים. בסביבות השעה 14.00 שבו לחדר הישיבות ורק בשעה 17.30 נראו

(המשך בעמ' 12)

כל מערכת החינוך לשביתת־אזהרה מחר

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

מחר, יום ג', תושבת כל מערכת החינוך ליום אחד. מיליון ו־300 אלף תלמידים בגני הילדים, בתי־הספר היסודיים, חטיבות הביניים והתיכוניים, כיתות ההמשך, הסמינרים והמכללות לא ילמדו במשך כל היום.

על ההשבתה החליטה ועדה משותפת של הסתדרות המורים וארגון המורים העל־יסודיים במחאה על הכוונה לקצץ בתקן השעות ולקצר את משך הלימודים.

הקיצוץ המתוכנן בתקציב החינוך מסתכם ב־44 מיליון שקל וכ־5,600 מורים יפוטרו כתוצאה ממנו. לדברי האוצר, הפחתת שעות ההוראה לתלמיד אינה מתחייבת מן הקיצוץ ולכל היותר מדובר בפיטוריהם של 2,000 מורים כתוצאה ממיזוג בתי־הספר וסגירת כיתות קטנות.

ביום ד' תתכנס הוועדה המשותפת של המורים ותחליט על המשך צעדי המחאה.

צה"ל מגבש חזית רחבה נגד הלביא בתעשייה האווירית תוקפים תדיראן

מאת טלי וליזנר ואריה ארז, סופרי „דבר"

בצה"ל ניכר בימים האחרונים מאמץ מרוכז לגבש חזית רחבה נגד המשך פרוייקט ה„לביא". לאחר שהוברר, כי בממשלה יש שרים לא מעטים הנכונים לקבל את כל הנתונים ולשקול מחדש את הפרוייקט, ומשנראה כי התעשייה האווירית מגייסת „את כל התותחים" למאבק, הוחלט, באישור שר הבטחון, בהנחיית הרמטכ"ל ובתיאום כל הגורמים, לפתוח במתקפה הסברתית כדי לאזן את מה שנראה כאינפורמציה מוטעית ומגמתית.

התעשיות הבטחוניות שאינן קשורות ישירות למשרד הבטחון או כפופות לו נעתרו, כתוצאה ממגעים קודתנטיים בתקופה האחרונה, לתת פומבי למידע שהוא ענייני וחיוני להבהרת התמונה. לטענת בכירים בצה"ל, נעשה שימוש לא נבון בנתונים והועלו נימוקים המבוססים על אינפורמציה חלקית במטרה ליצור דעת־קהל לטובת הפרוייקט. במה שנראה לדברי הגורמים בצה"ל, כ„הדקה ה־90", הוחלט לצאת למאבק נגדי בטרם תוכרע הסוגייה.

נראה, שעם סיום הדיון בממשלה יציע שר־הבטחון יצחק רבין להקים צוות שרים לבדיקת הנתונים שהוגשו לממשלה. למעשה, קיימות שלוש מערכות של נתונים וצוות השרים יתבקש לתאם ביניהם ולהגיש את המלצותיו לממשלה. בצוות ישתתפו כנראה לבד משרי הבטחון והאוצר גם השרים גד יעקבי ומשה ארנס.

כמה שרים עומדים להתריע בדיון על „הדעבת" ה„לביא", כאשר משרדי האוצר והבטחון נוטלים מכספי הסיוע הצבאי האמריקאי, שיועדו לפרוייקט, למימון מטרות אחרות. כפי שנודע, נלקחו עד כה 130 מיליון דולאר מן הכספים, שניתנו על־ידי ארה"ב למימון ה„לביא", למטרות אחרות, מהן כלל לא בתחום הבטחון. ארה"ב התריעה על כך מספר פעמים בעבר והובטח לה, כי הדבר לא יישנה. אולם בינתיים הסיר הקונגרס את התווית של „ל„לביא' בלבד" מ־300 מיליון הדולארים המותרים להמרה לשקלים. השנה הקציבו משרדי האוצר והבטחון רק 209 מיליון דולאר ל„לביא" ויתרת הכסף הועברה למימון הוצאות אחרות.

ה„לביא" בין התעשייה והדיראן

5,100 עובדים ב־350 מפעלים בכל המגזרים עובדים בפיתוח ה„לביא" ובייצורו – אמרו אתמול בתעשייה האווירית בתגובה על הפרסומים (ראה „דבר" מאתמול) על התנגדותם של „תדיראן", התעשייה הצבאית ורפא"ל לפרוייקט. „כוור, שתדיראן והמנכ"ל יואל נאמן לא הרימו קולם, כאשר 'ג'נראל

(המשך בעמ' 2)

חולה נפש פוצץ הגאז ופצע תשעה בבית־דגן

(ע). – תשעה אנשים בהם שבעה אנשי משטרה נפצעו אתמול בערב בהתפוצצות מבלי גאז שנגרמה על־ידי חולה נפש שסירב לחזור למוסד שבו הוא מאושפז.

שני סניטארים מבית־חולים לחולי נפש במרכז הארץ, בלוויית אנשי משטרה, הגיעו לביתו של החולה בבית־דגן, כדי לעצרו ולהחזירו למוסד.

האיש סירב לפתוח את הדלת והודיע, כי איננו מוכן לחזור לבית־החולים. השוטרים פרצו את הדלת ואולם בעל הדירה פתח את ברזי הגאז והצית גפרור. בעקבות זאת אירע פיצוץ עז.

למקום הוחשו מספר אמבולנסים וניידות טיפול נמרץ של מד"א שהגישו טיפול רפואי לנפגעים, בכללם החולה עצמו ועובר אורח וכן שבעה אנשי משטרה. שוטרת שהיתה במקום לקתה בהלם.

כל הנפגעים הועברו על־ידי מד"א ל„אסף הרופא". נמסר, כי הכוויות מוגדרות כקלות עד בינוניות. פגיעה חמורה יותר נגרמה לקצין משמר הגבול שנכווה בפניו.

מבוטחי „לאומית" ו„מאוחדת" ישלמו מהבוקר בבתי־החולים

15 מיליון ש"ח חייבות שתי הקופות למש' הבריאות

מאת רבקה הרניש, סופרת „דבר"

החל מהבוקר יחוייבו כל המבוטחים של קופות־החולים „לאומית" ו„מאוחדת" לשלם במזומן בעבור הטיפולים והאשפוז בבתי־החולים הממשלתיים. את ההוראה בעניין זה הוציא אתמול מ"מ מנכ"ל משרד הבריאות, ד"ר משה משיח, בעקבות החוב המצטבר של שתי הקופות הללו למשרד הבריאות, בסך יותר מ־15 מיליון ש"ח.

ד"ר משיח מסר, שקופות־החולים „לאומית" ו„מאוחדת" אינן משלמות את חובותיהן לבתי־החולים בעבור אשפוז מבוטחיהן מאז ראשית שנת התקציב. שתי הקופות גם לא שילמו את חובותיהן מהשנה שעברה, אשר מסתכמים ביותר מ־15 מיליון ש"ח. ד"ר משיח הדגיש, כי לפני שהוחלט לנקוט את צעד החריף, עשה משרד הבריאות כל מה שביכולתו כדי

(המשך בעמ' 2)

חוטף הילד הערבי גוייס למשמר־הגבול

מאת יורם לוי, סופר „דבר"

הצעיר שניסה לחטוף בשבת ילד ערבי ברחובת הכותל בירושלים התגייס לפני שלושה שבועות למשמר הגבול במסגרת שירות החובה שלו בצה"ל.

אתמול הגיע למשטרת ירושלים תושב העיר והודיע כי העצור הוא שותפו.

בהמשך חקירת המשטרה הוברר, כי החשוד עלה לפני חמישה חודשים לישראל ללא בני משפחתו והחליט להתגייס לצה"ל. הוא בן 23, בוגר אוניברסיטת ברוקליין. לאחר גיוסו למד באולפן צבאי ועל־פי בקשתו החל לפני שלושה שבועות שירותו במסגרת משמר הגבול כשוטר חובה.

החשוד אינו משתף פעולה עם חוקריו ולא הגיב כאשר שותפו לדירה הוכנס לחדר בו נחקר.

המשטרה מתכוונת להביא הבוקר את החשוד בפני שופט ולבקש צו הסתכלות האורך להעביר את המשך הטיפול לשלטונות הצבא. במשטרת ירושלים הופתעו מכך שהחשוד הוא איש משמר הגבול. נראה, כי אם החשדות נגדו יתאמתו יועבר החשוד מתפקידו.

מו"מ השכר בשירות הציבורי – מיום ה'; חילוקי דעות בין האקדמאים לבין היתר

מאת חיים ביאור, כתב „דבר" לענייני עבודה

המו"מ בין צוותי ההסתדרות והממשלה על חידוש הסכם השכר לעובדי השירות הציבורי והממלכתי יחל ביום חמישי השבוע.

מחר יופיע שר האוצר, משה ניסים, בפני חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות וראשי האיגודים המקצועיים ויציג בפניהם את עמדתו הקושרת כל העלאת שכר בגידול מקביל בפריון.

בהתייעצות שקיים אתמול יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד עם ראשי האיגודים המקצועיים בענפי השירותים, הוא קרא לאיגודים ללכד את השורות לקראת פתיחתו של המו"מ.

חילוקי הדעות בין האיגודים האקדמאים לבין הסתדרות הפקידים והסתדרות עובדי המדינה מתמקדים בשאלת החלוקה של תוספת השכר בין הדרגות בסולם השכר.

ממלא־מקום מזכיר הסתדרות המהנדסים, אלי כהן־גן, טוען, כי התוספת שתושג חייבת להיות משולמת כך שיישמר הפער בשכר באחוזים – בין דרגה לדרגה. לדבריו, המהנדסים יתנגדו להעדפה של בעלי ההכנסות הנמוכות לעומת בעלי ההכנסות הגבוהות.

לעומתו מזכיר הסתדרות הפקידים, שלמה בית־דגן, גורס שהתוספת חייבת להיות בסכום שקלי שווה לכל הדרגות, כך שבאחוזים היא תהיה גדולה יותר לגבי בעלי השכר הנמוך.

בישיבה השבועית של הוועדה המרכזת, שהתקיימה אתמול, דיווח המזכ"ל ישראל קיסר על שיחת ההכנה שקיים עם שר האוצר בהשתתפותו של חיים הברפלד. קיסר הצביע על דרישת ההסתדרות, להכניס רוויזיה ברפורמת המס שהופעלה החל מראשית אפריל, כך שיופחת המס בשכבות החלשות והבינוניות.

הממשלה תקיים דיון מחודש בהחלטתה על שכר הלימוד

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

הממשלה תקיים דיון מחודש בהחלטה בעניין שכר הלימוד באוניברסיטאות. את הבקשה בנושא זה העלו השרים משה ארנס ויצחק נבון. וראש הממשלה יצחק שמיר הודיע אתמול במהלך ישיבת הממשלה השבועית של הממשלה כי נענה לפניות ויחדש את הדיון.

שר החינוך והתרבות הציע, כי הממשלה תאמץ את הצעתו המקורית לקבוע את שכר הלימוד בגובה של 1120 דולאר וכן להוסיף תוספת תקציבית למוסדות להשכלה גבוהה לשנה אחת, אולם ראש הממשלה ושרי הליכוד גדעון פת ומשה ניסים שבו הציעו להקים ועדה ציבורית שתבדוק את הנושא.

(ע.) – במרכז ירושלים הפגינה

(המשך בעמ' 2)

صكنا من الاهل

עשרות בובות ענק של דמויות ירושלמיות, שהוכנו בידי מדריכי חברת המתנ"סים ברחבי הארץ, הוצבו ברחובות ירושלים לרגל חגה של העיר. (צילום: טיקטין)

רוכל מנתיבות נדקר בעזה; המכללה האיסלמית נסגרה

מאת דני צדקוני ויורם לוי, סופרי "דבר"

מסעוד שושנה בן 64 מנתיבות, שבא לערוך קניות בעזה נדקר אתמול בטיבור המרכזית של העיר, כיכר "פלשתין". למזלו הדקירה בבטנו לא היתה עמוקה, והוא נפצע קל. לאחר טיפול בבית-החולים "ברזילי" נשלח אתמול מסעוד שושנה לביתו.

תלמידי "המכללה האיסלמית" בעזה הפגינו אתמול. הם ידו אבנים, נשאו סיסמאות וקראו קריאות נגד השלטון הישראלי. למקום הוחש כוח צה"ל, ההפגנה פוזרה, והאוניברסיטה נסגרה לשלושה ימים.

"שקל אחד במתנת האתנה בעזה"

מסעוד שושנה רוכל בשוק של נתיבות הגיע אתמול, כדרכו, לערוך קניות בעזה – "שקל אחד במתנת ואתנה בעזה", אמר כשהסביר מדוע הוא מעדיף את עזה על באר-שבע. אתמול התכוון מסעוד לקנות לאשתו שמלה לכבוד חתונת הבן יעקב. הבן יעקב שבא לקחת את אביו מבית-החולים אמר: "אמרתי לו עשרים אלף פעם שלא יסע לעזה".

כשנכנס מסעוד לחנות בגדים ידועה בכיכר פלשתין, בשעה 11 בבוקר בערך ושאל למחירה של שמלה שהיתה תלויה שם, חש לפתע דקירה בחזו. מסעוד, עטור זקן לבן וחובש כיפה סיפר: כי בעלי-החנות חש לעזרתו, שלף את סכין המטבח הגדול שנתקע בגופו, הזעיק מכונית, ושלח את הנדקר לתחנת המשטרה בכיכר "מרינה", בכניסה המזרחית לעיר. הפצוע נחבש והועבר באמבולנס לבית-חולים "ברזילי" באשקלון. הסתבר שהדקירה בחלק הגוף העליון לא גרמה לפגיעה בריאות. לאחר שטופל בחדר המיון נשלח כעבור כשעתיים לביתו.

מייד לאחר הדקירה הגיעו למקום כוחות צבא ומשטרה. הסכין נמצא בתחנת דלק סמוכה ובעליה נעצר. החלו חיפושים וסריקות, ולמשך זמן נחסמו הכניסה והיציאה מהרצועה. אליה הוזעק אלוף הפיקוד יצחק מרדכי שעשה בביקור בקריית-מלאכי.

מסעוד שושנה לא ייסע עוד כנראה לעזה. הפגיעה, לדעתו, נעשתה כנראה בגלל חטא שחטא ושאלוהים העניש בגינו. "הכל מהעונות שלנו", הוא אמר. בשובו לנתיבות הוא מתכוון לעלות על קברו של ה"באבא סאלי", וכשבת הקרובה הוא יברך "הגומל" בבית-הכנסת שבו הוא נוהג להתפלל.

המשטרה: מהומות שער שכם – מקומיות

משטרת ירושלים תבקש הבוקר מבית-המשפט להאריך את מעצרם של שניים מן המתפרעים שנעצרו שלשום במהלך המהומות ליד שער שכם.

במשטרה רואים בהתפרעות אירוע מקומי ולא מתוכנן. תחקיר המשטרה וניתוח של התרחשויות העלה, כי את הבקבוקים והאבנים ידתה קבוצה קטנה של צעירים ערבים בעת שיצאו מן התפילה בהר הבית.

המשטרה הגיעה למקום במהירות ותוך שימוש בגאז מדמיע פיזרה את ההתקהלות ליד שער שכם. כעבור כשעה חזרו הזרים למסלולם.

במשטרה מציינים בחיוב את מעורבותו של ראש המועצה המוסלמית העליונה השייח סעד אדדין אל-עלמי שהרגיע את המתפללים והורה להם לנהוג בלי אלימות.

מבדיקת המשטרה עולה כי לא נשרף דגל ישראל וכן לא נזרקו בקבוקי תבערה על אוטובוס אגד. הבקבוקים שנזרקו היו ריקים. יועץ ראש העיר לענייני ערבים, אמיר חשין, מסר ל"דבר", כי מניתוח האירועים ומפגישות שקיים במשך יום אתמול עם סוחרים מתברר, כי היה זה אירוע מקומי שיזמו נערים שרובם באו מחוץ לירושלים. לדבריו קיבל האירוע ממדים גדולים, משום שלאחר התפילה המה איזור שער שכם ממאות מתפללים ועל כן גם כוחות המשטרה שהוזעקו למקום זה סברו כי מדובר בהפרת סדר המונית.

חשין ציין, כי גם הסוחרים הערבים שבחו את המשטרה על פעולתה הנמרצת שהביאה לפיזור המתפרעים מבלי שיהיו נפגעים ומבלי שתגרם הסלמה.

הוועדה המרכזת גינתה רצח רמי חבה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות גינתה אתמול בפתח ישיבתה השבועית את הרצח הנתעב של הילד רמי חבה מאלון-מורה.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר כי "אנו בטוחים שכוחות הבטחון יעשו הכל כדי לגלות את הרוצחים וכי מערכת המשפט והחוק ימצו את עונשם בכל החומרה כמתחייב. מפשע נתעב ומזעזע שכזה". שיגרו תנחומי ההסתדרות למשפחה השכולה, באלון-מורה.

חבר הוועדה המרכזת נאוף מצלאחה, תושב הכפר קרע שבמשולש, גינה בשאט נפש את הרצח של ילד חף מפשע.

שמיר יחליט

(המשך מעמ' 1)

נפסו, כי הוא יתייעץ עם השב"כ, שלטונות צה"ל והגורמים השונים הקשורים לפרשה כדי להחליט על המשך הטיפול.

יצויין, כי ראש הממשלה מינה כבר בשבוע שעבר צוות בדיקה בהשתתפות מי שהיה ראש המוסד צבי זמיר ומי שהיה מבקר המדינה יצחק טוניק, כדי לבדוק את דרכי החקירה והפעולה של שירותי הבטחון גם בתיקים אחרים.

מקורות משפטיים בכירים: יש לפתוח הליכים פליליים נגד חוקרי נפסו

ראש הממשלה יצחק שמיר מתכוון לזמן את צמרת השב"כ, כדי לדון על המסקנות המתחייבות ממנו.

מקורות משפטיים בכירים אמרו אתמול, כי היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לא יוכל עתה להמשיך ולהתחמק ואין בידו כל ברירה אלא לפתוח בהליכים פליליים נגד חוקריו של נפסו.

פסק-הדין של בית-המשפט העליון מוכיח מעל לכל ספק, כי יש לפתוח הליכים פליליים נגד חוקריו של נפסו בשב"כ שהביאו להרשעתו.

המקורות העריכו, כי שיטות החקירה הפסולות בהן השתמש השב"כ כדי להוקיר עשויות להעלות שוב את הדרישה להקים ועדת חקירה משפטית-ציבורית, לבדיקת דרכי עבודתו של השב"כ או לחלופין להרחיב את טווח בדיקתה של ועדת הבירור של טוניק-זמיר, שמונתה לשם כך בשבוע שעבר.

מקורבים לשב"כ הגיבו באכזבה

גורמים מקורבים לשירות הבטחון הכללי הגיבו אמש באכזבה על החלטת בית-המשפט העליון לזכות את עיזאת נפסו מרוב האשמות.

בהחלטה זו יש משום מכה ליוקרתו של שירות הבטחון הכללי בכלל ולאמינותם של חוקריו בפרט.

עתה נשארת פתוחה השאלה האם יינקטו הליכים נגד חוקריו של נפסו, שהורשע על סמך הודאתו בפניהם. בכל מקרה מצפים בשירות הבטחון הכללי לעבודת ועדת הבדיקה של עו"ד יצחק טוניק וצבי זמיר בתקווה כי בכך יומצו ההליכים.

הערכה היא שעל-פי ההתפתחויות הללו לא יהיה מוצא ללא הליך כלשהו שיינקט נגד החוקרים, על אף נטייה בשב"כ לנסות למנוע זאת.

אושר מינוי סוויסה לממונה במחוז י־ם

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של "דבר"

הממשלה אישרה אתמול את מינויו של איש ש"ס אליהו סוויסה לממונה על מחוז ירושלים במשרד הפנים. הוא יחליף בתפקיד את רפי לוי הממתין לפתיחת משפטו, שהודיע כבר על פרישתו מהתפקיד. אליהו סוויסה, בן 32, היה מעוזריו של השר יצחק פרץ ומינויו התעכב עד כה בגלל התנגדות כמה שרים.

● 42 עובדים נותני שירותים לקשישים במועדונים, מעון יום, מטפלות, ועובדים אחרים, הכריזו אתמול על סכסוך עבודה. מהיום משבתים שירותי העמותה. העובדים מועסקים בחוזים אישיים שלטענתם מקפח את שכרם, שכן החוזים אינם כוללים תוספות.

בל"ל עשוי לתת לכל עובדיו מענק שנתי בגובה משכורת

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

עובדי בנק לאומי בכל הארץ עשויים לזכות השנה, לראשונה, במענק שנתי שמן. כך מתברר מן המאזן הרבע-שנתי שפרסם אתמול הבנק.

התוצאות מראות על תשואה של 6 אחוזים שהשיג הבנק ואם זו תימשך גם בהמשך השנה יזכו כל העובדים במענק של יותר ממשכורת חודשית שלמה.

על-פי כללים שקבעה לא מכבר ההנהלה החדשה של בל"ל, יזכו העובדים ל"בונוס" כאשר התשואה השנתית תהיה בת 4 אחוזים ומעלה.

מענק כזה ישמש ודאי תקדים ליתר הבנקים, אם כי אין עדיין ודאות שגם יתר שלושת הגדולים יגיעו לרמת רווחיות דומה, אשר מתקרבת כבר בשיעורים סבירים לקנה-המידה המערבי. הסימנים מורים, כי התוצאות של המערכת הבנקאית טובות גם ברבע השני של השנה.

'מקורות' דורשת מישובי הגולן להחזיר מפעלי המים האזוריים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

חברת "מקורות" דורשת שיישובי רמת הגולן יחזירו מיד את מפעלי המים האזוריים שבו-שותם לידיה.

החברה טוענת כי זוהי שערוריה שיישובים השקועים בחובות גדולים עומדים לבקש סיוע כספי מן הממשלה בעוד הם מחזיקים מקורות מים השייכים למדינה ואשר אמורים להיות בטיפול החברה הלאומית.

לדברי "מקורות", התוכנית השאפתנית של ישובי רמת הגולן בתחום המים היתה אחת הסיבות להפסדים שנגרמו ליישובים ולא ייתכן שכעת יזכו היישובים למחיקת חובות ואף ימשיכו להחזיק במפעלי המים.

"מקורות" מסתייעת במאבקה בחבר ועדת הכספים של הכנסת פסח גרופר, אשר פנה אל שר האוצר וביקש ממנו לא לאשר כל סיוע ליישובי הגולן, בטרם יוחזרו את מפעלי המים ל"מקורות".

יצויין, כי בשעתו התנגדה "מקורות" לתהליך שהביא למסירת מפעלי המים לידי היישובים בגולן.

ארגון הדסה בארה"ב מזהיר מ"מיהו יהודי"

ניו-יורק (עסטא).– נשיאת ארגון "הדסה" בארה"ב, רות פופקין, שיגרה מכתבים אל ראשי ממשלת האחדות הלאומית, יצחק שמיר ושמעון פרס, ובהם היא כותבת, שהארגון הוכה בתדהמה עמוקה ובצער רב עקב הסכמת ממשלת ישראל להתיר למפלגות הדתיות לקבוע את חוקיותן של פעולות גיור המתבצעות מחוץ לגבולותיה הלאומיים של מדינת ישראל.

פופקין כותבת באיגרתה, כי ארגון "הדסה" בארה"ב מבקש להדגיש את התנגדותו לכל צעד העלול לשנות את חוק השבות. היא מצטטת מנוסח החלטה שנתקבלה על-ידי ההנהלה האמריקאית של "הדסה", שבה הודגש, כי הארגון מאמין, שכל צעד לשינוי חוק השבות מאיים על האחדות היהודית ומחליש את תחושת הסולידאריות המקשרת את העם היהודי אל ישראל.

עוד נאמר באיגרת, שכל צעד כזה הוא בבחינת הפרה גסה ובוטה של מגילת העצמאות, המבטיחה שוויון מלא של זכויות חברתיות ופוליטיות לכל התושבים, ללא הבדל דת, גזע או מין, והמבטיחה את חופש הדת, המצפון, הלשון, החינוך והתרבות.

מי מטיל רימוני־יד בכפר הדרוזי ג'וליס

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

מי מפוצץ רימוני-יד בכפר ג'וליס שבגליל המערבי – שאלה זו מטרידה את תושבי הכפר הדרוזי, לאחר שלשום בלילה התעוררו לקול נפץ של רימון, השלישי במספר שהוטל במהלך השנה האחרונה בכפר.

הרימון הוטל לעבר בית הסמוך לבנק הערבי-ישראלי שבמרכז הכפר. איש לא נפגע ולא נגרם כל נזק. משטרת מרחב הגליל פתחה בחקירה, אך עד כה לא נעצר איש.

לסופר "דבר" נודע, כי ראש העדה הדרוזית בארץ, שייח' אמין טריף, תושב הכפר ג'וליס, שוקל לפנות לתושבי כפרו במהלך התפילה הקרובה ולבקש את עזרתם בגילוי מטילי הרימונים.

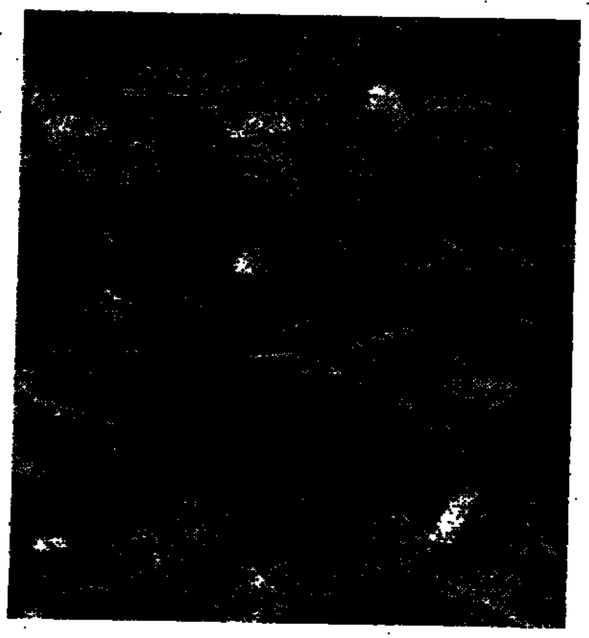

מחפשים בין ההריסות. ניצולי סופת הטורנאדו שבו אתמול לעיירה סרגוסה שבטקסאס שנהרסה כליל כדי [illegible] (צילום: א.פ.)

אחת ליומיים נעלמת באנגליה משאית ענק

מאת דליה שרון, סופרת "דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). – משאית ענק אחת נעלמת בבריטניה מדי יומיים, ולדברי חבר הפרלמנט האירופי ביל ניוטון דן, אין איש יודע מה עולה בגורלן.

הנציג הבריטי מרוזה, כי משאיות כבדות, ובמיוחד כאלה הנושאות מנופי הרמה, מהוות מטרה עיקרית לכנופיות שודדים, המסלקים אותן לאור היום, כאשר הנהגים סועדים את לבם בפונדקים על אם הדרך. המשאיות נעלמות ללא עקבות, ולא ברור אם הן נמכרות לחלפים, או שמא פועלת כאן רשת אירופית העוסקת בסחר משאיות גנובות.

חבר הפרלמנט קרא לקיום חקירה כלל-אירופית לחשיפת הרשת.

צה"ל מגבש חזית

"דיינמיקס" סירבה להלוטין לספק עבודות לתעשייה הישראלית בתמורה לעיסקת האף 16' המתבצעת כעת", מתריס גורם מוסמך בתעשייה האווירית על טענות מנכ"ל תדיראן.

ראשי ההסתדרות עשויים לשוב ולהביע את תמיכתם הנחרצת בהמשך פרוייקט ה"לביא", כאשר יתארח שר-האוצר משה נסים בוועדה המרכזת מחר. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ידוע בתמיכתו בפרוייקט והוא אף טרח להבהיר זאת לשגריר ארה"ב תומאס פיקרינג בהזדמנויות שונות.

בתעשייה האווירית מטעימים, כי לרפא"ל, לתעשייה הצבאית ול"אלביט" נתחים גדולים בפיתוח ה"לביא" ובייצורו. רפא"ל מספק את מערכות הלוחמה האלקטרונית ואת החימוש; תע"ש מייצרת את מכלי הדלק הנתיקים ואלביט את מערכות התצוגה ואת מחשב המשימה. "אף כי לתדיראן אין תפקיד ב'לביא', היא שותפה במספר פרוייקטים בפיתוח בטחוניים חשובים, מהם גם לייצוא, כמו למשל המזל"ט המשותף לשני הקונצרנים".

התעשיות הבטחוניות, הממשלתיות והפרטיות, לעומת זאת, מביעות את שכנוען העמוק שאם יבוטל פרוייקט ה"לביא" לא יבולע לתעסוקה ולא לפיתוח הטכנולוגי – כי אם להיפך, אם יופנו המשאבים לייצור המטוס תיגרם אבטלה בין רבבות עובדי התעשיות הבטחוניות, וייפגע הפיתוח הטכנולוגי של פרוייקטים בטחוניים חיוניים.

ביקורת חריפה על חוקרי השב"כ

(המשך מעמ' 1)

בעבירה על הריגה מסמכות על קיום מפגשים עם סוכן זר ועל כך נדון לשנתיים מאסר אשר נוכו כבר מתקופת מאסרו.

בפסק-הדין קובע בית-המשפט: "עיקרו של דבר, יש לשקול לקולא את העובדה שהמערער כלוא כבר שנים רבות (שבע וחצי שנים) בשל הרשעה בעבירה שחומרתה היא מפליגה ועתה נתברר כי הרשעתו, על יסוד ההודאות שנמסרו לחוקרי השב"כ, היתה נטולת בסיס משפטי וכי עונש המקסימום הקבוע לעבירה של העבירה שבביצועה הודה עתה, נופל בהרבה מתקופת המאסר שריצה כבר במלואה".

פרקליטי נפסו: נתבע פיצויים מהצבא

פרקליטיו של נפסו אמרו אתמול, כי הם מתכוונים לפנות לרשויות הצבא כדי לפצות את נפסו על העוול הגדול שנגרם לו. הם מתכוונים לתבוע את משכורותיו ולהחזירו לאלתר לשירות בצבא.

כן שוקלים פרקליטיו של נפסו להגיש תלונה פלילית נגד אנשי השב"כ שגבו ממנו את ההודאות שהביאו להרשעתו, באם היועץ המשפטי לממשלה לא יעשה זאת.

בית-המשפט העליון מבליע בפסק הדין שהרשויות הצבאיות יתנו דעתן למיצויו של המערער.

הידיעה על שחרורו של נפסו וזיכויו התקבלה אתמול בכפרו של אושר והתרגשות על ידי בני משפחתו ועשרות מכפרו שהגיעו אתמול עם שחר לבית-המשפט בירושלים. "מדינת ישראל הוכיחה עצמה כמדינה דמוקראטית עם בתי-משפט למופת", סיכמו אתמול בני משפחתו של נפסו.

בית-המשפט: "חוקרי השב"כ הוסיפו חטא על פשע"

ביקורת קשה נמתחת בפסק-הדין על דרך גביית ההודאות המרשיעות על-ידי השב"כ. בית-המשפט העליון הפנה את תשומת ליבו של היועץ המשפטי לממשלה "לנקיטת צעדים הולמים כדי לשרש תופעה זו".

במסגרת הביקורת הקשה על השב"כ נאמר: "נתברר לנו מדברי באי-כוחה של המדינה, כי חוקרי השב"כ חרגו לדעתנו, מבחינת משקלם המצטבר של מעשיהם, מן המותר והוסיפו חטא על פשע, בכך שבהעידם בבית-הדין הצבאי המיוחד, על חקירתו של המערער, שיקרו בהכחישם את עיקר טענותיו של המערער בקשר לשיטות החקירה".

ועוד נאמר בפסק-הדין: "מעשים אלה נושאים בחובם פגיעה מרחיקת לכת באמינותם של שליחיה של הזרוע הממלכתית האמורה. ניטלה בכך מבית-הדין היכולת להכריע בעניינו של המערער על יסוד נתוני אמת ונפגמו מעמדו וכוחו של בית-הדין אשר הולך שולל על-ידי דברים של החוקרים".

בית-המשפט: על השב"כ חלים כללי החקירה המשטרתית

ביקורת נמתחת על כך, שאנשי השב"כ לא נהגו לשמור תרשומות ורישומי עזר מנוהל חקירותיהם וכתוצאה מכך נמנעו מן התביעה הכללית והסניגוריה ידיעות על מהלכי החקירה. בית-המשפט העליון מפנה את תשומת ליבו של השב"כ לכך שניהולה של חקירה על-ידו חייבת להתנהל על-פי אותם הכללים החלים על המשטרה בחקירותיה.

שני ראשי הממשלה

(המשך מעמ' 1)

כמה חברי-כנסת היוצאים מחדר הישיבות.

כמו בטיולים המפורסמים של "קמפ דייויד" גם כאן יכול היית לראות "אנשי מדינה" המסתודדים ביניהם. אהוד אולמרט הסתודד, כשהוא פוסע על כר הדשא, עם מיכה חריש ואחר-כך עם דוד מגן. גם שמחה דיניץ נראה מסתודד. הכל התנהל באווירה פסטורלית עד אשר בשעות הערב המוקדמות הופרה השתיקה ומיכה חריש האשים את אולמרט בנסיון לפוצץ את עבודת הוועדה. האווירה היתה כמו בקמפ דייויד, אבל העסקים היו כרגיל – כולם מאשימים את כולם.

בכנסת מעריכים: לא תתחולל "רעידת אדמה"

הדו"חות של "ועדת אבן" ו"ועדת רוטנשטרייך-צור" על פרשת פולארד יהיו דו"חות קשים, אולם הגשתם, הצפויה השבוע, לא תגרום לרעידת אדמה פוליטית או לטלטלה פוליטית מיידית. זאת ההערכה הרווחת בחוגים פרלמנטריים בליכוד ובמערך כאחת.

בחוגי האופוזיציה משמאל הגיבו בחשש, שנציגי הליכוד והמערך המרכיבים את ועדת המשנה לענייני השירותים החשאיים בוועדת חוץ ובטחון יסיימו את עבודתם בשירות הפיכוח הפוליטי שהיה צפוי מפירסום הדו"ח.

כבר קודם לכן הקימו גורמים בוועדת אבן ודחו בתוקף ניסה זאת של ביקורת על עבודתה של הוועדה, בהטעימם שהנושא הוא כה רגיש וחיוני מבחינת האינטרס הלאומי, שאין להעלות על הדעת הערכה אינטרס מפלגתי בטיפול בעניין זה. אולם, השלבים האחרונים של הנסיונות למצוא נוסח אחד למסקנות "ועדת אבן" מצביעים על כך שההבנה אינה עומדת, לפי שעה במבחן המציאות.

גורמים במערך, המקורבים לוועדת אבן, מתרעמים על נסיון מצד חלק מאנשי הליכוד בוועדה להעדיף דגשים אישיים בעלי מוטיבציה מפלגתית על פני ניסוח ענייני ומעשי. במערך גם הביעו מורת רוח, מגרמים שהשמיע אמש ח"כ אהוד אולמרט על "לחצים" שמופעלים על כמה חברי המערך בוועדה.

אתמול, ביום הראשון ל"ישיבת ההסגר המרתונית" של ועדת אבן בבית הנופש "בעודים" של המשטרה הסתבר כי אבן המתיחות הגוברת בין המערך לליכוד נותנת אותותיה בשלב הסופי של עבודת הוועדה עוד יותר מאשר בשלבים המוקדמים. לפי שעה לא מסתמנת אפשרות של הסכמה בין כל חברי הוועדה על נוסח סיכום אחד, אם כי – עוצמת חילוקי הדיעות משתנה מנושא לנושא.

נראה, כי תמימות הדעים הגדולה ביותר הושגה את הקווים הממלכתיים שודרת בוועדה בנושא הניהולי של בקורת הדרג המדיני על גופי מודיעין. בכל שניסוח הסיכומים מתייחס ה"מתקרב" יותר לאישים הקשורים בפרשת פולארד, ובמיוחד אישים מן הדרג המדיני, מתרחבים חילוקי הדעות בין נציגי המערך לנציגי הליכוד.

גורמים המקורבים לוועדה העריכו אמש, כי הוועדה תזדקק לכמות לא מבוטלת של רצון טוב כדי לגשר על חילוקי הדעות בפרקים מסויימים של הדו"ח המסכם. מדובר באותם פרקים המתייחסים לאחריות המיניסטריאלית של אותם שרים הקשורים בפרשת פולארד ואשר כיהנו בתפקידים שונים הן בממשלת שמיר הן בממשלת פרס, לפני שפרשה זאת נחשפה ולאחר מכן.

המערכת הפוליטית כולה דרוכה לקראת הגשת הדו"חות על פרשת פולארד. ועדת רוטנשטרייך-צור אמורה להגיש את מסקנותיה לממשלה (שמינתה אותה) ואילו ועדת אבן תגיש את הדו"ח המלא ליו"ר הכנסת שלמה הלל וכנראה גם למליאת ועדת חוץ ובטחון. לחלופין, יש אפשרות שהוועדה תימנע ממסירת הדו"ח המלא על כל נספחיו הסודיים למליאת ועדת חוץ ובטחון ותמליץ שיו"ר הוועדה ח"כ אבא אבן יפרט באוזני חברי מליאת הוועדה את רוב פרטיו של הדו"ח. נראה כי אותו חלק גלוי של הדו"ח של ועדת אבן יימסר לתיקשורת – במסיבת עתונאים מיוחדת שיערוך יו"ר הוועדה, אבא אבן.

מבוטחי "לאומית" ו"מאוחדת"

(המשך מעמ' 1)

להביא את שתי הקופות לפרעון חובותיהן. בין היתר, פנה משרד הבריאות למשרד האוצר בבקשה לממן את חובותיהן של "לאומית" ו"מאוחדת" על-ידי הסדר, אולם משרד האוצר סירב. את מצבן הכלכלי של שתי הקופות בדקה לא מכבר ועדת גדיש, ובדו"ח הבדיקה נקבע, שמצבן קשה ושעליהן לממן את חובותיהן ללא כל תמיכה.

לדברי ד"ר משיח, החובות הכספיים של קופות-החולים "לאומית" ו"מאוחדת" מסבכים את בתי-החולים מבחינה כספית. ד"ר משיח ציין, שקופת-החולים הכללית וקופת-החולים "מכבי" עומדות בתשלומים ללא כל פיגור, והכספים שהן מעבירות מיועדים "להוצאות גדולות". לעומת זאת הכספים שאמורות להעביר הקופות "לאומית" ו"מאוחדת" ממומנים "הוצאות קטנות" אך חיוניות ביותר של בתי-החולים ואי-תשלום החובות עלול לשבש את פעילותם השוטפת של בתי-החולים בתחומים שונים.

ד"ר משיח מסר, כי במקרים דחופים יקבלו החולים מבוטחי "לאומית" ו"מאוחדת" את כל הטיפול הדרוש בבתי החולים הממשלתיים, אך בתום הטיפול הם יידרשו לשלם את הוצאות האשפוז והטיפול.

לסופרת "דבר" נודע, כי בחוגי משרד הבריאות מניחים, שהוראת ד"ר משיח לדרוש תשלום מזומן ממבוטחי שתי הקופות תביא פנייה לבג"צ של המבוטחים נגד קופות החולים "לאומית" ו"מאוחדת".

הסטאטוס־קוו יישמר, הבטיח

(המשך מעמ' 1)

שיתקבלו ההכרעות מראש הממשלה. אף-על-פי-כן הצביעו רק מחצית משרי המערך בעד מינויו של הרב פרץ ואילו חמישה התנגדו או נמנעו.

השר עזר וייצמן הודיע, כפי שפורסם אתמול ב"דבר", כי אין לו עניין לקבל את משרד התקשורת ושרי המערך והליכוד גם, כי שר הכלכלה והתיכנון גד יעקבי ימלא זמנית את מקומו של אמנון רובינשטיין ויקבל לפיקדון את משרד התקשורת. השר יעקבי אמר ל"דבר" כי אין לו כל כוונות, כפי שפורסם אתמול, להחליף תפקידים באורח של קבע.

השר אמנון רובינשטיין הגיש אתמול את מכתב ההתפטרות שבו שב על נימוקיו המוכרים. ראש הממשלה אמר בדברי הפרידה שלו, כי הוא מצטער על ההתפטרות, וכי "על אף חילוקי הדיעות הפוליטיים היה נעים לעבוד איתו".

ברעם: המפלגה חייבת להישאר בממשלה

(ע). – מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, אמר אתמול בוועידת מחוז דן-צפון של מפלגת העבודה ביד סבבקין ברמת-אפעל, כי מפלגת העבודה חייבת להישאר בממשלת האחדות הלאומית. אולם הבעיה היא איך לנקוט אסטרטגיה של התנגדות לממשלה תוך כדי ישיבה בתוך הממשלה.

ברעם אמר, כי סקרים שנעשו הוכיחו שבנושא השלום יש לעמדות מפלגת העבודה רוב גדול. אבל יחד עם זאת רוב הציבור מעוניין בהישארות ממשלת האחדות הלאומית. עוד הוסיף, כי אם הדתיים הם שיקבעו מי יישב בשלטון – הליכוד יישב בשלטון, כי לליכוד אין בעיה לוותר לדתיים בנושאים מהותיים.

הממשלה תקיים

(המשך מעמ' 1)

אתמול בערב קבוצה של סטודנטים ערבים נגד החלטת הממשלה בעניין שכר הלימוד באוניברסיטאות.

הסטודנטים טענו כי זו החלטה המפלה אותם לרעה וקראו לממשלה לחזור בה. מול המפגינים התייצבו מספר פעילי תנועת כ"ך, אך המשטרה מנעה עימות ביניהם.

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר הודיע אתמול בוועדה המרכזת, כי החלטות מוסדות ההסתדרות וההנהגתה, המתנגדים לאפליית סטודנטים בישראל ותובעים לקבוע שכר לימוד אחיד לכל הסטודנטים, הועברה לכל הארגונים והגופים הבין-לאומיים שההסתדרות קשורה עימם ברחבי העולם.

קיסר ציין, שהחלטת הממשלה מהשבוע שעבר על שתי רמות שכר-לימוד באוניברסיטאות בישראל עוררה תמיהה במרכזי הארגונים המקצועיים הבין-לאומיים וההסתדרות אף נתבקשה להעביר למוסדות אלה את תגובתה ופעולותיה לביטול החלטת הממשלה, שיש בה משום "סתירה לזכויות יסוד של אזרחים במדינה דמוקרטית".

דבר DAVAR دافار

מאוחד עם "למרחב"

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך "דבר-השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אמנון בר-נוי
המו"ל – "דבר" בע"מ
מודפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל-אביב רח' שינקין 45, ת.ד. 199 מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזיה קומה ב' טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3-642111-2, מ. 33104

במלאות שלושים לפטירת יקירנו

ד"ר יחיאל ליבנשטיין

נתייחד עם זכרו באהבה ובגלוי מצבה מחר יום שלישי 26.5.87 בשעה 1.00 בצהריים בבית הקברות ברח' פינסקר בהרצליה.

נפגשים ליד שער בית הקברות.

קרוביו וידידיו

במלאות 20 שנה לנפול בין-חברינו

יהודה בן זאב ז"ל

יהודה אשכול ז"ל

בקרב על ירושלים

נפקוד קברותיהם ביום רביעי כ"ח אייר תשמ"ז 27/5/87 בשעה 13.00 בהר הרצל ירושלים.

המשפחות ובית עין כרמל

בית מכון אבשלום

משתתף באבלו של חבר המכון

אברהם איזדרכת ומשפ'

על מותה בטרם עת של הבת

מעיין

ביום רביעי כ"ח אייר תשמ"ז (27.5.87)

יום השלושים לפטירת חברתנו

שושנה לסקר (גולדמן) ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין ביגור

המשפחה ובית יגור

אבינו וסבנו היקר

משה כרמלי

איננו

הלוויה תערך היום, יום שני, כ"ו באייר תשמ"ז 25.5.87 בשעה 16.00 בבית העלמין בקיבוץ יפתח.

בנו: איתמר
כלתו: מיכל
נכדיו: בעז, דרור, נעם
נכדתו: שלומית
אחיותיו ואחיו בארה"ב

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו

יהודה בכר

במות

אביו ז"ל

הארגז בע"מ

בכאב ובצער אנו מודיעים על פטירת חבר מכירתנו

אליעזר פקר ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

גמלאי סולל בונה ומפעליו בצפון
מקרן נתיב

עם צביה להר

באבל על

טיטה ז"ל

בית נתיב הל"ה

אש"ף מגנה את החלטת לבנון לבטל את הסכם קאהיר מ־69

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

דוברי אש"ף גינו בסוף השבוע את החלטת הפרלמנט הלבנוני לבטל את "הסכם קאהיר" מ־1969 שנתן גושפנקה לקיומה של נוכחות פלשתינית מזוינת על אדמת לבנון. בהודעות שונות שפרסמו דוברי הקבוצות הפלשתיניות נאמר, שהן אינן מכירות בביטולו החד־צדדי של ההסכם וכי בכוונתן להמשיך גם בעתיד להילחם נגד ישראל מתוך שטח לבנון.

בינתיים נמסר, כי הנהגת אש"ף עשויה ליזום כינוס דחוף של מועצת הליגה הערבית כדי לדון בהתפתחות זו. יצויין שמימוש החלטת הפרלמנט הלבנוני עדיין טעון אישור מצד הנשיא ג'מייל.

הנשיא מובארק דן שלשום עם צמרת עוזריו בהשלכות העלולות לנבוע מביטול "הסכם קאהיר" על היחסים בין אש"ף לקבוצות הלבנוניות השונות. שופרות התעמולה במצרים גינו את ביטול ההסכם וטענו שהדבר נעשה בתיאום בין המשטר הסורי לראשי העדה השיעית הלבנונית במסגרת מאמציהם להביא לחיסול הנוכחות הפלשתינית על אדמת לבנון. כמה קבוצות שמאל לבנוניות גינו את ביטול הסכם קאהיר אולם ככלל, תמכו בצעד זה רוב העדות הלבנוניות החשובות.

לסעודים לא די בזהב שחור: הם גילו גם עורק זהב עשיר

ג'ידה (רויטר). – עורק זהב עשיר ביותר נתגלה בערב הסעודית במכרה עתיק באל־עמאר מדרום־מערב לבירה ריאד, וגיאולוגים בשירות הממשלה מעריכים, שמדובר בעורק העשיר ביותר בערב הסעודית.

מבדיקות דגימות עפר שנלקחו מאחד משני עורקים באתר עולה, לדברי הגיאולוגים, כי הוא עשוי להכיל עד מיליון טונות עפרות והכם שיעור גבוה במיוחד של זהב, בין 20 ל־30 גראם לטונה. העורק השני באתר טרם נחקר באופן יסודי. בנוסף על הזהב הכילו הדגימות שיעורים גבוהים ביותר של כסף ושל נחושת.

כריית הזהב בעורק שנחשף תצטרך אמנם להיעשות מתחת לפני הקרקע, דבר המייקר את התהליך במידה ניכרת, אבל הגיאולוגים ציינו, כי גם בכרייה תת־קרקעית תכולת זהב של יותר מ־10 אחוזים נחשבת לרווחית.

כאמור, נראה שהעורק באל־עמאר הוא העשיר ביותר בערב הסעודית, ותפוקתו תעבור, כנראה, את זו של מאהד אל־דהב, אשר יפיק כשיפותח כ־2–3 טונות זהב בשנה. פיתוחו של האתר במאהד אל־דהב נמסר לידי קונצרן סעודי – מערב־גרמני בדצמבר 1985.

ילדי בית־ספר יסודי ביוהנסבורג משתעשעים בכלי נשק מתוצרת מזרח־אירופית בתצוגת נשק שלל של מחתרת השחורים. התצוגה נערכה בשבת במסגרת היריד השנתי של בית־הספר. (צילום א.פ)

קדאפי: תשתית התעשייה בלוב צפויה להתמוטט בתוך זמן קצר

לונדון (רויטר). – מנהיג לוב מועמר קדאפי אמר בנאום לפקידי ממשלה, ששודר אתמול בטלוויזיה הלובית, כי תשתיתה של התעשייה הלובית נמצאת בתהליך של נסיגה והצפויה להתמוטטות בתוך זמן קצר, אלא אם כן תקציץ המדינה ביבוא, תייעל את המינהל ותעניק תמריצים לעובדים. המקום שבו נשא קדאפי את נאומו לא נמסר על־ידי הטלוויזיה הלובית.

"התשתית התעשייתית של המדינה, שנוסדה לאחר מהפיכת 1969, הולכת עתה להתדרדר", אמר קדאפי בנאומו. "אנו מקימים תעשיות קלות וכבדות, אבל ללא הועיל. הן לא סיפקו את הדרישה, לא התפתחו, לא השתכללו ולא סיפקו מוצרים במחירים נמוכים. התעשייה במדינה זו לא תתקדם... נהפוך הוא, אנו מצפים שבעתיד הקרוב התשתית התעשייתית שהקמנו תתמוטט."

להלן אמר קדאפי, כי יש להקים תעשיות בלוב רק במידה שניתן לבסס על חומרי־גלם המצויים בתחומיה. "כל עוד יכלה האומה למכור נפט, היה אפשר לרכוש תמורתו חומרי גלם מחו"ל", אמר. "אבל כשאיננו מוכרי נפט, אי־אפשר לרכוש חומרי גלם, המפעל משובת, הציוד שעלה מיליונים דומם, והפועלים צריכים ללכת."

בהתייחסו לבעיות של ניהול כושל, גניבות והעדרויות ממקומות העבודה, הביא קדאפי את סיפורו של מפעל לתרופות, שעובדיו מכרו את חומרי־הגלם שלהם, בגרמם בכך להשבתתו. האחראים לכך יובאו בפני בית־דין מהפכני – הוא הבטיח.

מסגרת תקציבה של לוב לשנת 1986, שלא אושר אמנם על־ידי הפרלמנט אבל פורסם על־ידי הממשלה, היתה 3.06 מיליארד דולאר. דיפלומאטים בטריפולי אמרו, כי לקראת סופה של השנה שעברה נזנחה מסגרת התקציב בעקבות מפולת מחירי הנפט, וההוצאה קוצצה כדי להתאימה לתקציב המוקטן.

פועלים סוללים את הכביש על כבלי גשר "שער הזהב" בסאן־פראנסיסקו בתמונת ארכיון משנת 1936. אתמול חגגו בארה"ב את יובל ה־50 לפתיחת הגשר לתנועה. (צילום: א.פ)

מפקד הנח"ל היוצא יורם גלבוע תוקף כושר החיילות לפיקוד

מאת טולי ליבנר, הסופרת הצבאית של "דבר"

מפקד הנח"ל היוצא, תא"ל יורם גלבוע, יוצא בהתקפה חריפה על יכולתן של נשים חיילות לתפקד כמפקדות. בראיון למוסף של גליון "במחנה נח"ל" הנקרא "בנות" המוקדש לענייני חיילות הנח"ל, מתייחס תא"ל גלבוע לאפשרות שקצינה בנח"ל, סגן סיגי עקרי, תהיה מפקדת היאחזות. תא"ל גלבוע שולל מכל וכל את הרעיון הזה.

בקרב חוגים מצומצמים בצבא שאליהם הגיע מוסף "בנות" של "במחנה נח"ל", הובעה פליאה על כמה מהתבטאויותיו של תא"ל גלבוע. בין השאר אומר מפקד הנח"ל המסיים בתחילת החודש הבא את תפקידו: "קצינה שתפקד על האחזות תיהפך למדריכה חברתית... כשפורצת מלחמה או אירוע אמת בשיגרה, אני כחייל לא אקבל סמכות של בחורה כמפקדת... אני מקווה שהיא תהיה מספיק כנה כדי לומר שכל מה שיקרה שם (בקורס מ"כים שאליו היא יוצאת. – ט.ל) ומה שהיא תשמע הוא סיגית, עבודה... היא תהיה קצינה תיאורטית ולא תוכל לתת מעצמה. הכשלון השני שלה יהיה בהיאחזות. זו תהיה ההוכחה שאי־אפשר שקצינה תפקד על חיילים. שאין לה מה לשדר להם בתחום המבצעי אפילו אם היא מאד מוכשרת... מי שמעלה את הרעיון אינו מבין כלום בצבא".

קולק, שושנה דמארי ומלמיליאן על כרזת אבות האומה הציונית

מאת בת זבולוני, סופר "דבר" בירושלים

ותיקי התנועה הרוויזיוניסטית וחברי אצ"ל לשעבר מותחים ביקורת קשה על מפלגת "חירות" בירושלים, שבנהוה את שיר בית"ר של זאב ז'בוטינסקי וסילפה את המנון האצ"ל.

בהזמנה לטקס חנוכת בית אקסלרוד של "חירות" בירושלים, שתיערך ביום ירושלים, בהשתתפות כדורגלני בית"ר־ירושלים, מופיעות שתי שורות מהמנון האצ"ל של ז'בוטינסקי: במקום "למות או לכבוש את ההר / למען ההוד הנסתר / יודפת מסדה בית"ר", כתוב בהזמנה: "למען ההוד / יודפת מסדה בית"ר", כלומר השורה הראשונה של ההמנון הוחרה – הושמטה.

אגב, סמל המנורה המופיע על ההזמנה מכוסה בחלקו בכדורגל.

גם עיריית ירושלים הגזימה קצת באהבת הכדורגל לקראת יום ירושלים. בשיתוף עם אגודת האמנים היא תלתה במקומות מרכזיים של העיר כרזות המסמלות את איחודה של העיר. באותו מקום, פרי מכחולו של הצייר מוק יבני, נראים אבות האומה הציונית, והם: משה רבנו (של מיקל אנג'לו), ד"ר תיאודור הרצל, דוד בן־גוריון, מנחם בגין, טדי קולק, שושנה דמארי ואהרון אהרון חביב – אורי מלמיליאן.

פינה אופיינית בכפר כמא. (צילום: י. מרידור)

בכפר כמא כבר מכינים "חאפלה" בציפייה לשחרורו של עיזאת נפסו

מאת מוחמד חלילה ויצחק כרידור, סופרי "דבר"

בכפר כמא הצ'רקסי שבצפון כביש נצרת־טבריה, שבו ביתו ובו חיים בני משפחתו של סגן עיזאת נפסו, כבר החלו בהכנות לקראת החאפלה הגדולה שתיערך לכבודו, עם שובו לכפר "אחרי היכורי": אתמול בצהריים לא מצאנו בכפר איש המטיל ספק בכך שהקצין האהוד אכן ייצא זכאי כתוצאה מפסיקת בית־המשפט העליון בערעורו.

"אנו שמים את מבטחנו בבית־המשפט העליון של ישראל", אומרים זקנים וצעירים בכפר כמא, "מה עוד שאנו יודעים במאה אחוז שהאיש נקי כפיים ונאמן, כמו כולנו, למדינת ישראל".

הרחובות בכפר כמא היו אתמול ריקים מאדם, והאווירה היתה כמו ביום שבתון. משפחת נפסו הגדולה, ואיתם מאות ידידים ומקורבים: ראש המועצה, מנהל בית־הספר, מכובדים, וכל מי שהצליח להתפנות לכך, כולם נסעו בשלושה אוטובוסים ובעשרות מכוניות פרטיות לירושלים, לבית־המשפט העליון.

רק מועדון הקשישים, הסמוך לבית המועצה המקומית הסגור, נשאר אתמול פתוח. באי המועדון, (וביניהם מי שהיה שנים ארוכות ראש המועצה ואחד האישים שחתמו על העצומה שביקשה מצה"ל להפעיל את חוק השירות הסדיר לגבי הצעירים הצ'רקסים, אבר־ג'מיל שוקאן), שלא יכלו מפאת גילם ומצב בריאותם לנסוע לירושלים, עסקו במשחק השש־בש האהוב עליהם. בחזית המועדון, בצל עצי הגוי והזיתים, הסתובבו כמה ילדים על אופניים. במרפאת קופת־חולים לא היה איש. תחנת הדלק המקומית וחנות המפעל "סאבי" היו סגורים. אמו של עיזאת חולה. היא ישבה אתמול בביתה והתפללה למען בנה.

"אנחנו המיעוט הקטן ביותר מבין כל המיעוטים החיים במדינת ישראל", מסביר אבר־ג'מיל שוקאן: "תמיד ידענו, שאם אנו רוצים לקבל את הזכויות שלנו, עלינו גם לתת, ולמלא את חובותינו כלפי המדינה. כך עשינו כל השנים, אבל אני די מאוכזב. לצערי, מדינת ישראל לא פרעה את חובה כלפי העדה שלנו. אולי היא עוד תעשה זאת בעתיד, אבל לשטר־החוב הזה, שלא נפרע, נוספה בינתיים ריבית גבוהה, וריבית דריבית..."

"אני מכיר את עיזאת כמו את הילדים שלי", אומר ראש המועצה לשעבר של כפר כמא. "הוא אולי האחרון שמישהו יכול היה להעלות על דעתו להאשימו בבגידה במדינה. לא הילד הזה. מישהו היה צריך לכסות על מחדל כלשהו, ומצאו את עיזאת קרבן. רק זה יכול להיות".

ליד בית־הספר המקומי, שמנהלו נסע גם הוא לירושלים, מצאנו חבורת נוער: "חבל על השנים היפות שעיזאת הפסיד סתם, בבית־הסוהר", אמרו, "אבל עכשיו הוא בטח יעשה חיים טובים. המדינה בוודאי תמצא דרך לפצות אותו על הסבל הרב שסבל על לא עוול בכפו".

הסנאטור ג'ים סאסר, החוקר ההתקפה על סטארק, מעלה פתרון:

הצעה לכוח רב־לאומי בלי ברה"מ כדי להבטיח השיט במפרץ הפרסי

בחריין (א.פ. רויטר וע"צ). – הסנאטור הדמוקראטי ג'ים סאסר הציע אתמול הקמת כוח ימי רב־לאומי להבטחת חופש השיט במפרץ הפרסי בהשתתפות מדינות אירופה המערבית, יפאן וארה"ב ובלא שיתוף ברה"מ.

הסנאטור, שהגיע למפרץ בראש ועדת הסנאט לחקירת נסיבות ההתקפה על הפריגטה האמריקאית "סטארק", נימק את הצעתו שלא לשתף את ברה"מ בכוח הרב לאומי בכך שמדינה זו אינה זקוקה לאספקת הנפט העוברת במפרץ הפרסי ומסוגלת לספק את צרכיה בנפט ממקורותיה היא.

בוואשינגטון שב ואישר אתמול, שר ההגנה קספר ויינברגר, כי מנוי וגמור עם ארה"ב להגן על חופש השיט במפרץ. עם זאת הוא הטעים כי ארה"ב תימנע מליטול חלק פעיל במלחמה בין איראן לעיראק.

ויינברגר הביע תמיכה בכוונת הממשל להשיט מעתה ועד לחודש יולי 11 מיכליות נפט כוויתיות תחת דגל אמריקאי כדי להגן עליהן מפני התקפות איראניות. "ללא ספק יש בכך סיכון", הוא אמר בראיון שהעניק לרשת הטלוויזיה "נ.ב.סי.", "אך אנו נגייס את המשאבים הדרושים כדי למלא שליחות זו, שנועדה להגן על השיט המסחרי". ויינברגר סירב למסור את פרטי התכנית, אך הוא גילה כי היא תצריך "שימוש במטריה אווירית ובכמות מספקת של אניות מלחמה".

השבוע אמורים להגיע לבגדאד מומחים צבאיים ומדיניים אמריקאים כדי לחקור את נסיבות ההתקפה על הפריגטה "סטארק". בעוד שמומחי הצי עוסקים בשאלה כיצד קרה שהפריגטה נתפסה כשהיא לא מוכנה, יעסקו המומחים בבגדאד בעיקר בשאלה מדוע בכלל התקפה הספינה.

כזכור, הודיע נשיא עיראק סדאם חוסיין, כי ה"סטארק" הותקפה בטעות מאחר שזוהתה בטעות כספינה איראנית, אך בפני המומחים האמריקאים ניצבות עדיין שלוש שאלות עיקריות הנוגעות לתקיפה: מדוע היתה נוכחות של מטוסי קרב עיראקיים בזירה המרכזית של המפרץ הפרסי, באיזור המצוי הרחק מדרום לאיזור הקרבות בין האיראנים לעיראקים; כמה מטוסים עיראקיים היו מעורבים בתקיפה (בספינה פגעו שני טילים, כנראה מסוגים שונים.

"אני פולני" – אמר אדוארד קנדי בגדאנסק נוסח אחיו ג'ון בברלין

סנאטור אדוארד קנדי בגדאנסק עם מנהיג סולידאריות לך ואלנסה (צילום: א.פ)

גדאנסק (רויטר).– לצלילי ההימנון האמריקאי, סמל "סולידאריות" בדש בגדו ומנהיג "סולידאריות" לך ואלנסה לצידו, אמר אתמול הסנאטור הרפובליקאי אדוארד קנדי בפולנית לכ־5,000 איש שנדחקו בחצר כנסיית בריגידה הקדושה בגדאנסק: "אני פולני", בעקבות משפטו הנודע של אחיו המנוח ג'ון קנדי בברלין ב־1961: "אני ברלינאי".

"ילדי בתי־הספר בארה"ב למדו זה מכבר את שמותיהם של קושצ'יושקו ושל פולאסקי (לוחמי שחרור פולנים, שלחמו גם במלחמת העצמאות האמריקאית)", סיפר קנדי לקהל מאזיניו. "עתה הם לומדים את שמו של לך ואלנסה." על דבריו החמים הגיב ואלנסה באומרו: "סולידאריות עודה חיה ועתידה לנצח. אנו מאחלים למשפחת קנדי כל טוב."

לאחר קבלת הפנים הרשמית פנו קנדי ואלנסה לביתו של הכומר הנריק יאנקובסקי לסעודת צהריים ולשיחה. גלוו אליהם אדם מיצ'ניק וזביגנייב בויאק, שני מתנגדי המשטר, שקיבלו מידי קנדי את אות זכויות האדם ביום ו' בוואשה וכן פעילי "סולידאריות" נוספים.

קודם לכן השתתפו בני משפחת קנדי בטקס זכרון לעובדי המספנות של גדאנסק, חברי "סולידאריות" שנורו למוות במהומות שפרצו שם בשנת 1970. בטקס הועלה גם זכרם של שני אחיו של הסנאטור שנרצחו. "מי שלוחמים למען שלום וצדק, חופש וזכויות האדם בארה"ב ובפולין יאמרו על ג'ון ועל רוברט, שהם לא עזבו אותנו מעולם ושלעולם לא יעזבו אותנו", אמר אדוארד קנדי בנאום קצר שנשא.

ואלנסה התייחס בדבריו למאורעות שנת 1970, בשגרו אגב כך איתות למשטר הנוכחי. "אנדרטה זו תהיה זכרון נצח למאורעות אלה", הוא אמר, "אבל היא גם תשמש אזהרה לכך שאין לפתור בעיות הגורמות לתסיסה באמצעים אלה ושיש לחתור למציאת פתרונות ממשיים."

עימות חריף בין הרופאים להנהלות על שיטות הבראת מערכת הבריאות

מאת דנקה הרינג, כתבת "דבר"

המאבק על הדרך בדיקת תפקודה של מערכת הבריאות ועל הדרכים להבראתה מחריף, ובימים האחרונים אף היו עימותים בין הנהלות בתי־החולים לבין ועדי הרופאים.

עימות חריף היה בבית־החולים המרכזי לעמק, בעפולה. ועד הרופאים בבית־החולים בעפולה קיבל מההסתדרות הרפואית כרזות הקוראות להקמתה של ועדת חקירה ממלכתית, שמתפקידה תהיה לבדוק את תפקודה של המערכת ולהוציא מסקנות להבראתה. הכרזות נתלו בבית־החולים, אך למחרת היום הוסרו בהוראתו של מנהל בית־החולים. ועד הרופאים ביקש לעכב את הסרת הכרזות עד בירור העניין, אך מנהל בית־החולים, ד"ר יעקב וילברג, דחה את הפנייה.

במכתב החתום על־ידי כל חמשת חברי ועד הרופאים הודיע הוועד בסוף השבוע שעבר לד"ר יעקב וילברג: "אנו מוחים בתוקף על הסרת הכרזות. אנו רואים בכך פעולה של פגיעה בכלל ציבור הרופאים ובגוף המייצג העליון של רופאי ישראל, וכן הפרה חמורה ביותר של אחד מכללי הדמוקראטיה – חופש הביטוי". הוועד העביר את העניין לטיפולו של יו"ר ההסתדרות הרפואית, ד"ר רם ישי. הודעה על העימות נשלחה גם ליו"ר חטיבת רופאי בתי־החולים של קופת־חולים, ד"ר חיים סולן.

הכרזות והמדבקות מופצות בימים אלה על־ידי ההסתדרות הרפואית בקרב הרופאים במסגרת מבצע הסברה, שסיסמתו "הצילו את הרפואה". הה"ר תובעת, כזכור, לבטל את הוועדה הציבורית העליונה, שמונתה על־ידי שרת הבריאות לצורך בדיקת תפקודה של מערכת הבריאות. "נוכח נסיון העבר, אין אנו מאמינים, כי מערכת פוליטית מסוגלת לבדוק את עצמה", קובע יו"ר ההסתדרות הרפואית, ד"ר רם ישי. לדבריו, "רק ועדה שאיננה מעורבת במערכת הפוליטית, תוכל לנהל חקירה ללא משוא פנים ולהגיע למסקנות שיביאו לשינוי חיובי". ד"ר ישי גם טוען, כי "פתרונות חלקיים וארעיים מחמירים את המצב".

לסופרת "דבר" נודע, כי רופאים רבים נרתמו לפעולת ההסברה של ההסתדרות הרפואית. שלושה רופאים, שמונו על־ידי שרת הבריאות לחברי הוועדה הציבורית לבדיקת מערכת הבריאות, פרשו מן החברות בוועדה בעקבות עמדתה של ההסתדרות הרפואית.

מחקר על יצוא הנשק הישראלי:

טייוואן סירבה לרכוש "כפיר" בגלל הערבים

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

טייוואן סירבה לרכוש מטוסי "כפיר" מתוצרת התעשייה האווירית מטעמים פוליטיים לאחר שהתברר לה, כי שילוב המטוסים בצבאה עלול לגרום לה בעיות עם מדינות ערב – כך עולה ממחקרו של אפרים ענבר, מרצה בפקולטה למדע המדינה באוניברסיטה "בר־אילן". המחקר, העוסק בתעשיית הנשק הישראלית, התפרסם מטעם אוניברסיטת טמפל־פילדלפיה ו"המרכז הירושלמי לענייני ציבור".

ענבר כותב כי מטוס ה"כפיר" הוצע גם לאוסטרליה, אך גם היא סירבה לרכוש את המטוס מטעמים שונים.

שווייץ ניהלה מגעים עם התעשייה הצבאית ועם חיל השריון על רכישת טנקי "מרכבה", אך לבסוף סירבה לרכשם ובחרה בטנק מערכה אחר.

במחקר מזים ענבר את האגדה, כי מחירו של כוח העבודה הישראלי הוא מן הגבוהים בעולם וטוען, כי המחיר של כוח העבודה המקצועי במדינת ישראל הוא מן הנמוכים בעולם, ועל כן יכולה ישראל להציע את הנשק שלה במחירים נמוכים יחסית בהשוואה למדינות אחרות במערב. עם זאת הוא מציין, כי על אף העלייה ביצוא הנשק לחו"ל פוטרו מתעשייה זו אלפי עובדים בשנים האחרונות.

קרדיולוג סיני ישתתף בכנס רפואי בישראל

(ע). – לראשונה בתולדות הכינוסים הרפואיים בישראל הבטיח קרדיולוג בכיר מסין העממית את השתתפותו בכינוס רפואי בארץ. המדובר בכינוס העולמי השמיני בנושא קוצבי לב שייפתח ב־7 ביוני בבנייני האומה בירושלים ויימשך במלון "הילטון" בבירה.

הכינוס ייערך זו הפעם הראשונה בישראל בהשתתפותם של מאות קרדיולוגים מכל העולם. מלבד הקרדיולוג הסיני ישתתפו בכינוס קרדיולוגים מברה"מ, פולין, הונגריה, יוגוסלאוויה ושאר ארצות הגוש המזרחי.

סופר "דבר" לענייני ערבים דן אבידן מקבל את פרס בן־דרור (צילם: ישראל סימיונסקי)

פרס בן־דרור לתשמ"ז לסופר "דבר" לענייני ערבים – דן אבידן

מאת סופר "דבר"

פרס בן־דרור לשנת תשמ"ז הוענק אתמול לדן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים.

יצחק בן־דרור, שעל־שמו ניתן הפרס היה סופר "דבר" בירושלים ונפל על משמרתו במלחמת השחרור ביוני 1948. משפחתו ייסדה קרן על שמו.

דן אבידן זכה בפרס בזכות הרמה הגבוהה של כושר הניתוח והכתיבה שלו, מסירותו, דייקנותו, ותרומתו להגברת ההבנה למתרחש בעולם הערבי הסובב אותנו. על מתן הפרס החליטה ועדה בהרכב מרדכי ברקאי, חנה זמר וגיבה לניר.

בטקס הענקת הפרס אתמול השתתפו בני משפחתו של חתן הפרס, חברי המערכת, נציגי ועד העיתונאים ועורך־הדין שלמה ידקוני בא־כוח המשפחה.

בנם של יצחק בן־דרור ושרה ז"ל, חיים, נפל במלחמת השחרור עוד לפני שנפל אביו. על שמו נקראת שכונת בן־דרור בנשר.

סופית: "רמבו 3" של סטלונה יופק בישראל

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

סרט הקולנוע "רמבו 3" בכיכובו של סילבסטר סטלונה יופק בישראל.

ההחלטה הסופית על הפקת הסרט בארץ התקבלה אתמול בפגישה שקיים נשיא החברה המפיקה "קרולקו" עם שר התעשייה, אריאל שרון.

עד לאחרונה התלבטו מפיקי הסרט אם להסריט אותו בישראל או במרוקו. כוכב הסרט אף ביקר לפני כמה שבועות באילת כדי לבחון את אתרי הצילום בישראל. אתמול, לאחר פגישתו עם שרון, אמר המפיק כי השתכנע להפיק את הסרט בישראל.

יצרני הבשר קובלים: מינהל הסחר הביא בשר־גלם בטיב ירוד

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

יצרני הבשר הגדולים בארץ פנו בתלונה חריפה נגד מינהל הסחר הממשלתי, בטענה שהביא לארץ בשר גלם בטיב ירוד בכמויות גדולות.

בין היצרנים שהתלוננו, גם עשרות מפעלי הבשר הפרטיים, הציבוריים והקיבוציים הגדולים בארץ. הם טוענים, כי משרד התעשייה והמסחר ייבא בשר המכיל אחוז שומן גבוה ביותר, כך שלא ניתן כלל להשתמש בבשר זה לייצור מוצרי הבשר השונים.

היצרנים גם טוענים, כי ראש המינהל ידידיה כהן, האחראי ליבוא זה מסרב זה חודשיים להידבר עימם, חרף הנסיונות החוזרים ונשנים לפגוש אותו.

היצרנים אומרים כי הבשר הקלוקל "סותם" את בתי־הקירור ורובו אינו בר־שימוש. נמסר, כי באחרונה אף ביקר נציג המינהל באחד המפעלים והודה כי כשליש מן הבשר המיובא אינו ראוי לשימוש וכי המפעל יזכה בפיצוי.

דובר משרד התעשייה והמסחר אמר, כי הטענות מוגזמות. לדבריו רק סוג אחד של בשר מבין עשרות סוגים מיובאים נמצא לוקה במידה רבה של שומן. מינהל הסחר הורה לבדוק את התלונות והנושא בטיפול. עם זאת לדבריו מדובר אכן בכמות שולית ובכל מקרה אין הבשר הזה מהווה סיכון בריאותי.

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

עליות שערים ושיפור באוירה

השיפור במשתנים והרגיעה הפוליטית שיפרו את המסחר

מאת שמואל רוזנבלום

פתיחות השבוע בבורסה לוותה אתמול בשיפור ניכר באוירה תוך ביקושים נאים ועליות שערים. נראה כי הרגיעה הקלה במישור הפוליטי בצירוף רמות שערים אטרקטיביות והכמויות כספים גדולות חברו יחדיו למגמת מסחר חיובית. השינוי שבוצע אתמול בשיטת המסחר החדשה במשתנים תרם אף הוא לשיפור באוירה. כידוע אופיין המסחר השוטף בהשפעה ניכרת מצד המשתנים בדרך כלל לשלילה. אתמול הוכנסו מספר מניות כבדות משתנים דבר שהביא את קרנות הנאמנות לעמדת פעילות ברורה יותר בשיטת המסחר החדשה, בניגוד לעבר שבו לא פעלו הקרנות במשתנים. מקורבי השוק והפעילים מצפים שמגמת מסחר חיובית תמשיך לשרור בשוק במהלך הימים הקרובים תוך המשך גידול בנפחי המסחר. חלק ניכר מהסוחרים טוען ששחיקת השערים בשבועיים הקודמים הביאה חלק מהמניות לרמות אטרקטיביות לרכישה, נראה לפיכך שגם מחר צפוי יום מסחר חיובי למדי, הכל כמובן מותנה ברגיעה במישור הפוליטי. קרנות הנאמנות קיבלו אתמול לראשונה מזה כשבועיים יצירות כספיות.

שינויי שער במסחר – עליות

עליות שערים נרשמו בבנקאיות, שהסודר, מזרחי +0.5%, אי.די.בי. +0.5%. במניות בל"ל שבהסודר נרשמה הפסקת מסחר, תשואת הבנקאיות שבהסודר נעה כיום סביב כ-15.60%. מניות מיפ גליקו המשיכו אתמול בנסיקתן כלפי מעלה, ביקוש של כ-14100 ע.נ. לא סופק ושער המניה נרשם קנים בלבד במעט השניה. מניות לינת עלו אתמול באורח חריג בשיעור 10.1%, תנודות השערים בלינת מתנות בדר"כ. בני"ע קלילים מסוג – סמפו, ויסלג, התבוך, דיקה, עזרא, יעסוד, בכוח משכן, ושורה ארוכה של ני"ע נוספים וקלילים נרשמו עליות שערים חדות. גם במניות החצי כבדות נרשמו עליות נאות, פיתוח משכנתאות +3.6%, רובק +1.1%, משכן +6.2%, ספנות 5 +3.5%, כלל סחר +4.1% ונוספות. עליות שערים שנעו סביב כ-3% בממוצע ולעיתים אף יותר היו במניות הכבדות דוגמת – ים המלח, כלל ישראל, חברה לישראל, פטרוכימיים, פי.בי., הבינלאומי ונוספות. שיפור העליות המתוך יחסית נתמך העיסקאות הביאו כאמור לאופטימיות משופרת. במניות ובאופציה של חברת כבלי ציון נרשמה עליה חדה, כנראה על רקע מכירת החברה בעתיד הקרוב.

משתנים – שינוי חיובי תוך שיפורים +2.29%

אירית המסחר במשתנים היתה חיובית ביותר אתמול, השינויים שהנהיגה הבורסה ע"י הוספת מניות חדשות וכבדות למשתנים הוכחה אתמול כמוצדקת. עצם הכנסת ני"ע כים המלח, כלל תעשיות, דיסקונט השקעות ונוספות הביא אתמול את קרנות הנאמנות לפעילות במשתנים תוך יצירת אוירה חיובית. עד כה הדירו הקרנות את רגליהן מהמשתנים עקב חוסר עניין ואי יכולת לפעול כרצונן. העלאת תיקרת הפקודה המינימלית מסך של 2000 דולר לסך של 5000 דולר מאפשרת לקרנות מרחב תימרון משמעותי יותר. קרנות כל"ל הפעילים בלטו אתמול במשתנים, כאשר פעילותם בכל ני"ע המעניינים מבחינתם היתה חיובית. את האוירה העכירה מעט בסיבוב ע"י הורדת השער בכלל תעשיות באחוז שלם בסיבוב האחרון. גם המחזורים עקב הכנסת מניות כבדות גדל במשתנים, מחזורי עיסקאות סבירים עד נאים נרשמו במניות הבינלאומי 4200 ע.נ., דלק 9520 ע.נ., ים המלח 7020 ע.נ., כלל תעשיות 87000 ע.נ., דיסקונט השקעות 3360 ע.נ., כלל ישראל 10 13800 ע.נ. בסיבוב המסחר הראשון עמד שיעור העליה הממוצע על 1.91%, בשני 2.14%, בשלישי 2.39%, בסיבוב הרביעי והאחרון הסתכמה עלית השערים ב-2.29%. סך המחזור הכספי הכולל במשתנים אתמול היה 3520921 ש"ח לערך. במניות דלק עמד הצפה הכספי של העיסקאות על 560469 ש"ח, ובהייר חרוה הסתכם שווי העיסקאות בסך של 477424 ש"ח. שני ני"ע אלה היו הבולטים בנפח הכספי. במניות מבע, פטרוכימיים וכלל 10 נקבעה עלית השערים הגבוהה ביותר במשתנים +3.25%. הנפח הכספי אתמול במשתנים היה מהגדולים ביותר שנרשמו בשיטה זו.

ציפיות לשוק חיובי – אינדיקטורים חיוביים

מספר גורמים בורסאיים חשובים פירסמו באחרונה כדפי מחקר פנימיים הערכות חיוביות לגבי הצפוי בבורסה בפרק הזמן הקרוב. הערכות אלו מתבססות בחלקן, על אינדיקטורים מוכרים, שיפור ברווחיות בחברות בורסאיות מובילות, ירידה נוספת בריבית במשק, חוסר אלטרנטיבות השקעה, קרנות והצגה סיבות טובות. באחרונה הצטרף גורם או סיבה פוליטית נוספת לגימוקים האופטימיים הוא – החלשות הדולר. נראה שירידת קרנו של הדולר בשווקים העולמיים אמורה להשפיע באורח חיובי או לפחות למנוע את הצורך בביצוע שינויי שער במט"ח. להחלשות הדולר ישנה משמעות כפולה, היצא לחו"ל ולארצות הדולר נפגע תוך כידוע מרכיב היצוא המרכזי במשק הישראלי. סביר להניח, שבשלב הראשון, החלשות הדולר תשרה גורם חיובי בבורסה, ניתן לפיכך לחשוב שבמידה ותושג רגיעה פוליטית כלשהי אנו עשויים לחזות לשוק חיובי במתונה. הגורם המרכזי בשוק ההון, נושא במאת הכסף הנזילה בהיקף עצום, יתכן שלוק מסויים (אפילו קטן ביותר) יחזור בהדרגה לקרנות הנאמנות ולבנקים. הדבר עשוי להביא שינוי משמעותי לטובה ברמות השערים בשוק. הערכות אופטימיות למדי היו בסוף השבוע האחרון לגבי הצפוי בבורסה גם במחלקות ני"ע של הבנקים. בשלב ראשון צופים הבנקאים להמשך התייצבות ברגיעה במניות.

יואל נפט – מחזורים גדולים

חברת יואל לקידוחי נפט זוכה באחרונה במחזורי עיסקאות גדולים יחסית תוך פעילות מוגברת ועירנית. אחד מבעלי המניות ביואל, אלפרד אקירוב מצוי בעמדת מכירה (ומניות) במניה, מנגד קיים קונה גדול בלידר ובנגד הצעים במניה הכולל כרעבונות משמעית כל כמות אפשרית במניות החברה. חברת יואל העוסקת כאמור בחיפושי נפט לא בלשה במשהו בתחום זה. מרבית קידוחיה עד כה לא נשאו פרי כידוע. באחרונה נבכמה החברה לקידות איזור הנגב בוהה עם קבוצת הגור הירדעה. זהות הקונים ביואל אינה ברורה די הצורך, עפ"י לחושי הבורסה מקורבים הקונים לבעלי עניין בחברה. אין ספק שהפעילות הערה במניות יואל מעניינת ביותר.

ריבית בפיקדונות שקליים

במערכת הבנקאית קיימים עודפי נזילות גדולים, חלקם נובע מפריונות אג"ח באחרונה. עקב הנזילות עשויה הריבית לפיקדונות שיקליים להמשיך ולרדת בשיעור מתון בזמן הקרוב. לפניכם נתוני הריבית למפקידים:

שם הבנק	סך הפקדה	ריבית שנתית	ריבית חודשית ממוצעת
פועלים	10,000 ש"ח	16.50%	0.32
פועלים	50,000 ש"ח	17%	0.33
בל"ל	10,000	17.25	0.33
בל"ל	50,000	17.75	0.34
דיסקונט	10,000	17.50	0.34
דיסקונט	50,000	17.50	0.34
המזרחי	10,000	16	0.30
המזרחי	50,000	16.50	0.31
הבינלאומי	10,000	18	0.38
הבינלאומי	50,000	19	0.39
ברוקרים פרטיים	100,000 ש"ח ויותר	19	
פיקדון לחודש	75,000 ש"ח ויותר	18.5	

מועדי בורסה

25.5.87 – פוזון – הנפקה בבורסה בשיטת מכרז במחיר בסיס 560 נקודות. אגן – אקס הטבה 900% הקצאה 28.5.87. הנפקות שגיא וגליל של בנק ישראל.

26.5.87 – לאומי למימון – סדרה 167 הנפקת אג"ח במכרז. קרם כימיקלים – אקס דיבידנד מזומן 300% מועד התשלום 16.6.87.

28.5.87 – פועלים הנפקות – הנפקת אג"ח במכרז סדרה 15.

31.5.87 – ארמון 2505 – זכיון הפריון הסופי, ויסלגו – אקס דיבידנד מזומן 15% מועד התשלום 18.6.87.

* הכותב הינו מנהל תיקי השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

כלולים בהסדר הצמדה

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר ושרותים

מסחר

שרותים

מלונות ושרותי תיירות

מחשבים ושרותי מחשב

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

תעשייה

מזון ומבק

ברזל ומתכת

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	השינוי בש"ח
יצור אמ 2	599	991	+9	+1.5	+1661
מן 1שח	805	1647	-25	-3.0	-2159
מן 5שח	352	2306			-265

טכסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

כימיה, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו

השקעות ואחזקות

תעשיות שונות

חברות להשקעה

נסחרות במט"ח

דלק ונפט

רשימה מקבילה

שערי קרנות נאמנות

הלוח הכללי

דירות נופש · דירות בשכירות · דירות ארוחות · חדרים ארוחות · עסקים · הצעות עבודה · פרסום · נרשמו לנישואין · שרותים · הכרזות · שוק המציאות · רוצים לקנות · רהיטים · מקררים · חיות בית · כלי נגינה · הלוואות · ריפוי והרדיה · מכוניות · ירושלים · הצעות עבודה · ריפוי והרדיה · חיבה · זיפות גגות · פוליש וניקיון · הצעות עבודה

לקיבוץ בית קמה דרדש

מציל מוסמך

לבריכת שחיה (ללא לינה)

לפנות לאבי מרכז המשק 057-961021

בכל שעות היום

קיבוץ הזורע מחפש

מורה להתעמלות

לכיתות יסוד + גנים, רצוי בחור רווק עם ניסיון בעבודה בקיבוץ

נא לפנות לחגית אורי

טלפון בעבודה 04-899577

טלפון בבית אחרי 21.00 04-899573

למשקל העשייתי הנוטשי דרוש מנהל חשבונות (עצמאי) – חשב

לעבודה עם אתגר

02-917011*4

בנק לאומי הרויח ברבעון הראשון 19.6 מיליון שקל – פי 4 מבכל שנת 1986

מאת מאיר תדמור

הרווח הנקי של קבוצת בנק לאומי לרבעון הראשון של 1987 היה 19.6 מיליון ש"ח (12.2 מיליון דולר), כך עולה מהדו"חות הכספיים שפורסמו אתמול.

הרווח לפני מס הסתכם ב־91.4 מיליון שקל (56.9 מיליון דולר), פי ארבע מאשר בכל שנת 1986. התשואה נטו על ההון העצמי (היחס בין הרווח נטו להון העצמי בתחילת השנה) הגיע ל־6%, לעומת 0.3% בכל שנת 1986.

ההון העצמי של הבנק גדל ב־3.4% לסכום של 1390 מיליון ש"ח (865.5 מיליון דולר). סה"כ המאזן של קבוצת בנק לאומי הגיע בסוף מרץ השנה ל־37.9 מיליארד ש"ח (23.6 מיליארד דולר). בפקדונות הציבור היה גידול של 2.4% ל־25.2 מיליארד ש"ח ובהלוואות לציבור נרשם גידול של 6.4% ל־14.3 מיליארד ש"ח.

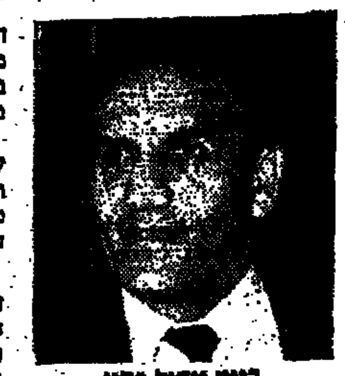
בינו: גידול בהון

מנהלי הבנק אומרים, כי הפיחות שהיה בשער השקל בינואר, מסביר חלק מן הגידול בנתונים שבמאזן, מאחר וכשני שלישים של נכסי הבנק נקובים במט"ח.

התחזית שהשמיע צדיק בינו בעת הצגת מאזן 1986, כי ריווחיות הבנקים ברבעון הראשון של 1987, תהיה טובה – מתאמת. מנכ"ל בנק לאומי צפה אז, כי הבנקים ירויחו ברבעון הראשון של 1987 40 מיליון דולר ונראה כי הרווח של המערכת יהיה אף גבוה מהתחזית.

כמחצית הגמלאים בישראל ניזקקים לקצבת ביטוח לאומי להשלמת הכנסתם

מאת דן שלם

חלק ניכר מהגימלאים בישראל זקוקים לכספי קצבאות הביטוח הלאומי, להשלמת הכנסתם.

זאת עולה מנתוני הביטוח הלאומי משנת 1986 שהוצגו בכנס "לימודי" שנערך בירושלים. מסתבר כ־45% מהגימלאים ניזקקים להשלמות הכנסה ע"י הביטוח הלאומי. באנגליה למשל מגיע שיעור הנזקקים להשלמת הביטוח הלאומי לפנסיה רק ל־10% מכלל הגימלאים.

באנגליה בניגוד לישראל, יכול המבוטח ללוות כנגד כל כספי הצבירה בפנסיה למטרות שונות, בעוד שבישראל ניתן לנצל זכות זו רק לגבי כ־20% מכספי הצבירה בביטוח הסוציאלי.

בכנס "לימודי" בירושלים התברר כי בעולם יש עלייה בתוחלת החיים והזדקנות אוכלוסיה.

מנכ"ל חברת הביטוח של התעשיינים בשוודיה מר רולף גייק, טען כי יש בשוודיה מגמות של הקטנת הילודה, כאשר קרנות הפנסיה לא לקחו בחשבון את תוחלת החיים, צורכי הגימלאי ורווחתו.

עקב כוונת ממשלת שוודיה להקטין את זכויות הפנסיה בעתיד, חל גידול מרשים בדרישה לביטוח מסחרי של פוליסות ביטוח הפרט.

השמועות על קשיים אפשריים של קרנות הפנסיה בישראל הביאו לכך שמספר מפעלים המבוטחים במסגרת ההסכם עם מבטחים, החליטו שעובדים עובדים חדשים לא יכללו בהסדר ואילו עובדים המאוגדים בהסכם יוכלו לנסות להשלים את החסר בחברות הביטוח.

מחירי הזכוכית המיובאת עלו בכ־35% בחודשים האחרונים

המפעל היחיד בארץ לייצור זכוכית, פניציה, זול בכ־10%־12%

מאת דני גוב

יבואני הזכוכית הגדולים בארץ אומרים כי מחירי הזכוכית המיובאת עלו בכ־35% בחודשים האחרונים, בעיקר עקב קשיים טכנולוגיים בענף ומחסור בזכוכית בעולם. לדברי היבואנים ייקור הזכוכית בעולם הפך את יבואה בלתי כדאי. עיקר היבוא לישראל מקורו באנגליה, גרמניה, בלגיה ואיטליה. אין כיום יבוא מהגוש המזרחי, מאחר ולא ניתנים רשיונות יבוא לייבא משם במחירי היצף.

למרות המחיר הגבוה בחו"ל מתבצע כיום יבוא ב"מחירי היצף".

יוסי אלכסנדרוני, מנכ"ל אלבן גלאס ויו"ר סקציית יבואני הזכוכית מאשר כי האנגלים ממשיכים לגבות מחירים ישנים עליהם התחייבו לפני חודשים, אך בכל הנבואות צפוי מחיר זה לעלות בקרוב.

יבואני הזכוכית הגדולים, הרוכשים במקביל גם זכוכית מקומית מתוצרת פניציה, אומרים כי קיום מפעל לזכוכית מעורגלת שהוא מרכיב מרכזי במפעל לייצור זכוכית שטוחה בחיפה, חסך למדינה מאז שנות קיומו מט"ח בכמה עשרות מיליוני דולר.

איכות הזכוכית המיוצרת בפניציה בשיטות ה"משיכה" וה"ערגול" היא מהטובות בעולם, אומרים היבואנים ופניציה אף מייצאת זכוכית לאיטליה, ארה"ב והאוסטרליה. מדובר בעודפי זכוכית שאינם נמכרים בשוק המקומי.

יבואני הזכוכית מציינים כי שיטת ייצור ההיתוך של "הצפה" אינה מתאימה לארץ מבחינת היקף הייצור האפשרי העומד על כ־700 טונות ליום לעומת צרכי השוק של כ־70 טונות. בשיטת ה"הצפה" יידרשו כנראה חומרי גלם מיובאים ולא אלה המסופקים לתעשיית הזכוכית מקורבים בנגב.

לדבריהם, כי רק לאחר שתפתר מבחינה טכנית בעית ההיקף והמאסמו בחומרי הגלם תאומץ השיטה גם בארץ.

נורד"ן / דני גוב

גימלאי צ.ה.ל. מקימים שכונה

גימלאי שרות הקבע בצה.ל. המאוגדים ב"צוות" מתכננים להקים שכונה בסגנון "בנה ביתך" בת 700 יחידות דיור. מינהל מקרקעי ישראל מעיד לתכנית קרקע ממזרח לראש העין. האגודה אישרה את המיקום ועתה היא מתחילה בבחירת ההליכים הבאים.

בראש העין קידמו בברכה את הרעיון ותרומתם האפשרית של יוצאי צ.ה.ל. לעיירה. עד כה נרשמו כ־800 מועמדים לשכונה בעלי דרגות שונות בצה.ל.

בנייה להשכרה – פריצת דרך

ועדה ממשלתית לבנייה הגישה באחרונה המלצות לאוצר בעניין בנייה להשכרה. על פי נתוני מרכז הקבלנים ייבנו בשלב ראשון כ־6000 יחידות דיור " מחציתן להשכרה ומחציתן למכירה. אלפי הדירות פזורות ב־116 אתרי בנייה מטבריה עד אילת.

מרכז הקבלנים מעריך כי ניתן להגיע תוך זמן קצר להיקף של כ־10,000 יחידות דיור בכל הארץ. המרכז בוחן עתה תכניות נוספות במסגרתן הוקצה קרקע מדינה לפרויקטים להשכרה על פי נתוני האוצר.

המלצה לחוקק חוק תיווך מקרקעין

הועדה הציבורית להגנה על רוכשי דירות, בראשות ח"כ אלי קולאס, יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט תתבקש לכלול במסגרת ההמלצות שתגיש לשרי המשפטים והאוצר, את הצעת החוק לתיווך מקרקעין, על כך מסר ח"כ קולאס.

חלונות אלומיניום חייבים בתקן, חלונות עץ לא...

ארגון יצרני האלומיניום בהתאחדות התעשיינים תובעים ממשרד השיכון להחיל חובת שימוש בחלונות עץ בעלי תו־תקן בלבד. בשנתיים האחרונות חלה חובת שימוש בחלונות אלומיניום בעלי תו־תקן בפרויקטים של משרד השיכון. לעומת זאת, קבלן הבונה עבור המשרד רשאי להשתמש בחלונות עץ הזולים ביותר אשר לא חלה עליהם חובת תו־תקן.

מוטי עמק חבר הנהלת איגוד יצרני האלומיניום בהתאחדות התעשיינים אומר כי חלון אלומיניום תיקני עומד בדרישות מחמירות לאטימות, אורך חיים ותחזוק בעוד חלון עץ ללא תו־תקן הינו מאיכות ירודה ביותר בלאי המחייב באחזורים גבוה והוא אינו מונע חדירת רוחות וגשמים.

מל"ט מכר מבנים בחצי מיליון דולר

המבנים המשופרים הרב תכליתיים שמייצרת מל"ט תל יצחק הכניסו לה השנה חצי מיליון דולר. החברה מכרה מבנים בשטח כולל של כ־1600 מ"ר.

המבנים עשויים מחומר קשיח המכונה ג'י.אר.סי. (שילוב של בטון מעורב בסיבי זכוכית) פטנט בלעדי של תל יצחק. המבנים נרכשים בדרך כלל על ידי קיבוצים ומשמשים כבתי מגורים לחברים ולסטודנטים, ככיתות לימוד, כמועדונים וכחדרי אוכל.

אקרשטיין רוכשת קרקע באשדוד

חברת אקרשטיין מנהלת מו"מ עם החברה לפיתוח אשדוד בדבר רכישת 20 דונם באזור התעשייה הצפוני של אשדוד וקבלת אופציה לרכישת 40 דונם נוספים צמודים בתוך תשעה חודשים.

מחיר הרכישה הוא 300,000 דולר במזומן (ל־20 דונם). המחיר המוכתב באופציה ל־40 הדונם הצמודים הינו 600,000 דולר בשווים בשקלים ביום ההסכם צמוד למדד המחירים עד ליום מימוש האופציה.

ב־20 הדונם הראשונים תקים החברה את מפעל הסיליקט שלה. כמו כן היא תעביר את מפעל הרעפים שנרכש לאחרונה מחברת ויברו בלוק לאתר אשדוד תוך 9 חודשים. ב־40 הדונם עליהם היא מקבלת אופציה היא תעביר את מערך הייצור של מוצרי המלט ממפעל נתניה (לשעבר המטלול) בתוך כשנתיים לאתר אשדוד. כמו כן יועבר מערך הייצור של מוצרי המלט ממפעל הרצליה בתוך שנתיים עד שלוש.

החברה אומרת כי באמצעות ריכוז כל מערך הייצור במרכז הארץ באתר אחד היא תשיג חסכון גדול בכוח אדם ובשטחי ייצור. החברה מסרה כי אם תנצל את האופציה לרכישת הקרקע, לא יעברו מפעלי המלט לאתר כל כרם והאתר זה יפונה לצרכי השכרה.

האוצר נתן ל"מקפת" ארכה להגיש דו"חות אקטואריים מתוקנים

רשיון הקרן לא ישלל אם תשלים הדו"ח עד נובמבר

מאת חיים ביאור

אגף שוק ההון באוצר הסכים להאריך את תוקף הרשיון (אישור קופת גמל) לקרן הפנסיה "מקפת" עד נובמבר השנה, לאחר שראשיה הבטיחו לתקן את הדו"ח האקטוארי שהכינה הקרן ל־1985.

בסוף אפריל האחרון לא חידש אגף שוק ההון את רישיונה של "מקפת", שהיא השנייה בגודלה בין קרנות הפנסיה ההסתדרותיות, לנוכח ליקויים וחוסר של פרטים בדו"ח האקטוארי שהגישה. בפגישה שקיים ב־13 לחודש מנכ"ל הקרן עו"ד יצחק שילון עם ראשי האגף, הוא הבטיח לעשות להשלמת הדו"ח. בעקבות זאת, כאמור, לא ישלל רישיונה של "מקפת לפחות במשך חצי שנה.

בתוך כך מתברר ש"מקפת" לא קבעה עדיין מועד לכינוסה של האסיפה הכללית לאישור האיחוד המוצע בין שש קרנות הפנסיה ההסתדרותיות. זאת – לנוכח התנגדות שמגלים נציגים של ועדי עובדים שהם החברים במוסדות הקרן וכן מעסיקים במקומות עבודה שבהם פעילה הקרן.

עד כה החליטו שלוש קרנות פנסיה, באסיפותיהן הכלליות, על הצטרפותן העקרונית לאיחוד המתוכנן: "מבטחים", קרן הפועלים החקלאיים וקרן עובדי הבניין. השתיים הראשונות סייגו את החלטתן בהבעת דאגה מפני כרסום מזכויותיהם של העמיתים הפעילים ומפני פגיעה במעמדם של עובדיהם לנוכח המיזוג של סניפים ויחידות ניהוליות.

בקרן הגמלאות המרכזית נכשל פעמיים נסיון לכנס את חברי האסיפה הכללית לדיון באיחוד. נסיון נוסף לכינוס האסיפה של קרן זו ייעשה לאחר ה־22 ביוני, מועד הדיון בבית הדין האיזורי לעבודה בתל־אביב בתביעה שהגיש ועד עובדי "בלינסון" נגד הליכי האיחוד. ואילו בקרן "נתיב" – כמו ב"מקפת" – לא נקבע מועד לאסיפה הכללית, בגלל התנגדותם של ועדי "כור", "סולל בונה" ונמל חיפה, החברים במוסדותיה, לתכנית האיחוד.

דרכי ההשקעות בקרנות הנאמנות משתנה: פחות מניות יותר אג"ח

[illegible]

לאומי־השקעות תמכור ללרגו אחזקות את חברת "מידן"

מאת דני גוב

חברת לרגו אחזקות חתמה על הסכם אופציה לרכישת חברת מידן. ההסכם נחתם עם חברת לאומי השקעות להעברת מניות רוב בחברת מידן.

במסגרת העיסקה קיבלה לרגו את ניהול חברת מידן. מנהלי לרגו אחזקות יבחנו את מצבה של מידן ויגבשו מדיניות להמשך תפעולה.

בהמשך ניתנה ללרגו אחזקות האופציה לרכישת מניות רוב במידן תוך מגמה לאחד את שתי החברות. יכולת הניהול והתפעול־הקיימת היום בלרגו מתאימה לחברה בהיקף כפול מהקיים וזהו השיקול המרכזי לביצוע העיסקה.

מידן משווקת בארץ את ציוד חברת הניהול האמריקאית ולכן עוברת הקמתה של חברה חדשה המשותפת לבל, הציוד תקן עשויה להשפיע באופן חיובי על חברת מידן.

מנהלי לרגו אחזקות מתכוונים לבצע את העברת הבעלות ללא זעזועים.

הבורסה אישרה הנפקות אסותא, עיט רשף, אורדע־פרינט ותכן

מאת מאיר תדמור

דירקטוריון הבורסה אישר בסוף השבוע הנפקות של שלוש חברות הוועד הפועל אישר את ההנפקות של שתי חברות נוספות. עניינן של מרן מפעלי דפוס נצרת ושל הקיבוצים חברה להנפקות, יידון שוב.

אושרה עקרונית הנפקה של רשף מחשבים, של 185,000 ש"ח ע"נ מניות רגילות של 1 ש"ח במכרז לציבור והנפקה לעובדי החברה. התמורה המינימלית בהנפקה לציבור היא 1.1 מיליון דולר.

אושרה בקשת עיט ציוד צבאי לייצוא להנפקה של אג"ח ניתן להמרה במניות, הצמודות לסל תשואות ריבית 10%. ההנפקה תבוצע בדרך של מכרז. התמורה המינימלית כ־2.7 מיליון ש"ח.

אושרה לרישום בבורסה סידרת אגרות חוב בערך נקוב 40 מיליון ש"ח צמודות מדד או סל, של תכן הנפקות. החברה היא בבעלות 77 קיבוצי הקיבוץ הארצי.

הועד הפועל של הבורסה אישר עקרונית הנפקה של אסותא, בעלת בי"ח אסותא וחברה נכדה של מרי־כלל וכלל ב־ל"ן. לציבור יוצעו 1.23 מיליון מניות רגילות שתמורתן הינה 5.1 מיליון ש"ח, עבור 25% מהחברה.

כן אושרו ההנפקות של אורדע־פרינט של 275 אלף מניות רגילות של 1 ש"ח בתמורה כספית של כמיליון דולר, ושל מרן מפעלי דפוס נצרת, של 525 אלף מניות רגילות של 1 ש"ח בתמורה כוללת של 1 מיליון ש"ח.

הקבלן הטבריייני יאיר ובמן מתכוון לגייס הון בבורסה

באמצעות "גני הדר"

מאת שמעון וייס

חברה בבעלות איש העסקים הטבריייני, יאיר ובמן, מתכוונת לגייס בבורסה שני מליון דולר. המדובר הוא בחברת "גני הדר", מפעלי תיירות בע"מ שבבעלותה מלון "נהר הירדן" בטבריה והמרינה בכנרת.

החברה מתכוונת לגייס מהציבור כסף להשלמת פרויקט המרינה ולעבודות פיתוח במלון "נהר הירדן" המכיל 400 חדרים. מלון זה הוא אחד הגדולים בארץ והגדול ביותר בצפון הארץ. ובמן שהוא מהקבלנים ואנשי התיירות הגדולים והמצליחים בטבריה ואזור הכנרת, אישר כי בכוונתו להביא את הציבור לטבריה לא רק כתיירים ומטיילים, אלא גם כמשקיעים. "אני ממשיך את היוזמות שלי לפיתוח העיר ויש לי תוכניות רבות ומגוונות להרחבת התיירות בטבריה והכנרת ופיתוחה" אמר הקבלן הטבריייני.

נודע כי בימים הקרובים עתידה הרשות לניירות ערך להחליט אם לאפשר לובמן ולחברה שבבעלותו לצאת בהנפקות לבורסה ובאילו היקפים כספיים יוכל להשקיע.

אקרשטיין תנפיק בארצות הברית

מאת דן שלם

חברת אקרשטיין שוקלת אפשרות לגייס הון בארה"ב, באמצעות הנפקת מניות שלה ושל חברת הבת שרכשה לאחרונה בקליפורניה – ארה"ב. החברה הזרה עוסקת בתחומי ייצור חומרי בניה –תחום הנחשב לבעל פוטנציאל גדול בארה"ב. מחזור המכירות השנתי של חב' אקרשטיין בשנת 1987 עשוי להגיע ל־18–16 מיליון דולר, רובו ככולו מתעשיה בתחומי ייצור אבנים משתלבות, חומרי בניה, ובטון מוכן. הרווח של החברה עשוי להגיע לכ־3.5 מיליון דולר מזה כ־3 מהפעילות התעשייתית.

עם השלמת ביטוח התשתית השיווקית של החברה בחו"ל השנה, הכניסה מסיבית למכירות בטון מוכן, מעריכה החברה כי תוך שנתיים יגיע מחזור המכירות שלה ל־25 מיליון דולר והרווח הצפוי ל־4 מיליון דולר.

בידי חברת אקרשטיין עודפי נזילות של יותר מ־10 מיליון דולר שאת חלקן היא מעמידה כאשראי ללקוחותיה ועל־ידי כך מרחיבה את השיווק. לחברה יש בניינים בהרצליה שחלקם הושלם, עד כה הצליחו להשכירם רק בחלקם.

הטבות לחוסכים צעירים בבנק הפועלים

בנק הפועלים מציע הטבות והסדרים מיוחדים לבני נוער, לחיילים ולסטודנטים, המנהלים חשבון "פסים" בבנק או באלה שיפתחו חשבון חדש בבנק במהלך החודשים מאי ויוני.

צעירים המשתייכים לאחת מקבוצות אוכלוסיה אלה, שיפתחו עכשיו תכנית חסכון בהפקדות חודשיות, יהנו מתוספת ריבית עד 2% לשנה לעומת התנאים הרגילים בתכניות "מסמון למתמיד" (הצמודה למדד), ו"מסמון חודשי צמוד לדולר".

צעירים בעלי חשבון בבנק, שיביאו את חבריהם לפתוח חשבון "פסים", יקבלו שי מיוחד. בני נוער מגיל 16, יקבלו כרטיס "ישראכרט צעיר" ללא תשלום. הטבות אלו יהיו בתוקף בחודשים מאי ויוני.

גידול 30% במכירות קר־אופ ברבעון הראשון של 87

רשת הקר־אופ רשמה גידול של 30% במחזור המכירות ברבעון הראשון של שנת 1987. מחזור המכירות הסתכם ב־125 מיליון שקל. פעילות רשת השי"ר קר־אופ מהווה כשליש מהמכירות ומבוצעת ב־9 סניפים.

"ג" מהשב"כ עדיין לא מחייך לצלמים

גינוסר: "אקשן" למכון היצוא

מאת דני גוב

הוא יצא מהאפלה לאור. ממצמץ מול תאורת החשיפה הפתאומית. באירועים חברתיים הוא עדיין מרחיק מעליו צלמים. כולם רוצים לצלם אותו. מתרווח בכורסה, לוגם כוסית. לא בכל יום עובר אדם מאפלולית ארגון חשאי לתפקיד ציבורי גלוי, חשוף ונתון לביקורת ציבורית. "ג" מהשב"כ, היום, יוסף גינוסר, מנכ"ל מכון היצוא.

בשנים הארוכות של שירות בשב"כ היה בבחינת נעלם. כשצצו פרשות שונות הקשורות בשב"כ – אוטובוס קו 300, נאפסו – כתבו עליו בעיתונים, כתיבה לא – אוהדת, בלשון המעטה.

כיום, בתפקידו כמנכ"ל מכון היצוא, גינוסר "החדש" הוא מהיר, דינמי, מתמצא.

גינוסר "הוצנח" למכון היצוא. העובדים, מסתבר, הפסיקו "לשקשק". גינוסר מקובל עליהם. בחג האחרון כינס את העובדים כדי לברכם חגה לברכתם הם נותנים לו כרטיס פתוח. והתוצאות ידברו.

בשב"כ צריך תוצאות ומהר. ביצוע. לפעמים בנוהה של פחות מ־60 דקות מרגע קבלת ההחלטה. במכון היצוא הרבה ועדות, תהליך קבלת ההחלטות איטי. אי אפשר לתפעל את המכון בהורדת פקודות מהירה מלמעלה למטה.

גינוסר מתרגל לחשיפה. אחרי עשרות שנים בארגון של אזור הדמדומים, הוא עשוי בכל בוקר למצוא את תמונתו בעיתון. בינתיים הוא מסתפק בפגישות הכרות עיתונאים ושיחות "על החיים".

מצפים ממנו להכניס לגלגלים החלודים של מכון היצוא משהו מהתנופה של השב"כ. מכון היצוא לא נהנה היום מיוקרה רבה. יצואן מתחיל בישראל עובר דרך ארוכה: הזמנה מספק בחו"ל, סקר שוק, בדיקת כדאיות, רשיון יצוא, מימון יצוא, ביטוח שער, ביטוח, אישור תקן, תעודת מקור, רשימת תכולה, שטר מטען, מכתב אשראי, ביטוח סיכוני סחר חוץ, אישורי בריאות ואיכות, אישור מסחרי, אישור ליבוא חומרי גלם לייצור המוצר, רו"ח תמורות, מגעים מייגעים עם בנק ישראל, הבנק המסחרי, משרד המסחר והתעשייה... מכון היצוא מנסה לפשט באופן דרסטי את התהליך.

גינוסר יצטרך לבעוט פעמים. בעיטה אחת כלפי מטה, לטלטל את הגוף שאותו הוא מנהל. יותר "אקשן", בעיטה נוספת, הצידה, לשאר המערכת הקשורה ביצוא. גינוסר חבר של אריק. כשגינוסר, האיש שכמעט ניהל את השב"כ, יגיד לאריק, השר הממונה עליו, שצריך להזיז דברים, יש סיכוי שהם יזוזו.

עתה ממתינים כמה אלפי יצואנים ועוד כמה אלפי "מתכנני" יצוא, שמבקשים לראות כיצד משתלב ה"מוצנח" בעשייה. היום, אפוף רק בעשן סיגר הענק שהוא מעשן, מגלים הבאים עמו במגע, איש נעים הליכות הלומד לחיות עם החשיפה.

התחזית הפרטית שלנו: גינוסר יצליח.

תעשייני אלקטרוניקה לביקור בבסיסי רכש לצבא ארה"ב

מאת דני גוב

משלחת של יצרני אלקטרוניקה מהגדולים בארץ יצאה לביקור בארבעה בסיסי רכש צבאיים ובמפעלי תעשייה בארה"ב.

בראש המשלחת עומד משה אורטס, מנהל חטיבת האלקטרוניקה בתעשייה האווירית. הביקור יהיה במרכז המערכות האלקטרוניות של חיל האוויר במסצ'וסטס ובבסיס הלוגיסטי שלהם בסאקרמנטו במרכז המערכות האלקטרוניות של חיל הים בוושינגטון ובמפקדת האלקטרוניקה והתקשורת של חילות היבשה בפורט מונמות.

הביקור מיועד להגביר יצוא ישראלי לצבא ארה"ב, בעיקר בתחום האלקטרוניקה הצבאית. במשלחת משתתפים נציגים של תדיראן, אלישרא, תעשייה אוירית, אלתא, אלביט, רדא, אפרת, רדם, אורביט, פייזקום, "יעל", ותתיבה טכנית. הביקור הוכן ביוזמת סיב"ס התאחדות התעשיינים.

גידול חד ביצוא התעשיה הקיבוצית בשליש הראשון

היצוא הסתכם ב־123 מיליון דולר – גידול של 23.2% לעומת התקופה המקבילה אשתקד

מאת דני גוב

התעשיה הקיבוצית רשמה גידול חד בהיקף היצוא שלה בשליש הראשון השנה (ינואר־אפריל) מ־100 מיליון דולר אשתקד ל־123 מיליון דולר השנה – גידול של 23.2%.

הענפים המובילים בהגדלת היצוא היו פלסטיקה וגומי – 42.6 מיליון דולר (גידול של 27.6%), מזון – 31.7 מיליון דולר (גידול של 23.1%), מתכת – 24.6 מיליון דולר (גידול של 25.1%).

מתוך כלל היצוא הופנו 75 מיליון דולר לשוק האירופי (61%) ו־34.7 מיליון דולר (28%) הופנו לשוק צפון אמריקה.

עודד וינקלר, מרכז איגוד התעשיה הקיבוצית אומר כי רווחיות היצוא לארה"ב נשחקה לחלוטין והמפעלים הקיבוציים ממשיכים ליצא לשם בגלל תקווה לשיפור המצב ולא בגלל כדאיות ריאלית. עוד הוא אומר שמפעלים רבים השקיעו הון עתק בכיבוש שווקים בארה"ב והם חרדים מהסתלקות בהשוק הזה לאחר ההשקעות הגדולות הללו.

בתמורות הדולריות של יצור יצוא לאירופה יש גידול של 50%. גם אם מנכים את הגידול, שהוא תוצאה של התחזקות המט"ח האירופי לעומת הדולר, יש גידול ביצוא מוצרי לאירופה. חלקו היחסי של היצוא לארה"ב ממשיך לקטון ומהווה רק 28% מהיצוא הקיבוצי, כאשר לפני כשנתיים היה היצוא לשם כשליש מכלל יצוא במפעלי הקיבוצים.

מבצע גבית ארנונות בישובי הגליל התחתון

מאת שמעון וייס

מבצע ראשון מסוגו של גביית מיסים וארנונה מחברי מושבים בגליל התחתון שלא שילמו את חובותיהם למועצה האזורית כנראה בשל מצבם הכלכלי הקשה, נפתח בימים אלה והוא נעשה על־ידי עובדי המועצה האזורית.

במשך הימים האחרונים ובימים הבאים יתדפקו עובדי המועצה על דלתות מאות חברי מושבים בגליל התחתון וידרשו מהם לשלם לאלתר את מיסיהם ואגרותיהם למועצה. נגד משפחות שיסרבו לשלם, יינקטו צעדים משפטיים.

נודע כי חברי מושבים רבים החליטו להפסיק לשלם ארנונה ואגרות למועצה בצורה מרוכזת דרך הנהלות המושבים והאגודות החקלאיות בעקבות המשבר החקלאי הכבד הפוקד את המשק המשפחתי וחוסר האמון שנוצר בין החבר לארגון הקניות ולאגודה החקלאית שבה הוא חבר.

את המבצע יצא הרופן, שבו הצוותים של החייבים באים לגבות מהם את המיסים, יזמו ראש המועצה האזורית גליל תחתון, בני גורפינקל וסגנו. במסגרת המבצע הוקמו צוותי גבייה והם יוצאים לשטח, לאחר שעות העבודה, כדי לפקוד את בתי החייבים ולקבל מהם את תשלומי המיסים.

בנק לאומי למשכנתאות בע"מ — חברת הבת שלו

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרץ 1987
מותאם להשפעת האינפלציה לפי חודש מרץ 1987
(באלפי שקלים חדשים)

נכסים	31.3.87 (לא מבוקר)	31.12.86 (מבוקר)
הלוואות	818,141	816,036
פקדונות במוסדות בנקאיים*	592,446	593,789
פקדונות באוצר	89,523	94,602
השקעות	30,642	31,028
מסים נדחים לקבל	2,947	3,187
מזומנים	13	726
רכוש קבוע	8,385	8,496
נכסים אחרים	6,545	7,458
	1,548,642	1,555,322

הון עצמי והתחייבויות	31.3.87 (לא מבוקר)	31.12.86 (מבוקר)
הון עצמי	26,844	26,580
אגרות־חוב	716,247	719,504
פקדונות למתן הלוואות	796,612	801,635
פקדונות חוסכים	389	373
עתודה למסים נדחים לשלם	54	72
התחייבויות אחרות	8,496	7,158
	1,548,642	1,555,322

* בעיקר באמצעות חברת־האם.

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד לרבעון שנסתיים ביום 31.3.87
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש מרץ 1987
(באלפי שקלים חדשים)

	ל־3 החודשים שנסתיימו ביום 31.3.87 (לא מבוקר)	31.3.86
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	1,477	95
הפרשה למסים	(1,213)	-
רווח נקי לתקופה	264	95

תמצית דו"ח מאוחד על השינויים בהון העצמי לרבעון שנסתיים ביום 31.3.87
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש מרץ 1987
(באלפי שקלים חדשים)

	ל־3 החודשים שנסתיימו ביום 31.3.87 (לא מבוקר)	31.3.86
הון עצמי לתחילת התקופה	26,580	26,570
רווח נקי לתקופה	264	95
הון עצמי לסוף התקופה	26,844	26,665

הדו"חות הכספיים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדו"חות הכספיים המבוקרים ליום 31.12.86
עותקים מהמצית דו"חות כספיים אלה ניתן לקבל במשרד הרשום של הבנק.

صكنا من الاحل

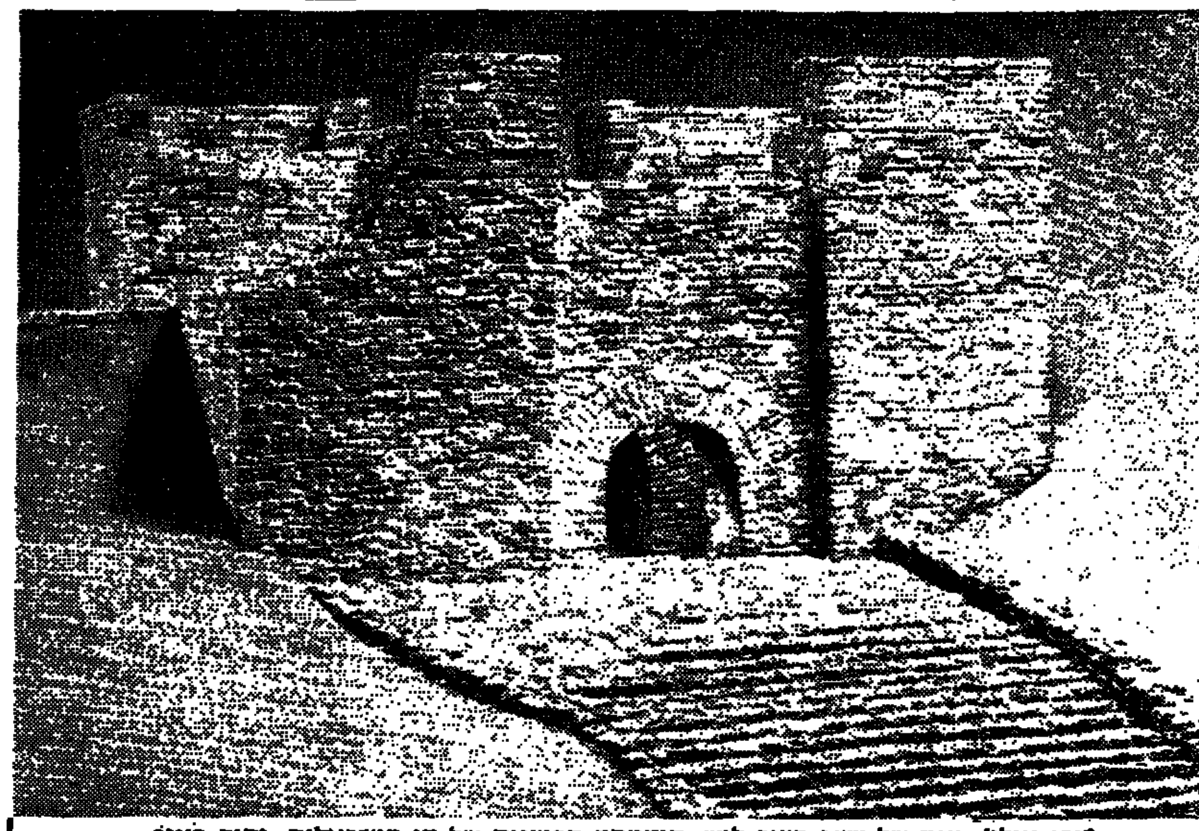

(צבי אילן). דגם של שער העיר ליש, קודמתה הכנענית של דן הישראלית, נחנך באגף הארכיאולוגיה של מוזיאון ישראל ומוצג לציבור. שער זה יחיד במינו במזרח הקדום במידת ההשתמרות שלו – נחשפו שלוש קשתותיו, העשויות לבני טין. השער, המבנה שמעליו והרחוב והמדרגות המובילים אליו שוחזרו במעבדות המוזיאון לפי נתוני החפירות שנערכו בתל דן־תל אל־קאדי שבצפון בקעת החולה בראשות פרופ' אברהם בירן, מהיברו יוניון קולג' בירושלים. זמנו של השער הוא המאה הי"ח־י"ט לפני הספירה. ליש היא עיר כנענית ששמה שונה בידי שבט דן (שופטים י"ח,כ"ט), ונעשתה לאחר מכן מרכז חשוב בתקופת הממלכה הישראלית. הדגם נעשה בתרומות עדה ויצחק צסלה

קיסר דוחה טענות נגד תוכנית החינוך ברוח תנועת העבודה

מאת יעל פישביין, כתבת „דבר"

נציגי הליכוד ור"ץ בהסתדרות ובכנסת, הביעו הסתייגות מהתוכנית החינוכית החדשה "חינוך ברוח ערכי תנועת העבודה" שהופקה ביוזמת המרכז לתרבות ולחינוך של ההסתדרות בראשות נחום פסה.

נציגי הליכוד טענו כי התוכנית הינה צעד לחידוש הזרמים בחינוך ואילו נציגי ר"ץ טענו כי מדובר בתוכנית בעלת צביון ציוני מובהק.

מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, דחה את הטענות מימין ומשמאל באמרו כי מדובר בחידוש החינוך ל"ערכים ישנים וטובים" כגון חירויות האדם ואורח חיים דמוקרטי. לדבריו גם המגזר הערבי יכול להשתמש בתוכנית עם גיוונים משלו.

התוכנית החדשה זכתה לתמיכת משרד החינוך כתוכנית רשות מוכרת, בצד תוכניות מקבילות למגזר הדתי. אישור זה יקל על בתי ספר, הרוצים לחנך לפי ערכי תנועת העבודה, את הצטרפות לתוכנית. דרישת נציגים מהליכוד ליצור תוכנית לחינוך לערכי התנועה הלאומית, נדחתה שכן אין מדובר ביוזמות של משרד החינוך אלא ביוזמות גופים חיצוניים שהמשרד רק מאשר אותן.

המרכז לתרבות ולחינוך ישקיע תקציבים בעיבוד חומרי לימוד לפי רוח התוכנית, מסר קיסר, וכן יושקעו כספים בהדרכת צוותי מורים. ייחודה של התוכנית החינוכית ל"חינוך ברוח ערכי תנועת העבודה" בעובדה שהיא מתייחסת לכל תחומי הלימוד והחברה בבית הספר. המורים שישתתפו בה יקבלו הנחיה לחנך חינוך פוליטי ולהגיב על אירועים אקטואליים, על פיגועים, ועל מות וכן על תגובות קיצוניות של חלקים באוכלוסיה לאירועים כאלה. כמו כן מונחים המורים ללמד את מקצוע התנ"ך עם הרגשים המוסריים כלליים, ליצור מערכת יחסים דמוקרטית בבית הספר ולחנך תוך מודעות לסכנות האורבות לדמוקרטיה ולחברה מ"פופוליזם, דמגוגיה וגזענות".

מחרתיים תיפתח הוועידה הארצית הראשונה לקידום החינוך ברוח ערכי תנועת העבודה. נציגים מעשרות בתי ספר ברחבי הארץ אמורים להשתתף בה.

תת־גונדר רוזיליו לא הושעה מפני ש„השעייתו אינה דרושה לחקירה"

מאת נתן רועי, כתב „דבר" לענייני משטרה

המשטרה נמנעה מלהמליץ על השעייתו של תת־גונדר שלום רוזיליו, מספר 2 בשירות בתי הסוהר, שנחשד בקבלת טובות הנאה ושוחד מהקבלן שלום גניש, מפני ש„השעייתו אינה דרושה לחקירה".

גישה זו של המשטרה מעוררת זעם בקרב חוגים בשירות בתי־הסוהר הטוענים, כי כל קצין משטרה, למשל, שנחקר, בפרשייה הנוגעת לטוהר המידות, הושעה מתפקידו עד לסיום החקירה. רוזיליו נהנה מעמדתו כראש מטה שירות בתי הסוהר ועל כן איננו מושעה אלא ממשיך בתפקידו למרות, שהועלו נגדו, כאמור, חשדות. רוזיליו נחשד בקבלת טובות הנאה מהקבלן שלום גניש שריצה עונש מאסר בכלא „איילון". על פי החשד רכש רוזיליו דירת פאר מהקבלן ושילם את התשלום הראשון רק לאחר כחודשים מספר, כשחתם על חוזה רכישת הדירה, דבר שהיווה בבחינת הטבה משמעותית ביותר במחיר הדירה.

פרשה זו נחקרה על ידי ניצב משנה אלכס שלום, סגן מפקד היחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים, אשר המליץ באחרונה להעמיד את רוזיליו למשפט על עבירות שוחד. חומר החקירה נמצא בידי ראש אגף החקירות, ניצב יגאל מרכוז, שאמור להחליט על עמדת המשטרה בעניינו של רוזיליו.

למרות המלצת איש שלום, לא הושעה רוזיליו על ידי שר המשטרה, חיים בר־לב, ודוברו של בר־לב הגיב „עניין החשדות נגד תת־גונדר שלום רוזיליו נמצא בחקירה ואין כל מקום להשעייתו כל עוד היא איננה נדרשת לצורך החקירה".

משפט נהג הקטר הקטלן מאסון צומת הבונים יתחיל הבוקר

מאת יוסי ליבוביץ', כתב „דבר" בגליל המערבי

משפטו של נהג הקטר שלמה סומך (61) מקריית ביאליק, המואשם בגרימת מוות בנהיגה בלתי זהירה את התאונה בה נהרגו 22 בני אדם, בהם 19 ילדים וילדות מבית הספר „ברנר" בפתח תקוה ושלושה מבוגרים, ייפתח הבוקר בבית משפט השלום לתעבורה בחיפה בפני השופט רחל חזה.

בכתב האישום, שהגישה עו"ד דליה פלבצקי, מפרקליטות מחוז חיפה, נטען כי רשלנותו של נהג הקטר היא זו שגרמה את התאונה ב־1 במארס 1985.

התביעה תעלה 43 עדי תביעה ביניהם מומחה מגרמניה שפיענח הטאכוגראף והקופסה השחורה.

במשפט יוצגו שתי גרסאות: הסניגוריה תתבסס על מסקנות ועדת ליבנה שקבעה כי העיקרית בתאונה הביא נהגת האוטובוס (שנהרגה) שהסיעה את הילדים, רות דוידוב. התביעה לעומת זאת תתבסס על ממצאי צוות החקירה המשטרתי בראשותו של נצ"מ מנשה חזאר שקבע כי על הנהג חלה אחריות לתאונה בכך שאיחר בבלימת הרכבת.

העונש המירבי על האשמה הוא שלוש שנות מאסר.

הוגש כתב אישום נגד בתי הזיקוק

מאת יוסי ליבוביץ', סופר „דבר" בגליל המערבי

מנהל מתקן בתי הזיקוק במפרץ חיפה, יצחק לדפיין, הוא הנאשם העיקרי בתביעה שהגישה אתמול המדינה נגד בתי הזיקוק ומנהליה בבית משפט השלום בחיפה. לדפיין ובתי הזיקוק מואשמים ב־13 אישומים הקשורים לזיהום האוויר. טרם הוגש כתב הגנה.

ישראל תנסה להגדיל הסחר ההדדי עם אירלנד

מאת דני נוב, הכתב הכלכלי של „דבר"

ישראל תנסה להגביר את היקף הסחר ההדדי שלה עם אירלנד לסך כולל של כ־200 מיליון דולר לעומת כ־20 מיליון דולר כיום.

פרטים אלה נמסרו לנשיא המדינה, חיים הרצוג, על ידי מרדכי בן ארי, יו"ר לשכת המסחר ישראל־אירלנד שהוקמה באחרונה. הנשיא הרצוג, ידיד אירלנד הזמין אליו את ראשי הלשכה כדי לשמוע על הפעילות ועל התוכניות לעתיד.

הלשכה תתמקד במספר תחומי פעילות וביהם הגברת היצוא והיבוא בין שתי המדינות: עידוד פרוייקטים עסקיים משותפים, ובעיקר בתחום התעשיות עתירות הידע ופיתוח התיירות. ראשי הלשכה אמרו לנשיא כי כדי לעמוד במשימות הללו חיוני לדאוג לכינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות.

תוארי כבוד מטעם המועצה לישראל יפה

(עי). – נשיא המדינה חיים הרצוג העניק אתמול בטקס שנערך במשכנו בירושלים את תואר „מגשימי ישראל יפה" ותואר „יקיר ישראל יפה" לתשמ"ז מטעם המועצה לישראל יפה.

בתואר „מגשימי ישראל יפה" זכו: מיסל הכל – על טיפול בגינון ונוי במושב פצאל בבקעת הירדן, אריה שלוסברג – מנהל המרכז לבריאות הנפש בבאר יעקב, פרוייקט הצילת בהרצליה, פרוייקט שיקום הרובע היהודי בעיר העתיקה, בית הקשים בטייבה, בית אבות אזורי „סוכת שלום" בצפת. בתואר „יקיר ישראל יפה" זכו: התעשיין דן אברהם מניו־יורק ופעילת המועצה עדית גרודניק מניו־ג'רסי.

ההסתד' תציין 20 להתיישבות ברמת הגולן

הוועדה המרכזת החליטה אתמול להקים ועדה בראשותו של פיני שומר, חבר הוועדה, שתגבש הצעות לציון 20 שנה להתיישבות היהודית ברמת הגולן. המזכ"ל ח"כ ישראל קיסר העלה הצעה לקיים ברמת־הגולן ישיבה חגיגית של הוועדה המרכזת בהשתתפות תושבי המקום וישובי הסביבה.

משרד הביטחון מנע סגירת 4 מפעלים בקריית מלאכי

מאת דני צדיקוני סופר „דבר" בדרום

משרד הביטחון מנע סגירת שני מפעלים ונפילת שניים נוספים בקרית מלאכי, גילה מזכיר מועצת הפועלים שלמה סופר בעת שאירח בעיירה את אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי ואת עוזר שר הביטחון שמעון שבס. בין המפעלים „גולדטקס" שעמד להיסגר ולפטר את 50 עובדיו, שאצלו הזמין המשרד 5000 שמיכות, ו„מרבק" שאופשר לו להשתתף במכרזים להספקת בשר לצבא.

שבס סיפר שנגד המשרד עומדות תביעות של יצרנים וספקים ממרכז הארץ על החלטתו למסור מכרזים בגובה של עד 100 אלף שקל ליצרנים וספקים באזורי ועיירות הפיתוח, ועל העדפתו את אזורי הפיתוח בתחומים נוספים. לדבריו הודות להתחייבותו של משרד הביטחון התאפשרה הקמת מפעלים מתוחכמים של התעשייה האלקטרו־אופטית של „מוטרולה" בשדרות ובערד.

המלונאים פותחים במאבק לזכות בהחזר היטל אשראי

מאת דויד מושיוב, סופר „דבר" לענייני תיירות

התאחדות המלונות בישראל פותחת במאבק כנגד אפלייתם מכלל ציבור היצואנים בישראל, בכך שהם היחידים שלא הוכללו בהסדר שקבעה ועדת הכספים של הכנסת לפיו יוחזר ליצואנים ההיטל בשיעור שלושה אחוזים על האשראי באמצעות מנגנון ביטוח שער.

מנכ"ל התאחדות המלונות משה עמיר נועד בסוף השבוע עם מנכ"ל משרד האוצר עמנואל שרון בניסיון לשנות את ההחלטה. שרון הודה בשיחה כי אין הסבר הגיוני להוצאת המלונאים מההסדר החל על כלל היצואנים בתעשייה ובחקלאות.

עמיר הדגיש, כי ההיטל על האשראי במטבע חוץ יקשה מאד על המלונאים, ייקר חלק משומותיהם ויקשה עוד יותר בתחרותם בתנאים הוגנים ושווים עם המתחרים ממדינות אגן הים התיכון. לדבריו אין כל הצדקה לאפלייה זו שכן המלונאים מקבלים ביטוח שער כתוצאה מתרומתם כיצואנים למדינה.

התאחדות המלונות פנתה לחברי ועדת הכספים בבקשה לשנות את ההחלטה ולכלול במסגרתה גם את ענף המלונאות עוד לפני שהחוק החדש יובא לקריאה שניה ושלישית לכנסת.

שמואל אייל החל בתפקידו בברית התנועה הקיבוצית

מאת סופר „דבר"

שמואל אייל, חבר קיבוץ ניר־אליהו, התחיל אתמול לכהן כמזכיר הכללי של ברית התנועה הקיבוצית, המאגדת את כל התנועות הקיבוציות – התנועה הקיבוצית המאוחדת, הקיבוץ הארצי והקיבוץ הדתי. לפני כחודש נבחר כמועמד לתפקיד זה על־ידי מרכז התק"ם ובימים אלה אושרה בחירתו על־ידי מזכירות הברית. הוא מחליף את מרדכי (מרשה) חריש מקיבוץ יראון, שמילא את התפקיד בארבע השנים האחרונות.

שמואל אייל, בן 52, כיהן בעבר בתפקידים ציבוריים שונים בתנועת הנוער העובד והלומד, באיחוד הקבוצות והקיבוצים ובקיבוצו ניר־אליהו. שש שנים היה מנהל בית־הספר המקיף של קיבוצי דרום השרון וכן היה שליח מיוחד בדרום־אפריקה. הוא הרבה להופיע לפני אמצעי התקשורת לפני כחצי שנה, כאשר כיהן כמזכיר ניר־אליהו, לרגל הסערה שקמה סביב הקמת ה„פשפשוק" בקיבוצו.

שמואל אייל

הסוציאליים ברשויות שובתים היום – לאזהרה

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

העובדים הסוציאליים בכל הרשויות המקומיות מקיימים היום שביתת אזהרה בת יום אחד, לאחר שנדחו רוב תביעות השכר שהגישו.

דרישתם העיקרית של העובדים הסוציאליים מתמקדת במתן תוספת שכר ש„תסגור" את הפער בשיעור של כ־30 אחוז בינם לבין עובדי המוסד לביטוח לאומי.

איגוד העובדים הסוציאליים טוען כי שכרם נשחק ריאלית בעשרות אחוזים בשנים האחרונות, מגמה שגרמה את נטישתם של מאות עובדים מהמערכת בשנתיים האחרונות.

האיגוד תובע גם שיפור אמצעי ההתגוננות בלשכות לשירותים הכרתיים, לנוכח ריבוי מקרי התקיפה מצד נזקקים.

רק עשרה פועלים נותרו בסניף הגליל של סו"ב

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

70 פועלי בנין של "סולל בונה" פוטרו בימים האחרונים בסניף הגלילי של החברה ובכך נותרו רק עשרה פועלים בסניף המכסה את קריית־שמונה, חצור, צפת והאיזור.

לדברי יעקב טיילר, מזכיר אגודת פועלי הבנין בגליל, הגיע בכך הקץ על הסניף הגלילי של החברה שהעסיק עד לפני שנה כ־250 פועלים. מרבית המפוטרים הם פועלים ותיקים ואבות למשפחות ברוכות בסניף קריית־שמונה נותרו עתה עשרת הפועלים האחרונים שאמורים לפרק כליל את הסניף בהתאם למדיניות הייעול של החברה. עבודות הבניה של סו"ב בגליל יועברו מעתה לסניף חיפה.

טיילר, ועמו מרבית הפועלים המפוטרים, התלוננו כי בעוד הם מפוטרים, מביא סו"ב קבלני משנה ממרכז הארץ שתפסו את מקומם.

76 יום מחיפה לת"א

(ע). – מכתב שיצא מחיפה ב־9 במארס השנה הגיע אתמול, 24 במאי, למערכת עת"ם בתל אביב.

76 יום נדרשו למכתב לעבור את המרחק שבין שתי הערים. המכתב כלל הזמנה מאת אוניברסיטת חיפה להשתתף ב־30 במארס בטקס הענקת תואר דוקטור לשם כבוד לג'ימי קארטר, נשיא ארה"ב לשעבר. קארטר הספיק בינתיים, כידוע, לקבל את התואר, לעזוב את ישראל, לבקר בכמה ארצות נוספות ולחזור בשלום לארה"ב.

הפוליגראף גילה: החייל לא נדקר אלא חתך עצמו בזכוכית

(עי). – חקירת המשטרה בתלונתו של החייל דוד לוגסי, (19) בשבוע שעבר כי נדקר על ידי ערבי בתחנה המרכזית בחדרה, העלתה כי שיקר. לאחר חקירה במכשיר הפוליגראף נשבר וחזר בו מגרסתו. הוא סיפר כי חתך עצמו בזכוכית.

לוגסי, תושב פרדס כץ, אושפז בשבוע שעבר בבית החולים „הלל יפה" בחדרה לאחר שהתלונן במשטרה כי כשעמד בתחנה המרכזית בחדרה, ניגש אליו צעיר בעל חזות מזרחית ומבטא מזרחי וביקש ממנו אש, כדי להצית סיגריה. החייל סיפר כי כשהוציא מכיסו מצית, הרגיש דקירה במותנו והצעיר נמלט והוא הגיע בכוחות עצמו לתחנת מגן דוד אדום בחדרה ומשם הועבר לבית החולים.

יצויין כי ד"ר שמואל משיח, מנהל בית החולים, מסר כבר ביום המקרה כי אופיו של הפצע במותן אינו מתאים לדקירת סכין.

סקר: 28% מהנוער סבורים: תלמיד המעשן חשיש הוא דמות חיובית

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

כ־28 אחוז מבני הנוער סבורים, שתלמיד המעשן חשיש הינו „דמות חיובית". הדימוי החיובי של המשתמשים בחשיש הינו שכיח יותר בקרב בנים מאשר בקרב בנות. כך עולה מסקר שערכו ד"ר שושנה דיים מאוניברסיטת חיפה ומיכאל בור מהטכניון, כדי לבחון את השפעתה של תוכנית מניעה נרחבת „חשיש ומריחואנה" המיועדת למניעת השימוש בסמים אלה בקרב תלמידי תיכון.

התוכנית הופעלה באורח ניסויי בקרב 155 תלמידי תיכון בצפון הארץ ושהשינויים בעמדותיהם הושוו לאלה של 155 תלמידים שלא התנסו בתוכנית המניעה.

התברר שתלמידים שהתנסו בתוכנית המניעה שללו את דמות מעשן החשיש בשיעור גבוה יותר. רק 2.6 אחוזים מקרב התלמידים שהשתתפו בתוכנית המניעה הביעו רצון לנסות חשיש ומריחואנה לעומת 8.3 אחוזים מהתלמידים שלא השתתפו.

12.6 אחוזים מהתלמידים שלא השתתפו בתוכנית המניעה נוטים להרשות שימוש בחשיש ומריחואנה לעומת 6.5 אחוזים מקרב אלה שהתנסו.

לנוכח העובדה שאין שינוי משמעותי בעמדותיהם של התלמידים כלפי צריכת חשיש ומריחואנה בעקבות התוכנית החינוכית, הוחלט להרחיב ולהפעילה בבתי ספר כתוכנית רשמית.

ביהמ"ש העליון אישר הסדר לרישום שני עולים מאתיופיה

(עי). – על פי הסדר שהושג וקיבל תוקף פסק דין בבית המשפט העליון לרישום עולים מאתיופיה שיש ספק ביהדותם, יקבלו אלה אזרחות ישראלית, אך פרטי הדת והלאום במרשם האוכלוסין יישארו ריקים עד שיירשמו כבני דת אחרת.

סגן רשם בית המשפט העליון, השופט אלון גילון, נתן אתמול תוקף פסק דין להסדר זה, וחייב את המדינה בתשלום 1000 ש"ח הוצאות לשני עולים מאתיופיה, שנשללה אזרחותם הישראלית לאחר שהוטל ספק ביהדותם.

השניים, קרובי משפחה בשם אליאס ונגורה ונאגומינגיו, טענו בעתירתם לבית המשפט העליון, באמצעות עו"ד ד"ר מיכאל קורינלדי, כי משרד הפנים הטיל ספק ביהדותם, שלל את אזרחותם הישראלית ובעקבות כך נשללו מהם הטבות של עולים חדשים.

בעקבות עתירת השניים הוצא צו על תנאי, המורה למדינה להשיב לטענות שהועלו בעתירה, אך לפני קיום דיון משפטי בעתירה, הושג הסדר בין פרקליטים למשרד הפנים, הסדר שכאמור קיבל תוקף פסק דין.

על פיו, תושב לשניים אזרחותם הישראלית מאחר שהוכח למשרד הפנים כי אבותיהם היו יהודים, אך מאחר שיש ספק ביהדות אימהותיהם, לא יירשמו כיהודים ופרטי הדת והלאום של העותרים יישארו ריקים. בעקבות ההסדר, נעתר השופט גילון לבקשה למחוק את העתירה.

זעם במועצת ת"א על נסיעת המבקר עם אנשי התברואה

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

מבקר עיריית תל־אביב, שמואל רוביצ'ק, יצא לסיור באירופה שאיננו קשור לתפקידו. הוא נתבקש לעשות כן על ידי ראש העיריה, שלמה להט, ונסיעתו מעוררת זעם בקרב חברי מועצת העירייה הטוענים, כי זה ניסיון של ראש העיריה להיטיב עימו.

רוביצ'ק יצא בשבוע שעבר עם אנשי מחלקת התברואה כדי לבחון אמצעי פינוי אשפה.

דובר העירייה מסר אתמול בתגובה, כי להט ביקש מרוביצ'ק לבדוק את הסיבות לריבוי האשפה בעיר בשנה שעברה ולהפיק לקחים לקראת הקיץ הנוכחי, זאת לאחר שמחלקת התברואה לא הצליחה לפתור את בעיית האשפה בעיר. לכן הצטרף המבקר לנסיעת המשלחת.

אחד מחברי מועצת העירייה אמר אתמול ל„דבר", כי תפקידו של המבקר הוא לבקר את פעולות העירייה, ועליו להיות בלתי תלוי בביקורתו ועל כן יש טעם לפגם בנסיעתו על חשבון העירייה.

האב מאס בבנו הבטלן והשתיין ירה בו והרס את תכולת הבית

מאת יוסי ליבוביץ', סופר „דבר" בגליל המערבי

אב זועם, מצויד ברובה ציד ובאקדח, שירה בבנו, בהיותו שתוי, גרם אתמול בצהריים לבהלה בשפרעם. עקב היריות הרבות שנשמעו בישוב נמלטו רבים משכניו מבתיהם והמשטרה הוזעקה למקום.

לתחנת המשטרה בשפרעם הגיעה אתמול צעקה שתושב כי אביה איבד את השליטה על עצמו, והוא יורה לכל עבר והורס את ביתם. שוטרים יצאו למקום המגורים ומצאו בו את בן המשפחה בן ה־22 מתבוסס בדמו מפצע בראשו. בעיני השוטרים נראה הבית כלאחר פוגרום לאחר שהאב הרס בו את רוב הרהיטים. לאחר מכן נמלט. הצעיר הועבר לבית החולים בנהריה.

השוטרים החלו לחפש אחר היורה בין הבתים. כעבור זמן קצר הפתיע האב שוב בבואו לתחנת המשטרה בשפרעם כשהוא רכוב על טרקטור, מחזיק ביד אחת רובה ציד ובשניה אקדח. השוטרים תפסו מחסה והמשיכו ניסו לשכנעו להתפרק מנשקו. ואכן כעבור זמן מה הסגיר עצמו. בחקירתו סיפר כי החל להשתכר לאחר שמאס בבנו שאינו עובד, משתכר ומופקר בתת־עולם. האב נעצר להמשך החקירה.

האשמות פקיד המס נגד דוד ויוסף חכמי „מבוססות על שמועות בלבד"

(עי). – פקיד בכיר במס הכנסה בתל אביב, רפאל רונן, העיד אתמול בבית משפט המחוזי בעיר כי אין לו ידיעות על הברחות הון מצד מנהלי חברת הביטוח „הפניקס", דוד חכמי ובנו יוסף חכמי, וגם לא ידוע לו על רכוש שהשניים ממשו. הוא אמר כי האשמותיו נגד השניים מבוססות על שמועות בלבד.

בדיון שנערך אתמול בפני השופט אריה הגין ביקשו באי־כוח מנהלי „הפניקס" לבטל צווים להטלת עיקולים ולמניעת יציאתם של השניים מן הארץ.

הצווים הוטלו על ידי השופט הגין במעמד צד אחד, על סמך תצהירו של רונן בו הוא אומר: „המשיבים החלו בפעולות למכירת רכושם והברחתו אל מחוץ לישראל ויש בדעתם לעזוב את הארץ בהקדם האפשרי".

בדיון בפני השופט הגין אתמול נשאל רונן, שהוא סגן פקיד שומה למפעלים גדולים על מה הסתמך בתצהירו בדבר מכירת הרכוש של השניים וכוונתם לעזוב את הארץ.

הוא השיב: „אין לי ידיעות על פעולות הברחה שנעשו". עו"ד אבנון גולדנברג, פרקליטו של דוד חכמי, שאל את העד: „לאיזה רכוש התכוונת כאשר ציינת בתצהירך כי השניים פתחו בפעולות להברחת רכושם?"

העד: לא ידוע לי על רכוש שמומש, גם לא לפני צו המניעה.

שאלה: מה, אם כן, היה מקור הידיעה שלך?

תשובה: צעירים ששמעתי מאנשי אגף מס הכנסה. שמעתי שהם מוכרים בולים ותמונות. הידיעות הן כלליות ולא מפורטות. אין לי שום ידיעה ספציפית על תמונות שנמכרו.

דוד חכמי הכחיש בעדותו מכל וכל את דבריו של רונן בתצהירו. יוסף חכמי, שהחל להעיד, ימשיך בעדותו היום.

רבבות נהרו לקבר רבי חיים חורי

(עי). – רבבות חוגגים הגיעו אתמול מכל הארץ ומכל העדות לבית העלמין בבאר שבע, להילולא השנתית לזכרו של האדמו"ר חיים חורי.

במשך כל שעות היום והערב נהרו אלפים לאחוזת הקבר, ערכו סעודות מצווה, הדליקו נרות זיכרון, השתטחו על הקבר והתפייעו במחולות ושירה עממיים.

הרב עלה לישראל מתוניס וחי בשכונת נווה נוי בבאר שבע עד מותו לפני 30 שנה. נחשב לצדיק ואלפים שיחרו לפתח ביתו ולישיבה, שעמד בראשה. מאז מותו נערכת כל שנה הילולא ביום השנה.

עיריית פתח תקוה
מנהל התרבות
אביב עם יצחק שטיינר
יום שלישי 26.5.87 בשעה 9.00 בערב באולם „שרת" בבנין העיריה בפתח תקוה
ערב אימפרוביזציה
עם יצחק שטיינר
יצחק שטיינר מאלתר בפסנתר בסגנונות שונים ובעזרת שלישיה הכוללת בס ותופים מגיעים המבוצעים עד לסגנון ג'ז

היום יום שני 25 במאי 1987 נפתח בתל־אביב במלון דן־פנורמה
הכנס הבינלאומי של פ.י.א.
(הפדרציה הבינלאומית של האמנים).
א.מ.י. – אגודת אמני ישראל והאיגוד הארצי של השחקנים וההבמאים בהסתדרות הכללית מברכים את כל באי הכנס ומודים ל־:
משרד החוץ, משרד החינוך והתרבות, משרד התיירות, הסוכנות היהודית, התיאטרון הלאומי הבימה, התיאטרון הקאמרי של ת"א, התיאטרון העירוני חיפה, התיאטרון העירוני ב"ש, החברה הסקוטית בע"מ, חברת שטראוס בע"מ, חברת כרמל מזרחי בע"מ, חברת אופק בע"מ
סוכנות ביטוח „צמרת" בע"מ, עיריית תל־אביב, עיריית ירושלים, פסטיבל ישראל, מרכז ההסברה, „כור", דלתא בע"מ, עלית בע"מ, חותלי בע"מ, בנק הפועלים, מפעל הפיס, קפה תיאטרון „הבימה"
עבור הסיוע והתמיכה בארגון כנס זה בארץ.

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 5362
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 22. בגוש 6049 רח' ומבתף כפ' 24 חד־לן
הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 6% משטח המגרש 674 מ"ר לשיפור תב' אי התכנון
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים 2/2 /
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.
גבירי בנים
שדי קבל 34 חולון

לחברנו
גריגורי רובנשטיין
משתתפים בצערך במות רעייתך
שולמית ז"ל
שיכון עובדים
ההנהלה והעובדים

דבר של היום הוא חדש

לחברתנו פנינה פרץ
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף הרצליה
ההנהלה והעובדים

לחברתנו רות גפני
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף שאול המלך
ההנהלה והעובדים

דבר היום

להמיר חירות במנדט

רבה של עיר ואם בישראל, רעננה, חזר השבוע לממשלה בכנפיים שקוצצו מעט ובהבטחה להרחיב את מושבו בעתיד. יצחק פרץ, ראש סיעת ש"ס בכנסת, אך לאו דווקא מנהיגה של התנועה, המנוהלת בידי מועצת חכמים, ויתר על תיק הפנים ועל חברותו בממשלה ובלבד שלא יוכרח לחתום על רישומה של העיתונאית שושנה מילר כאזרחית ישראל בת הלאום היהודי. מבחוץ ניהלו פרץ וש"ס מיקח איטי עם הליכוד, שעל גושו הם נחשבים בממשלה. המיקוח הסתיים בפתרון חלקי וארעי: הליכוד הבטיח להעביר בתוך 60 יום את „חוק ההמרה" ופרץ יצטרף מחדש לממשלה, אך הפעם ללא תיק.

הזוכה המיידי במיקח הוא הליכוד. בהצבעות בממשלה יהיה לו מעתה יתרון כפול על המערך, שאיבד את מקומו של „שינוי", אמנון רובינשטיין. עם פרץ בפנים יקטן הסיכוי שבהצבעות אי-אמון או פיזור הכנסת תתפתה ש"ס להצביע עם המערך. מגמתו העיקרית של הליכוד עתה היא לעבור בשלום את החודשיים הבאים ולהגיע לפגרת הכנסת בלי הקדמת הבחירות. אם תחליט הכנסת רק בסתיו להתפזר ויידרשו לה לעריכת הבחירות שלושה-ארבעה חודשים נוספים, שיביאו גם את ארה"ב לעיצומה של מערכת בחירות שם, יוכל יצחק שמיר להניח שמשימת הישרדותו צלחה בידו.

למען מטרה נשגבת זו מוכן שמיר, שהיה מראשי לח"י, להחזיר ארצה את המנדט הבריטי, לפחות באותו חלק ממנו המבקש להסדיר את היחסים שבין האזרחים לבין כנסיותיהם. חוק ההמרה הוא שריד מנדטורי, הנותן בידי „ראש-העדה" – שכמובן לא נבחר בהליך דמוקרטי על-ידי כל המשתייכים לעדה – סמכות לאשר או לפסול מצטרפים חדשים, מומרים או (בהקשר היהודי) גרים.

כמו התכסיסים הקודמים, גם זה מועד וראוי לכשלון. יהודים רבים וכנראה רובם, בארץ ובעולם, מתנגדים להפקיד בידי רבני זרם אחד את ההחלטה על תקפות גיורם של מי שכבר התגיירו או עומדים להתגייר. אמריקה השתחררה מהמנדט הבריטי לפני 211 שנה. סבורים היינו שישראל עשתה זאת לפני 39 שנים, ואם איננו רוצים בסדר שנהג אז, אפשר לוותר גם על חוק ההמרה.

משקפת שדה קואליציה עם

מאת שלמה גינוסר

המשורר-המחזאי הבלגי מוריס מטרלינק („הציפור הכחולה") אמר פעם שכן אדם חי הוא, בעצם, מת בחופשה. אינכם חייבים להתנצל לפני איש, אם האימרה הזאת מזכירה לכם את ממשלת האחדות הלאומית. קשה למצוא מדינה נורמלית (שאינה רפובליקת בננות או רפובליקת קוקוס) שתשעה בחדווה לקנות ממשלה כזאת שאפילו מרכיביה כבר שמו עליה פס. גם מרכיב א' וגם מרכיב ב' מודים, ברגע של אמת, ש„האחדות הלאומית" איננה אלא כסות הולכת ונפרמת על מערומיה של ממשלה הולכת ונחלשת.

לכאורה, לפחות, ממשלת האחדות הלאומית צריכה היתה להיות גוף בעל עוצמה מרשימה ביותר. ממשלה ששני מרכיביה הראשיים, הליכוד והמערך, גרפו יחד את הרוב המכריע של קולות הבוחרים בבחירות האחרונות (והן יעשו זאת שוב בבחירות הבאות); ממשלה שיש בה יותר ראשי ממשלות לשעבר, יותר שרי בטחון לשעבר ויותר שרי חוץ לשעבר מאשר בכל ממשלה אחרת; ממשלה שהעם הוליד אותה ברגע נדיר של מגע מרטיט עם חמלה עצמית ועצירות רוחנית – ממשלה כזאת צריכה, לכאורה, להיות סלע ומגדלור גם יחד, או לפחות אם ואחות.

תמימים ציפו שממשלה כזאת, הבנויה על בסיס פרלמנטרי רחב כל-כך, תתעשת ותקרין עוצמה סמכותית מרהיבה, שישראל לא ידעה בכל שנותיה. החשדנים, לעומת זאת, שאת רובם אתה מוצא תמיד בקרב פוליטיקאים משופשפים, העריכו שאחדות לאומית היא אולי סיסמה יפה, אבל אחדות דעים היא חלום של כסילים. לפיכך הם מיהרו לנטרל את פגיעתה הרעה של ממשלה זאת (פגיעה, בעיקר, בכל אחד משני הגושים המרכיבים אותה) על-ידי מערכת בלמים ברמות הסכם קואליציוני. אולם

בניגוד למה שטוענים כלפיה, ממשלה זו איננה סכיזופרנית. אילו היתה כזאת, היתה מדמה רגע שהיא כולה מערך, רגע שהיא כולה ליכוד. ממשלה זו תמיד קצת מערך וקצת ליכוד, פעם יותר כזאת, פעם יותר אחרת, אך תמיד שניהם גם „יחד"

הטבע הזק מכל הסכם קואליציוני הטבע, ברגע של שעשוע או רשלנות, הכתיב לממשלה הזאת איברים כפולים. וכך, אף שההסכם הקואליציוני הוא מלאכת מחשבת, יש לממשלת האחדות הלאומית שני ראשים, שני לבבות, שתי מערכות עיכול ואם תסלחו לי על הביטוי – כל אחד משתין לכיוון אחר. כיון שהרוח, ברגע נתון, נושבת רק לכיוון אחד, מישהו תמיד נרטב בשעה שהאחר נשאר יבש. כמה זמן אפשר לקרוא לזה „גשם"?

בניגוד למה שטוענים כלפיה, אין זו ממשלה סכיזופרנית. אילו היתה כזאת, היה עליה לדמות רגע אחד שהיא כולה מערך, ורגע אחר – שהיא כולה ליכוד. אלא שממשלה זאת היא כל הזמן קצת מערך וקצת ליכוד. פעם יותר מערך ופעם יותר ליכוד, אך תמיד שניהם גם „יחד". בחשבון מפלגתי קר, ממשלה זאת מעולם לא היתה קו אהבים אלא מבחן לסבולת הרדית. בשנתיים הראשונות לקיומה חרק הליכוד שיניים ובלע צפרדעים כדי להגיע ליום הרוטאציה שתוביל אותו, לדעתו, לנקודת זינוק טובה יותר לבחירות הכלליות. בשנתיים שנותרו מיום הרוטאציה נועד גורל זה למערך, שילך לבחירות מנקודת הזינוק המחודשת של קופוליציה (אופוזיציה מוכפשת בתואים קואליציוניים). זה הסיפור של ממשלת האחדות הלאומית. וזאת, בלי להמעיט בערכם של דברים חיוביים שממשלה זאת אחראית להם.

במערך, שהוא חורק-השיניים התורן של ממשלת האחדות הלאומית, כבר סיכמו, בעצם, שחידוק שיניים זה עלול לעלות ביוקר. גם לאכול צפרדעים וגם להתייצב לפני הציבור בשיניים פגומות מרוב חיכוך – זה „פוטו רצח". כך לא מצטלמים. נראה אפוא, שממשלת האחדות הלאומית הגיעה לשלב של ספירה לאחור. לא עם שעון-עצר, אבל בהחלט עם משקפת-שדה. הדריכות הזאת, שתלווה מעתה את סריקת-האופק ואת קריאת הפרק היומי של המפה הפוליטית, תעצבן את הממשלה ותעצבן את הכנסת. אבל זו כבר מערכת בחירות. וזו סיבה של מערכת בחירות. הציבור יגלה, אולי מאוחר מדי, כי שוב הועידו לו, בהסכמתו הלאומית האילמת, תפקיד של קהל צופים בדראמה פוליטית. כאילו אין הוא בעל תיאטרון האבסורד הזה אלא קבצן שזוכה במנת-בידור וברגעי-חסד, שבהם כולם קדים לו קידה ומצפים לתשואותיו.

השבועון הסאטירי האנגלי „פרייווט איי" כותב, שההיסטוריה חוזרת על עצמה, פעם כטראגי-קומדיה ופעם שניה כפארסה של חדר-מיטות. כיוון שכך, אין כל בטחון, שהבוחר הישראלי לא יביא גם את הממשלה הבאה אל חדר-המיטות הלאומי. אל תקבלו זאת כתחזית, אלא כאיום בלבד.

שיטה במילכוד

מאת יורם פרי, הארוורד

חברות מעטות בעולם, ורק לעתים רחוקות, עומדות לפני הצורך לקבל הכרעות גורליות כמו שחייבת ישראל כיום. ודווקא בשעה קשה זו אין הכלים הפוליטיים שלה – המפלגות, שיטת הבחירות ואופי המשטר – תואמים צורך זה

„העם טעה", במלים אלה, או דומות להן הגיב יצחק בן-אהרון, כשהשמיע חיים יבין מעל אקרן הטלוויזיה את הבשורה המהממת: מפלגת העבודה הפסידה בבחירות; בפעם הראשונה מאז 1933 אין היא הגדולה במפלגות ישראל. המפלגה, שהשיגה שיא עולמי בהנהגה דמוקרטית ללא הפסקה (אחריה באים הסוציאל-דמוקרטים בשוודיה עם 40 שנים) מגורשת לכפור האופוזיציוני.

לא ברור מי היה הראשון שטבע את המונח מהפך, אבל המלה תאמה את מה שקרה באותם ימים לפני 10 שנים. ראשית התדהמה, כמו ברוב האירועים השוכים ביותר בתולדות המדינה: מלחמת ששת הימים, יום הכיפורים של 73', ובואו של סאדאת לירושלים, גם השינוי הפוליטי הפנימי המשמעותי ביותר מאז 1948 – נצחון הליכוד – בא בהפתעה. ימים ספורים לפני הבחירות חזה הבכיר במומחי הבחירות בארץ, כי המערך ירכיב גם את הממשלה הבאה.

אחר ההפתעה בא תהליך איטי יותר של הבנה. אומנם, הגורם הישיר לאובדן השלטון היה בריחת בוחרים אשכנזים מבוססים, חברי „המעמד הביורוקראטי החדש" לזרועות הרוב של מפלגת הפיאסקו הגדול, ד"ש. אבל הסיבה העמוקה יותר היתה אחרת: מה שבפוליטיקה האמריקאית נקרא ריאליינמנט, כלומר היערכות חדשה של ציבור המצביעים. כשאומרים כאן „ריאליינמנט", הכוונה לקבוצות שהתלכדו לראשונה יחד כדי לתמוך במפלגה הדמוקרטית במנהיגותו של רוזוולט: המיעוטים הלאומיים, השחורים, הדרומיים והליבראלים הוואס"פים מן המזרח. בישראל היה הריאליינמנט בעיקר של מזרחיים וצעירים.

המספרים שלהלן ממחישים את מה שקרה: בבחירות של 1969, מול כל שני מזרחיים שהצביעו בעד המערך, רק מזרחי אחד הצביע בעד מפלגות הליכוד. ארבע שנים אחרי כן, לעומת כל מצביע מזרחי אחד שתמך במערך, תמך אחר בליכוד. בבחירות של 1977, על כל מזרחי אחד ששם בקלפי פתק „אמת", העדיפו שניים את הליכוד. הגוש הגדול הזה של מאות אלפי מצביעים מזרחיים התיק את נאמנותו תוך תקופה קצרה יחסית של כעשר שנים ממחנה פוליטי אחד למשנהו. כך עשו גם הצעירים. בשיעורים פחות או יותר דומים לאלה של המזרחיים נטשו את המערך ועברו לליכוד.

המהפך לא היה אפוא התנהגות קוניונקטוראלית חד-פעמית של אזרחים המעדיפים מסיבה זו או אחרת מפלגה אחת על משנה. זו גם לא היתה התנהגות „בלתי רציונאלית" של ציבור בוחרים „רגשני ובלתי שקול", כפי שהיו שניסו לטעון. זה היה מתן גט כריתות ליחסים עמוקים, לברית עמוקה, עם תנועות פוליטיות מצד קבוצות אוכלוסין שחשו, כי אינן שותפות בעיצוב הסדר החברתי, וכי הן מוצאות עצמן בשולי החברה, לא במרכזה. זה היה כמעט אקט של המרת דת וכניסה למשפחה חדשה.

הוכחה שמדובר בתופעה עמוקה ולא חולפת ניתנה בבחירות של 1981. תהליך הריאליינמנט התחזק. מה שהציל את המערך מתבוסה היה שיבת הבנים שאבדו – מד"ש הביתה, תופעה שרק חיזקה את הדימוי האשכנזי והבורגני של המערך. מאז 1981 נבלם התהליך הזה ויש אפילו סימנים ברורים לנסיגה ממנו. בבחירות האחרונות ב-1984 שוב לא הצביעו כ-70 אחוזים מן הצעירים או מן המזרחיים לליכוד, כפי שעשו ארבע שנים קודם לכן. היום מתרבות העדויות לכך שבבחירות הבאות, אם יהיו השנה או במועד שנקבעו מראש, תרד עוד יותר מידת ההזדהות של צעירים ומזרחיים עם הליכוד. עוד ועוד מהם יעברו בחזרה למערך. אבל לא בשיעור שימוטט את ה„ריאליינמנט" שנוצר במהפך. יותר מחצי, אולי קרוב ל-60 אחוז מן המזרחיים והצעירים ימשיכו לתמוך בליכוד, בעוד שהמערך יקבל ייצוג-יתר בקרב האשכנזים המבוגרים יותר.

ריאליינמנט פירושו כריתת ברית ארוכת ימים בין קבוצות אוכלוסיה בעלות מכנה חברתי משותף לבין תנועה פוליטית כלשהי. במהפך נקבעה אפוא מפה סוציו-פוליטית חדשה בישראל. ההיערכות המחודשת הזו, שנוצרה ב-1977, תמשיך לאפיין כנראה את המפה הפוליטית של ישראל גם לתוך שנות ה-90.

אבל המהפך לא היה רק ביטוי להיערכות מחודשת של החברה הישראלית. הוא התבטא גם בשינוי המבנה הפורמאלי של מפת המפלגות. המושגים השגורים בפיהם של אנשי מדע המדינה לתיאור שינוי זה הם „מעבר ממבנה של מפלגה דומינאנטית למבנה דו-מפלגתי תחרותי".

מספר המפלגות בישראל לא השתנה מאז 1977. לא השתנתה גם העובדה שאף אחת מהן אינה יכולה להגיע לרוב מוחלט, שיאפשר לה להרכיב ממשלה לבדה. למרות זאת, ישראל שלאחר 1977 הרבה פחות יציבה, הרבה פחות בריאה מזו שקדמה לה. הדבר נובע מכך שעד ל-1977 היתה מפלגה אחת גדולה מאוד, וכל האחרות פיגרו אחריה בקלפי בשיעור ניכר. אף אחת מהן ואפילו לא כולן יחד לא יכלו להרכיב ממשלה בלעדיה. אמנם לאחר כל בחירות צריכה היתה מפא"י – ולימים „העבודה" – להרכיב קואליציה ולמכור אחוזות לפיאודלים המפלגתיים השונים, קרי למפלגות הקטנות. אבל העובדה שהיא שימשה בסיס לכל הממשלות, שימשה גורם מייצב במערכת.

הפגם בשיטה זו היה בכך, שכבר לפני הבחירות היה ידוע מי יהיה בשלטון אחריהן, כפי שהדבר קרה למשל במקסיקו זה שני דורות ויותר. אבל היתרון היה בכך, שמבנה מפלגה דומינאנטית איפשר המשכיות במערכת. למשל, נוצרה מדיניות פחות או יותר עקבית בנושאי חוץ ובטחון.

מאז המהפך נוצרו שתי מפלגות שוות בגודלן, פחות או יותר. לכל אחת מהן מפלגות לוויין, ואף אחת איננה בעלת רוב מוחלט. אילו נתנו הבוחרים לאחד משני הגושים האלה יותר מ-61 מנדטים, היתה נוצרת בארץ שיטה דומה מאוד לשיטה מפלגתית אנגלו-סאקסית. כל גוש כזה יכול היה לנסות למצות את המדיניות שלו במשך קדנציה מלאה ולאחר מכן לעבור למשפט הבוחר.

מכיוון שאף אחד משני הגושים לא השיג עד עתה – וגם לא ישיג בקרוב – רוב מוחלט, התוצאה העגומה מוכרת וידועה. כדי להגיע לרוב זקוק כל אחד משני הגושים לגוש השלישי, הדתי, וזה מקבל עוצמה פוליטית החורגת מן המשקל האלקטוראלי שלו. לשון המאזניים נעשית כבדה יותר משתי הכפות גם יחד. אפשרות אחרת – שיתוף פעולה בין המפלגות הגדולות בממשלת אחדות לאומית – יש לו יתרונות מסויימים, כפי שהראו השנים 1984–1986, אבל גם הרבה חסרונות, כפי שמסתבר ב-1987. חמור מכל, חוסר היכולת של הממשלה לקדם מהלכים מדיניים בבעיית היסוד של קיומנו – היחסים עם שכנינו.

אילו היה המבנה הדו-מפלגתי תחרותי תוצאה של כללי משחק לקויים, ניתן היה לשנות אותו על-ידי שינוי פורמלי במערכת הפוליטית. למשל על-ידי שינוי שיטת הבחירות. אבל מפת המפלגות מבטאת את המערכת החברתית בישראל. יותר מכל היא מבטאת את השסע העמוק שבין שתי הקבוצות הפוליטיות העיקריות.

העלאת אחוז החסימה תצמצם את מספר המפלגות הקטנות, אבל לא תשנה את יחסי הכוחות, המאוזנים כמעט, בין שני הגושים הגדולים. מעבר לשיטת בחירות אזורית-יחסית יכול להביא למספר יתרונות ושיפורים, כמו למשל חיזוק אחריות הנבחרים כלפי הבוחרים שלהם. אבל היא עלולה רק לחזק את משקלו של הגוש השלישי הקטן, הדתי, לעומת שני הגדולים.

סיכומו של דבר, הפוליטיקה הישראלית נמצאת עתה במצב לא בריא. החברה הישראלית חייבת להכריע עתה בשאלות קיום קשות: מה יהיו גבולות המדינה, מה יהיה אופי יחסיה עם שכניה, מה תהיה דמות שלטון החוק, ובעיקר איזה צביון יהיה לה – האם תהיה חברה עם מיתוס, של אתנו-לאומיות, או חברה דמוקרטית מודרנית בעלת תפיסה לאומית ממלכתית.

רק לעיתים רחוקות, ורק חברות מעטות בעולם, עומדות לפני הצורך לקבל הכרעות כה גורליות. ודווקא עתה בשעה קשה זו אין הכלים הפוליטיים שלנו – המפלגות, שיטת הבחירות, אופי המשטר – מתאימים בביוחד לקבלת ההכרעה. זהו מצב שיש בו פוטנציאל משבר. צריך להיות אופטימיסט חסר-תקנה, כדי שלא להבחין בכך.

באר שבע: אז מה אם הבטיחו

מאת אמיר רוזנבליט

הכריזו עלה כבעל מוקד אבטלה; אמרו שצריך להגדיר אותה כישוב פיתוח; אבל לזוז – לא זז דבר, מלבד רגלי התושבים הנוטשים אותה ועוברים לישובי הלוויין באיזור ולגוש דן

בחודש אפריל נרשמו בבאר-שבע 2160 דורשי עבודה, נוסף על 1000 איש המקבלים דמי הבטחת הכנסה. המחסור במקורות תעסוקה בבירת הנגב חמור יותר מאשר בישובים הסמוכים לה, המוגדרים ישובי פיתוח. המוסדות להשכלה גבוהה בעיר מבשילים מדי שנה מאות בוגרים במקצועות ההנדסה והאלקטרוניקה והם נאלצים לחפש תעסוקה במרכז הארץ ובצפונה.

באחרונה הכריז שירות התעסוקה על באר-שבע מוקד אבטלה. בנובמבר האחרון המליץ שר הכלכלה והתיכנון גד יעקבי שהעיר תוגדר איזור פיתוח א' בכל הנוגע לתוספת לעידוד השקעות הון למפעלים עתירי-ידע. שמעון פרס, יו"ר ועדת השרים לענייני הנגב, הבטיח, בעת שביקר בבאר-שבע כראש ממשלה, להעניק לה מעמד כזה. גם השר אריאל שרון דיבר על הצורך בהענקת מעמד מיוחד לעיר. מכל ההבטחות וההמלצות האלה לא יצא דבר. מה שהושג בינתיים הוא הבטחה שכל משקיע בתעשיה עתירת-ידע באיזור יזכה בתנאים מועדפים, על-פי דיון מיוחד.

מנתונים שפורסמו בימים אלה, במסגרת סקר על צורכי כוח-אדם בדרום הארץ (מטעם מועצת שירות התעסוקה באיזור באר-שבע והקרן למניעת אבטלה), עולה, כי 727 עובדים דרושים כרגע בדרום הארץ. אולם מתוך הנדרשים, 65 אחוז צריכים להיות בעלי מקצוע ומצויידים בתעודות הסמכה בתחום התמחותם, בעוד שכ-73 אחוז מדורשי העבודה הם עובדים בלתי-מקצועיים, כלומר קיימת אי-התאמה בין הדרישה לבין ההיצע של העובדים באיזור. הסקר, שהכיל מידגם מייצג של מוקדי ההעסקה בדרום הארץ (ונפקדו במסגרתו 185 מפעלים, המעסיקים כ-37 אחוז מכל המועסקים בישובים באר-שבע, נתיבות, שדרות, אופקים, דימונה, ירוחם וערד), מלמד עוד, כי מתוך העובדים הנדרשים, 19 אחוז צריכים להיות בעלי השכלה גבוהה – טכנאים, הנדסאים ואקדמאים. בעיקר נדרשים עובדים במקצועות תפירה, הפעלת ציוד ואחזקה, מסגרות ורתכות, נגרות וחשמל.

בישיבת מועצת שירות התעסוקה, שהתקיימה השבוע בבאר-שבע, מתח מזכיר מועצת פועלי אופקים, סעדיה אילוס, ביקורת על דרך עריכת הסקר. „הסקר הזה איננו משקף נאמנה את נתוני האבטלה באיזור, מפני שהניתוח מתבסס על נתוני שירות התעסוקה בלבד. כך, למשל, יותר מ-100 סטודנטים מבני אופקים מסיימים כל שנה את לימודיהם במיכללה הטכנולוגית בבאר-שבע והם אינם מתייצבים בלשכת העבודה. תעשיין, שהסקר הזה יגיע אליו, יסיק ממנו כי באופקים אין אנשי מקצוע, ולא כן הדבר", אמר אילוס.

באותה ישיבה אמר מנהל לשכת התעסוקה בבאר-שבע, ליאון מיזני, כי העיר נהפכה למוקד אבטלה מפני שאין מספיק מקורות תעסוקה לאיזור. זו קביעה נדושה, אך נכונה. גם כאשר מוכנים סוף-סוף להקים מפעל כלשהו, הרי זה בדרך כלל מפעל עתיר עבודה, המשלם לעובדיו משכורות חרפה. באותו מעמד, למשל, בישר מיזני על משקיע מארה"ב המגלה עניין בהקמת מפעל טקסטיל בבאר-שבע, שאמור להעסיק כ-1100 עובדים. כמה אופייני הדבר!

ואגב-פרופו מפעלי טקסטיל: מי שסבור כי במפעלי אלקטרוניקה, שהם לכאורה מפעלים מתוחכמים ועתירי-ידע, משלמים בנגב שכר גבוה יותר מאשר במפעלי הטקסטיל, טועה טעות מרה. לפני כשנה הוקם בדימונה המפעל „רייל דימונה" לרכיבים אלקטרוניים. מועסקים בו כ-70 איש בלבד. התחזית דיברה על מספר עובדים כפול. לדברי מנהל לשכת התעסוקה בנגב הצפוני, משה כהן, הסיבה נעוצה בשכר הנמוך שמשלמים לעובדי המפעל. „משלמים שם משכורות חרפה – כ-380 ש"ח בחודש, פחות אף מן השכר המקובל בענף הטקסטיל. אנשים מעדיפים דמי אבטלה על-פני הצעות העבודה של המפעל הזה", אומר כהן.

נוסף על היקף הדרישות המיידיות לעובדים בדרום הארץ, עסק הסקר שלעיל גם בבדיקת ממדי הדרישה לעובדים מקצועיים בטווח של ארבע השנים הקרובות. על-פי התחזית, תהיה בשנים הקרובות דרישה לכ-1300 עובדים באיזור, בכל הרמות המקצועיות. עורכי הסקר ממליצים לפעול באינטנסיביות לגישור על הפער בין היצע כוח-האדם המקצועי לבין ממדי הדרישה לו, באמצעות קורסים להכשרה מקצועית בתחומים הנדרשים ושיפור המקצועיות של העובדים (27 אחוז מהמפעלים ציינו, כי רמת המקצועיות של חלק מעובדיהם אינה מספקת).

בפרק ההמלצות בסקר נאמר עוד, כי הגדרתה של בירת הנגב „ישוב פיתוח" עשויה לעודד השקעות ופיתוח באיזור. אמת ידועה. כבר אמרו אותה קודם. משהו זז: זו רק הרגליים של תושבי העיר. ההגירה השלילית ובריחת המוחות לישובי הלוויין באיזור ולגוש דן – נמשכת.

הרץ השחור לבית הלבן

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

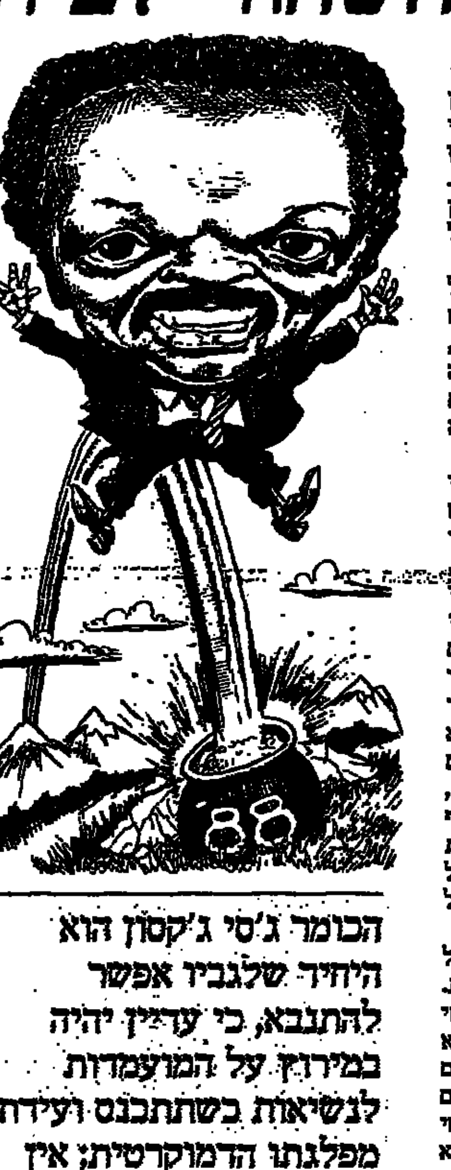

עשר נשים מאיוֹוה, כולן לבנות, רובן מן המעמד הבינוני הנמוך וכולן נבחרו באקראי על-ידי מכון חיזוי ניו-יורקי, נשאלו מי מן המועמדים לנשיאות הרשים אותן ביותר. „ג'סי ג'קסון", ענתה מחצית הקבוצה. הן בחרו בו בשל מגוון סיבות, אבל יותר מכל בזכות הערכוותו בחינוך טוב יותר לילדיהן.

בעבר השני של מדינת איווה, על מסלול-המראה זעיר, מיזג ג'סי ג'קסון נאום פוליטי מקצועי עם תפילה בשילוב ידיים, בנוסח הישן. מארחיו הלבנים במכללה השמרנית דורדט בפירוש התרשמו; הם עשויים היו לשקול תמיכה בו, אמרו, לולא דעותיו הליברליות בשאלת ההפלות.

אירועים זעירים כאלה, המפוזרים על-פני מדינות מונטאנה, דרום-דאקוטה, ורמונט ועוד מדינות צפוניות, שאינן נחשבות בדרך כלל לשדה-ציד של מועמד שמאלני שחור, משמעותן בוודאי רבה יותר מזו של משאלי דעת-הקהל, המראים עכשיו יתרון שולי לג'קסון על-פני המתחרים הדמוקראטים האחרים. בשלב זה, המשאלים מראים בעיקר את פרסומם היחסי של המועמדים, ולאחר פרישתו של גארי הארט, ג'קסון הוא הדמוקראט היחיד הרץ פעם שניה. גם הספקנות במקומה: סנאטור פול סיימון, דמוקראט נמרץ ממדינת אילינוי, שהצטרף רשמית למירוץ השבוע, מקבל אולי קצת יותר מן החלק המגיע לו במשאל, בגלל בלבול זמני עם הזמר בעל אותו השם, פול סיימון.

ג'קסון דחה לפי שעה הכרזה רשמית על ריצה לזכיה במועמדות מפלגתו לנשיאות. אף-על-פי-כן הוא המועמד הדמוקראטי היחיד שאפשר להתנבא בבטחון רב, כי הוא עדיין יהיה במירוץ כשיכנסו הדמוקראטים את ועידתם בקיץ הבא. אולם מעטים האמריקאים הסבורים כי לכומר הבאפטיסטי השחור, בן 45, יש סיכוי לזכות במינוי, שלא לדבר על הנשיאות; אף מעטים המאמינים – אם יכולה שנת 1984 לשמש תקדים – שהוא ישפיע במידה רבה על המצע הפוליטי הדמוקראטי.

אבל דברים רבים נשתנו מאז 1984. מערכת הבחירות שלו באותה שנה היתה בלתי ממושמעת והוקדשה לעניינים טפלים. ג'קסון נכנס למירוץ באיחור, ללא כל נסיון בתחרות על משרה נבחרת, והציע לבוחרים תערובת של דברי טעם נלהבים ושטויות יפהפיות. ואף-על-פי-כן, הוא היה השחור היחיד שהצליח אי-פעם להישאר על מסלול עד לוועידה. הוא זכה ב-18.6% מן הקולות בבחירות המוקדמות של הדמוקראטים, רובם של שחורים: „קואליציית הקשת" שלו נתקיימה רק בנאומיו.

הפעם הוא התחיל מוקדם, מוכן יותר ושקול יותר. סגנונו השתנה. הוא מגיע בזמן למקום שבו הוא צריך להיות, ולעתים קרובות קורא נאום מוכן מן הכתב ונמנע על-פי-רוב מסגנון ההתלהבות הדתית. גם היום, כתמיד, הוא אשף מלים זריז ואמן הדימויים, אבל עכשיו הוא משתדל יותר שמשחקי-המלים והחריזה לא יטו אותו מן המסילה. אבל חשוב יותר, קשת הצבעים עשויה להתרחב. ג'קסון נאבק, כתמיד, למען אנשים, שאינם מקבלים את חלקם בעושרה של המדינה, אבל הוא פונה אל קבוצה מגוונת יותר מאשר ב-1984. הוא דובר המוכשר של החקלאי שאיבד את אדמתו, של פועל בית-החרושת שאיבד את משרתו, של פועל הפלדה המוכר עכשיו עוף מטוגן, של המגורים האומללים של המדינה, שבהם קהילות שלמות הובאו לשפל המדרגה.

הוא ידבר על תקריות גזעניות בחוף הוארד בניו-יורק, או במחוז פורסייט' בג'ורג'יה, אבל יצרף את אלה לנאום כללי יותר על פשיטות רגל של החקלאים, על סגירת בתי-החרושת ועל הפריצה בהוצאות הבטחון. מטרתו העיקרית, הוא אומר, היא להקים קשת קואליציונית של מעמד העובדים כדי להילחם ב„אליטות הכלכליות" המאוגדות. כוחו של ג'קסון הוא בהבלטת הפערים הכלכליים והחברתיים של אמריקה, הוא הרבה פחות חזק בעניין פתרונות תחוקתיים. אחד הרעיונות שלו הוא שחלק קטן מתוך כספי קרנות הפנסיה, המושקעים עכשיו בתבונה רבה ב„בתי-חרושת בצלניים מעבר לים", יושקעו מחדש באמריקה, כדי ליצור משרות, למחזר את החוב של החקלאים, לספק שיכונים, תחבורה ופיתוח קהילתי. לפי חשבונו, אפילו 10% מקרנות הפנסיה מסתכמים ב-200 מיליארד דולר. הוא קורא, בלי להיכנס לפרטים, לפתרון „רב-צדדי" של הגרעון המסחרי של אמריקה. הוא בעד מס יבוא על נפט, והוא תומך בהצעת החוק למען החקלאות של סנאטור טום הארקין: „אם יכולים אנו לערוב ל„בנק קרייזלר וקונטיננטל', לאירופה, ליפן ולישראל... יכולים אנו לערוב לחקלאי העיר".

ייתכן, כמובן, שג'קסון שוגה שגיאה

(המשך בעמ' 8)

הכומר ג'סי ג'קסון הוא היחיד שלגביו אפשר להתנבא, כי עדיין יהיה במירוץ על המועמדות לנשיאות כשתתכנס ועידת מפלגתו הדמוקרטית; אין זה אומר, כי יש לו – חרף שינוי סיגנונו והצלחותיו המקומיות – סיכוי ריאלי לזכות במועמדות, או אפילו להשפיע על המצע הדמוקראטי

תסמונת בודאפשט

מאת נתן רענן

מה ליו"ר הנהלת הסוכנות בכינוס שנערך שם? ירצה למלא תפקידו כיאות? ייסע לכפר שלם ויראה את המגרש הריק זרוע הקוצים ובשערו השלט הענקי של פרוייקט שיקום השכונות

כנשוב הרוחות המביאות את ריח הקונגרס הציוני המיועד לחורף הקרוב, קמות לתחיה שתי מלות קסם: פירוק והפרדה. כאילו יש בכוחן להשיב חיים ורוח לתנועה הציונית הגוססת ולמחוק מן המציאות את התאבנות המימסד הציוני וחדלון העליה. וכאשר נוספות הידיעות על דיון ציוני קרוב במושב ג' של ועידת „העבודה" בעת הקרובה, מתרבה השימוש במלים אלה כאילו בהן טמון פענוח הצופן הציוני.

דווקא בעת כזאת, בשנת קונגרס ציוני, ראוי להצמיד לצמד מלים זה שני שמות-גנאי לכאורה: החטאה והגזמה. אורי גורדון שב ופורש על גבי לבנו את סיסמת ההפרדה של התנועה הציונית לשני מעגלים: האחד – מגשים, ורעהו אשר יאגד את „חובבי ציון". יצחק קורן מציע לפרק את השותפות בין ההנהלה הציונית לבין הסוכנות היהודית. באלה הפתרונות יש הגזמה מרובה וגם החטאה של ממש.

בלא ציון המטרה האמיתית של תחיית גבולות, הרי השימוש המוגזם בפתרונות קסם דומה לסימון פגיעה מקרית כ„בול", לאחר סיומו של מקבץ-הירי. ואל יהלכו עלינו לעתים אימים ולפעמים קסמי-כשפים בצמד מלים כפתרון לתחלואי הציונות ולשבריה.

רוצים הפרדה אמיתית? אדרבא. כל מה שראוי להיעשות הוא להגדיר נאותה את המסדות של הגורמים הקיימים, לשמור היטב על קו ההפרדה וכל גורם יישם כראוי את המוטל עליו מעצם ההגדרה. מצד אחד יש לנו קונגרס יהודי עולמי, ומצד אחר שותפות נאותה בין התנועה הציונית לבין הסוכנות היהודית. יעסוק הקונגרס בכל הקשור בקיום יהודי – בעצירת ההתבוללות, בחינוך יהודי בגולה, במלחמה כנגד החיזיון הדמוגראפי הנורא המבשר את התמעטות היהודים עד לסכנה של כליון העם. אך מה לחינוך יהודי בתנועה הציונית? יתרה מזאת: מדוע מתקיימת מחלקה לחינוך תורני בגולה בבניינים הלאומיים, לבד משיקולים קואליציוניים?

אריה דולצין מציע לדון בקונגרס הציוני ב„מצב הדמוגראפי בעם היהודי", כשם שהוא מוסיף ומערב סעיף-דיון על „החינוך היהודי והציוני". לא די לו שאינו מקיים חינוך ציוני נאות, שהוא נאלץ לפלוש לתחומי פעולתו של הקונגרס היהודי העולמי.

השותפות בין התנועה הציונית לבין הסוכנות היהודית חייבת להיות מותכה ומוצקת. יעד אחד עומד בבסיסה: הגשמה ציונית בעליה לארץ. כאן מגיעים אנו אל „מילכוד 87". יהודים אינם רוצים לעלות הן בשל איכות החיים הירודה בישראל והן בשל אובדן הערכים בחברה שלנו, ואלה מחוברים בתוך הכלים השלובים.

חוק הסוכנות היהודית מעניק מעמד מיוחד לאירגון וולונטארי זה, שיעודו איסוף כספים כדי לשפר את איכות החיים ולכונן כאן חברה ערכית, אוטרקיבית, שתמנע ירידה ותעודד עליה. זה לא ייעשה ללא משאבי הסוכנות. שיקום שכונות מצוקה בכרכים, עידוד עיירות הפיתוח וביסוס מושבי-עובדים בקו העימות הן מטרות הנובעות מייעודה של הסוכנות היהודית ומחייבות את הקשר בקשר אמיץ וברית-קיימא בינה לבין התנועה הציונית. צמד חוקרים הבוחן את שיעורי הירידה מן הארץ באורח יחסי לגודל האוכלוסיה מצא כי הם קרובים מאוד לשיעורי ההגירה מן הפיליפינים, מהונג-קונג, מקוריאה, מהודו ואפילו מאיראן. מסקנה: על הסוכנות היהודית, בשותפות עם הגורמים הציוניים, לפעול לתיקון החברה: לעצור את התהליך היוצר בציון חברה, אשר ממדי העזיבה ממנה דומים לאלה של הנחשלות במדינות.

מי שרוצה בעליה ולמנוע ירידה, זו המחבלת בעליה הפוטנציאלית עשרות מונים יותר מכל נזק תדמיתי אחר, חייב לתמוך בקיום השותפות. תיקון החברה וסיוע לה הוא צורך עליה, וזה הדבק המחבר בין הציונות לבין הסוכנות. ודווקא בשל החיבור הזה אין למהול חינוך ציוני בחינוך יהודי סתמי.

וכאשר מדובר בעירוב פרשיות מין בשאינו מינו, ישמש אירוע בודאפשט כמשל להתבטלות מחפירה של הציונות והסוכנות בפני הקונגרס היהודי, שאירעה באלה הימים. בצמידות להצבת האנדרטה לזכר ראול ואלנברג, קיים הקונגרס היהודי כנס בבירת הונגריה. אריה ליב דולצין נסע שמה בראש פמליה ציונית נכבדה. מה לחנוכת האנדרטה ולשבר הציוני בזימונו? בפתיחת העצרת נתגלתה הבושה האמיתית לעיני כל. דולצין, בשנת קונגרס, מצוי היה בפאתי האולם, לא נמצא ראוי לשבת על במת האירוע. כמו בפרשת כל"ל, ודאי יאמר כי לא ידע מה מצפה לו שם, אך נסע נסע. רק בהשתדלות יהודי רהב אחרונים הוסף עוד כיסא בשולחן הנשיאות.

תסמונת בודאפשט היא אות קלון להתבטלות הציונות בפני שועי היהודות. מתעקש יו"ר ההנהלה להיות גם מחנך? יסתפק בחינוך ציוני. ירצה יו"ר הנהלת הסוכנות למלא את תפקידו כיאות? ייסע לכפר-שלם ויראה את המגרש הריק, זרוע הקוצים, שבשערו מצוי שלט ענקי של פרוייקט שיקום השכונות. עידוד העליה וכינון חברה צודקת, אלה בלבד מחויבויותיו הציבוריות.

מתסמונת בודאפשט ניתן להפיק לקח מיידי. את המלחמה בטמיעה ואת החינוך היהודי יניחו לאלה האמונים על כך בקונגרס היהודי. את האבחנה בין נושאי בשורות ותחומי משימות ראוי ליישם מיד. הזיקה והתיאום בין הגופים השונים יקימו, אך ימלא כל גורם ציבורי כהלכה את המוטל עליו ובל יידחק לתחום לא-לו. הדברים יפים עתה, בעת ההכנות לדיון הציוני והיהודי במושב ג' של „העבודה". המסקנות יאות להבנה וליישום עכשיו, ערב בואם של הציונים מן הגולה למושב הוועד הפועל הציוני המתכנס אף הוא בחודש הבא. ודחוף מכל הוא הצורך לראות בבירור את קו ההפרדה היחיד, הברור והמובהק, הראוי להאיר את עיניהם של חברי הוועדה של ההנהלה הציונית והנהלת הסוכנות, המכינה את הקונגרס הציוני בימים אלה ממש. איך נאמר ב„רגע של עברית"? אל תאמר: עשו ימים כלילות, אלא ההפך: עשו לילות כימים.

صكنا من الاصل

מכתבים למערכת דבר

חוק „קיץ" – לא חוק גזעני

בחודש יולי 1970 הבאתי לכנסת לקריאה שניה ושלישית הצעת־חוק, הבאה להעניק בתקציב המדינה, מענקים מסויימים לחיילים המשוחררים או שירתו בצבא, ולבני משפחותיהם.

החוק הזה לא היה קשור בביטוח הלאומי ולא בהכנסות כמיסים ביהודים הבודדת סירותים או הטבות של אוכלוסיה, כפי שמקובל בביטוח הלאומי, שכבננו נהנית כל האוכלוסיה בלי יוצא מן הכלל.

חוק זה היה מושתת על קריטריון אובייקטיבי מובהק והוא ניתן לחייל המשרת או שירת בצה"ל. תוכנו של החוק היה בכך שההבדלה בו היתה באמירה ברורה: מי ששירת בצבא או משרת בו. ערבי וגם יהודי, שלא הלך לצבא, לא יכול היה לקבל קיצבאות אלה. החוק הבטיח מתן פיצויים כספיים לחייל, שעקב גיוסו לא יכול היה להשתתף בפרנסת המשפחה, וצה"ל לא יכול היה ליטול על עצמו את עול פרנסתן של כל המשפחות.

כל אלה הטוענים למען השיוויון או מציגים את החוק כגזעני, מתעלמים במזיד מן העובדה שהשיוויון האמיתי הוא בנשיאה בעול.

כאשר חלק מבני הארץ (יהודים וערבים) אינו נושא בעול של שירות בצבא אינו רשאי מבחינה כלשהי לדרוש זכויות בקבלת מענקים מיוחדים אלה, כפי שהם הוגדרו בחוק קיץ וקיצבאות יוצאי צבא). הכנסת אינה רשאית מבחינה מוסרית לבטל מענקים מיוחדים נוספים לאלה שמשרתים או שירתו בצה"ל.

החוק נתקבל ברוב קולות בכנסת, בקריאה שניה ושלישית. התנגדו לו הקומוניסטים ואורי אבנרי בלבד.

ישראל קרגמן
תל־אביב

המתחסדים וצבועי „חירות" למיניהם

דומני, כי מאז הופעתה של מפלגת „חירות" על המפה הפוליטית, לא נחשף פרצופם האמיתי של מנהיגיה העומדים בראשה, על כל מרכיבים, כפי שזה נתגלה ונתגלה באחרונה בעירום ובעריה, ובלשון ערומים בכל סיגריהם כלם, המשקיפים נאבכה את אופיים וכהותם הנפשית, המוסרית, החברתית והציבורית באחד. ואין בכך כל פלא. היהפוך כושי את עורו, וכנהיגי „חירות" תהבולותיהם?!

עד היכן נגעת התחסדותם הצבועה והמביישה של פעילי „חירות", הנגררים אחריהם מבין אנשי הליכוד, המעוררת רוגזה ושאט־נפש אצל כל בר־לבב, ניתן לראות בעיסקת הסחר־מכר וסחר־חליפין שלהם עם תנועת ש"ס, עם הל' אבוחצירא, הרב יצחק פרץ ויגאל הורביץ.

השושבינים הפעלתנים בסחר־החליפין היו שלומי אמוני ו„צדיקי" הדת ראש הממשלה יצחק שמיר, יו"ר סיעת הליכוד בכנסת חיים קופמן, סגן השר רוני מילוא וח"כ אולמרט, שחתמו בשם מפלגתם, לעשות להפעלת חוק של בתי־דין הרבניים, לפיו יזדקק כל גיור בחו"ל לקבל אישורם של בתי־הדין הרבניים בארץ, וכן קיבלו על עצמם לפעול למען תיקון החוק „מיהו יהודי" בהתאם להלכה, דבר המעורר זעמם של יהדות ארה"ב, ומסכן את אחדות העם היהודי.

למותר כל הערה, אלא לחזור על מה שכבר אמרו חכמים:

— — „אמר לה ינאי מלכא לדביתיה: אל תתיראי מן הפרושין, ולא ממי שאינן פרושין, אלא מן הצבועין שדומין לפרושין, שמעשיהן כמעשי זמרי, ומבקשין שכר כפנחס"... (סוטה כ"ב ע' ב').

ב"צ אופז
הרצליה

ושוב על נושא הציונות

גב' יהודית גלזר במכתבה ל„דבר" (14.5.87) תחת הכותרת: „התנשאות ודיעוני שווא" מעלה שוב את נושא התנגדות החרדים לציונות. אמת היא, שקשה לקבוע בוודאות במה מתבטאת התמיכה או אי־התמיכה בתנועה הציונית. לדוגמה: חלק לא מבוטל מבין הציונים דיברו אמנם גבוהה גבוהה בשבחה של הציונות, שראו בה תריס בפני ההתבוללות והטמיעה בין האומות, אך דחו כל מגמה מדינית. באידך, רבים מבין החרדים שהתנגדו אמנם לרעיון הציונות ראו בשמירת התורה את הערובה לקיומו של העם היהודי, אך בנוגע לבניין הארץ הם שיתפו פעולה עם הציונים לכל אורך הדרך.

תוכשנר, שקביעתו הנחרצת של ידידי קאול בייזליס שכאילו „נבדלת בכל ההוגים והחרדים היתה היהדות החרדית שהחרימה את הציונות בראשיתה כה אם כל חטאת", אינה מדוייקת. עד לעשרות השנים האחרונות שלפני השואה הציונים, וכן החרדים, היוו שליש מכל האוכלוסיה היהודית בפולין. רובם ככולם של היהודים דגלו ב„אוטונומיה" יהודית בארצות הגולה ומתן זכויות שוות לאזרחי המדינה, ואם היו מספר יהודים שהחליטו לעלות לא"י היו אלה החרדים, שנענו לקריאתם של האדמו"ר מגור, ה„חפץ־חיים" ו„החזון־איש", שראו בזה הכשרת הקרקע לביאתו של המשיח, ואותם הציונים, שנשארו נאמנים לעקרונותיהם והעדיפו לסבול את ייסורי „ארץ־ישראל" מלחיות חיי רווחה בגלות.

את הטענה שהציונות פשטה את הרגל והמדינה עומדת על עברי פי פחת ח"ו, שמעתי דווקא מפיהם של חילונים ציונים. עד עתה עומדת לנגד עיני כתבתו של הסופר חיים הזז ז"ל מלפני עשרים וחמש שנים ש„קנה קפצה על המדינה".

לא פעם הזדמן לי לבקר בקיבוצי „השומר הצעיר" כשנתלוויתי אל אבי לערוך חופות במקום, ושוחחתי עם בני הנוער (שאגב הם בחורים נהדרים). כשם שאין להם שום מושג בנושאי דת, כך אין הם יודעים מאומה על אבות הציונות ואבות התנועה הקיבוצית.

חבל, חבל מאוד, שגב' יהודית גלזר מסרבת להיפגש עימי וללבן עוד כמה נושאים. הפגישה אינה חייבת להיערך בביתי, כי אם במקום שתבחר היא לנכון. השיחה יכולה להתנהל ברוח טובה, גם אם ההשקפות מנוגדות.

הרב שמחה ראם
פתח תקוה

אתגר להנהגה הרפורמית

המלה „יהודי" כפי שהוגדרה על־ידי הכנסת משמעה „אדם שנולד לאם יהודיה, או שהתגייר ואינו חבר בדת אחרת". הגדרת היהדות היא „ההיסטוריות והמנהגים הדתיים של העם היהודי". אם קבוצה דתית מבהירה שאינה שייכת באופן בלעדי לעם היהודי, הרי היא איננה קבוצה יהודית.

ישנם הרבה זרמים של יהודים אשר בהיותם מייצגים את העם היהודי הם נותנים של היהדות. התנועה הרפורמית האמריקאית (בהנהגת „הוועידה המרכזית של הרבנים האמריקאים" – CCAR) לעומת זאת, בקבלה בן לאם גויה כיהודי, הפסיקה להיות זרם של יהודים – כפי שאלו הוגדרו על־ידי הכנסת. על מנת לקבל את סמכות הגיור על פי החוק הישראלי, התנועה הרפורמית חייבת להיות מורכבת מיהודים בלבד. דבר זה יחייב גיורם של כל חברי התנועה שמוצאם מנשים לא יהודיות. יתר־על־כן, היות שגיורים רפורמים משנת 1909 ואילך (לכל המאוחר, כאשר המדריך לרב של ה־CCAR קבע שבן לאב יהודי ואם לא יהודיה ייחשב כיהודי) אינם תופסים, כל הגרים וצאצאיהם של גרים צריכים להתגייר שוב אצל רבנים קונסרבטיבים או אורתודוכסים.

האם ההנהגה הרפורמית מוכנה לענות על האתגר המוצב לה על־ידי העם בישראל?

א. סון
ירושלים

מג"ב ראוי להערכה

הזדעזעתי לקרוא בכתבה של נתן רועי („דבר" 6.5.87) תחת הכותרת: „ביקורת במשטרה על הכוונה למנות ראש אג"ם לפקד מג"ב", בין היתר „... לבנות את עמית למפקדת בשמר הגבול, הנחשב ל'מחנה העונשין' במשטרה".

מבתי מג"ב נחשב ובעיני מי ל„מחנה עונשין" במשטרה?! בעינינו מאמצי מג"ב מיום היווסדו לפני 34 שנים ומאמצים לאו דווקא „סקטיים", הוא חיל מובחר, העושה מלאכתו נאמנה יום ולילה ברוח המסורות ראו, עם התיחסות המתחייב כיום וממנו באו רבים ממפקדי המשטרה (ולא להיפך). מי זה מהין לכנותו „מחנה העונשין" של המשטרה?!

י. שיין
יו"ר ההנהלה
של ארגון המועצות האזוריות
(של התיישבות העובדת)

„מנהיגה" בריונית

קמה לה למדינת ישראל „מנהיגה" בריונית חדשה המתנהגת ועושה כל העולה על רוחה וכל זאת בשם הקב"ה, ואיש אינו עומד בדרכה. „המנהיגה" הוותיקה מוגנת באמצעות חוק החסינות, ולכן היא מרשה לעצמה לתקוף כעולה על דעתה ולשנות. אולם, מה זכותה של „שלמת הלילה בקלקיליה" שמבקשת להשתולל באופן חופשי? האובנים לית דין ולית דיין? מה זכותה של הבריונית בגוש אמונים. זכות אבות, זכות מעשים טובים? למה שוחררה ואינה נמצאת תחת סורג ובריח כפי שהיה עולה בגורלו של כל אזרח במדינה, לו ביצע מעשים דומים לאלו של מוכירות גוש אמונים?

אמנם הרב „הגאון" מאיר כהנא שינה בן לילה את מינה והיא הפכה ל„גבר", אולם דבר זה אינו מקנה לה לפי שעה כל זכויות מיוחדות. יש לקוות, שמ"מ שר הפנים רוני מילוא ידאג על רישום השינוי בתעודת הזהות ללא קשיים מיוחדים.

היכן, היכן אתם אזרחי מדינת ישראל, אוהבי ונאמני המדינה הדמוקרטית. מה השתיקה שגזרתם עליכם בעת ש„מנהיגות" ו„מנהיגים" מוליכים אותנו לעברי פי פחת?

היכן תנועות הנוער החלוציות? מה האלם שתקפתם על עצמכם נוכח אובדן כל דרך רעיונית חינוכית והשלטת כוח ובריונות בחיינו?

ואתה, כבוד שר המשטרה, מה תגובתך להתרחשויות? מדוע הגב' דניאלה וייס מסתובבת חופשיה וממשיכה להשתולל כאוות נפשה? מדוע משטרת ישראל נוהגת בסלחנות כאשר דוחפים, מכים, מעליבים חיילים הממלאים את תפקידם במסירות ללא גבול?

האומנם כך ייראו חיינו בעתיד?

מ. שי
פתח תקוה

לא לגרש אותה מישראל

אנו מבקשים מדעת־הקהל הנאורה ומן הרשויות המוסמכות לא להפוך את דניאלה וייס לקורבן ההסתה של גוש אמונים ואנשי כהנא.

נכון הוא, שגב' וייס התפרעה קשות, זרקה אבנים והסיתה ברייש גלי, אולם אין לאסום את ביתה ולהשאיר את ילדיה ללא קורת גג.

אנו מתנגדים גם לגירושה מישראל – אם כי ניתן אולי לשקול את גירושה מן השטחים שבהם היא נוהגת לעסוק את עבירותיה. אנו גם מתנגדים שיוטל עליה מאסר אדמיניסטרטיבי. כמו כן אין אנו חושבים לצודק לסגור את מכללת קדומים בגלל מעשיה של הגב' וייס.

צבי שולדינר, ירושלים
ד"ר רוני־רחל המרמן, ירושלים
ד"ר אילנה המרמן, ירושלים
ד"ר מריו שניידר, ירושלים
אבנר הדשליט, ירושלים
אברהם מנסבך, ירושלים
איתן מנסבך, ירושלים
דניאלה יואל, ירושלים

לפני 60 שנה

מעופף אמריקאי עבר את האוקיאנוס האטלנטי

פאריס. המעופף האמריקאי צ'ארלז לינדברג, אשר יצא יחידי באוירונו „רוח לואיס הקדוש" מניו יורק, אתמול בשעה 7.52 (זמן ניו יורק), ירד הערב ב־10.21 בשדה התעופה ליד פאריס.

„מלחמת" הבחירות בורשה

לונדון. באספות התעמולה לקראת הבחירות לעיריית ורשה פרצו היום כמה קטטות. 15 יהודים נפצעו. ציר „ההתאחדות" בסיים הפולני, הה' לדינסון, הוכה.

לפני 40 שנה

אספת הנבחרים פתחה את דיוניה

בקולנוע „עדן" בירושלים נתכנסה אספת הנבחרים לכנסת ישראל למושבה החמישי. האספה – לסיכום תקופה קשה לישוב משך שנה ורבע למן הכינוס הקודם: לבירור המצב החדש עם דיוני או"ם על א"י; לקיום המסגרת החוקית של פעולות הוועד הלאומי.

קורט וייל בא לארץ

קורט וייל, הקומפוזיטור הנודע, בא אתמול מאמריקה. האורח הוא מגדולי הקומפוזיטורים המודרניים, חיבר את המוסיקה ל„אופרה בגרוש".

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

חגיגה כפולה

ביום רביעי יחגוג ראש עיריית ירושלים, טדי קולק (בתמונה), לא רק את „יום ירושלים" אלא גם את יום הולדתו ה־76. בין האירועים הרשמיים הרבים בהם ישתתף ינסה קולק למצוא זמן גם לחגיגה הפרטית. ובינתיים החלו להגיע ללשכתו מברקי ברכה. בין הראשונים שהזדרזו לברך את קולק היו שחקנית הקולנוע ג'יין פונדה ובעלה תום היידן.

„השכנו להגיע לירושלים ליום הולדתך", כתבו בני הזוג, „אך כשל עיסוקים דחופים נאלצנו להשאר בלוס אנג'לס". אולי בשנה הבאה בירושלים.

יורם לוי

מכירה פומבית של סותבי בירושלים. המוצגים, פריטי יודאיקה יקרי ערך ונדירים נמכרו בסכומים גבוהים: כתב יד עברי משנת 1600, סיפור קולומבוס (בתמונה), נמכר ב־30 אלף דולר, בין הפריטים האחרים שנמכרו.

מתנה

ז'ק־פול בריכפיאן דליקור, שליח מטעם סלוואדור דאלי יגיש היום לנשיא המדינה את „המנורה", יצירתו של הצייר הספרדי הנודע. תערוכת איוריו של סלוואדור דאלי לתנ"ך, לדון קישוט, דאנטה, שקספיר ועוד, מוצגת בימים אלה במוזיאון תל־אביב.

פורשים

אנשי צוות החקירה, שחקרו את פרשת רצח התיירת מלה מלבסקי, פורשים מן השירות הציבורי. פקד מישל חדאד (בתמונה), ראש צוות החקירה המיוחד, לא יגיע ביום א' הבא לתחנת משטרת מרחב־דן ברמת־גן והוא יתחיל לנהל משרד פרטי לחקירות ביחד עם חוקרת ממרחב־דן ב' משטרה. קצין החקירות של משטרת מרחב דן, סגן־ניצב אריה שגיא, פרש, לפני כמה חודשים, מן המשטרה והוא משתלב בעסקים פרטיים, ואילו התובעת מרינה דבורין בודקת אפשרויות להשתלב במשרד פרטי לעריכת־דין בתל־אביב. מקורביה אומרים, כי לבסוף היא תשתכנע ותשאר בתפקידה מתוך כוונה „לרוץ" לראשות פרקליטות המחוז בתל־אביב, אבל בינתיים היא בודקת אפשרויות שונות.

נתן רועי

30 פעם

למעלה מ־55 אלף ש"ח הוענקו אתמול ל־31 דוקטורנטים, חוקרים במדעי הטבע, הרפואה והחברה. המילגות חולקו זו השנה ה־30 מטעם הקרן לעידוד המחקר על־שם דוד בן־גוריון בטקס חגיגי שהתקיים בבית הוועד הפועל ובו השתתפו מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, יו"ר הקרן, ד"ר ישראל קורן ופרופ' שלמה אבינרי שגם נשא דברים בנושא „דוד בן־גוריון – עוצמה ומגבלותיה".

פרסום גם לתיאטרון

לראשונה בצרפת חולקו אמש 14 „פרסי מולייר" לאנשי תיאטרון, כדוגמת פרסי ה„אוסקר" וה„סזאר" של הקולנוע. הפרסים הוענקו בתיאטרון המוסיקלי של פאריס להצגה הטובה ביותר של השנה („אריאן או עידן הזהב"), להצגה הטובה ביותר של תיאטרון מסובסד („היום המטורף או נישואי פיגארו"), לשחקנית הטובה ביותר (סוזאן פלון), לשחקן המצטיין (פיליפ קלודו), לבמאי הטוב ביותר, למחזמר המצטיין, למחזאי המצטיין וגם לתפאורן ולמתכנן התלבושות הטובים ביותר.

(ע"צ)

אחרי 200 שנה

פחות משנה לאחר הזיקוקין די נור שקידמו את יום השנה ה־100 לפסל החירות התחילו האמריקאים לחגוג בסוף השבוע את יום השנה ה־200 לחוקתם. באופן רשמי ייפתחו החגיגות בפילדלפיה היום בנוכחות סגן הנשיא ג'ורג' בוש והנשיא לשעבר של בית המשפט העליון, וורן בורגר. החגיגות יעלו 20 מיליון דולר, ויימשכו עד ל־17 בספטמבר, מועד החתימה הסופית על המסמך.

4543 המלים של החוקה עדיין מסדירות את היחסים בין הבית הלבן, הקונגרס ובית המשפט העליון. במהלך השנים נוספו לה 26 תיקונים, כאשר עשרת הראשונים מהווים את „הצהרת הזכויות", ואילו התיקון ה־27, המבטיח שוויון זכויות בין גברים ונשים, עדיין לא אושרר.

יום הולדת

ברלין חוגגת 750 שנה להיווסדה. לציון אירוע זה הוזמנה חמישית כלי הקשת של העיר לקונצרט חגיגי לנגן בבית שגריר גרמניה בישראל, וילהלם האס. למחרת תחל החמישיה את הופעותיה במסגרת חג המוסיקה והמחול בשפיים שם תנגן את שש החמישיות לכלי קשת של מוצרט, בשני קונצרטים יום אחרי יום.

הכרת תודה

זקן חברי חבר הנאמנים של האוניברסיטה העברית חנך אתמול בנין על־שמו בקמפוס האוניברסיטה בהר הצופים. במסגרת אירועי חבר הנאמנים של האוניברסיטה נחנך אתמול הבניין על־שם משפחות יעקבי ולייטמן בו פועל המכון ללימודי אסיה ואפריקה של הפקולטה למדעי החברה. התורם, אלק לייטמן בן ה־99, הגיע לטקס עם רעייתו, וסיפר כי כבר בשנת 1925 נענה לפנייתו של חיים ויצמן ותרם לבניית שני חדרים באוניברסיטה על הר הצופים. „אני שמח שהיום, אחרי 62 שנים, אני חונך בנין שלם".

יורם לוי

הרמוניה

המערכת הפוליטית אמנם מצויה במשבר אך במועצה הציונית קיימת הרמוניה מלאה בין נציגי המפלגות השונות. וכך, על פי הצעתו של ניסן הרמן, יו"ר המועצה הציונית, נבחר בהסכם רון יו"ר המועצה המקומית אריאל, למ"מ יו"ר המועצה, אמיר פרץ, יו"ר המועצה המקומית שדרות, ואהרון כהן, מנהל מדרשת עמליה, נבחרו כסגניו. הנבחרים מייצגים את שתי המפלגות הגדולות ואת המפד"ל.

מתחת לשולחן

לכבוד פרישתו של סמנכ"ל משרד הבטחון יהודה מירון נערכה מסיבה. שר הבטחון, יצחק רבין, היה צריך לצאת אולם בגלל הצפיפות ליד השולחן נאלץ השר להתכופף ולזחול מתחת לשולחן...

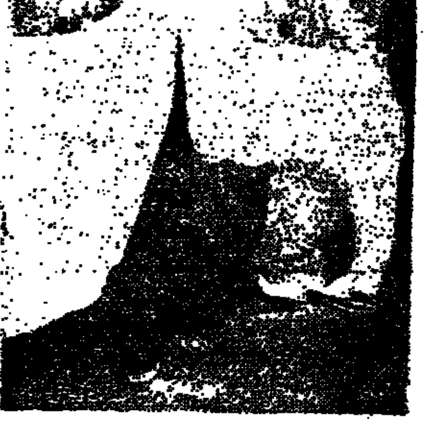

בולים — חמישה בולים ביוני

מאת אריה לינדנבאום

ב־14 ביוני צפויים חמישה בולים חדשים, מהם בולים בערכים של שני ש"ח ו־2.5 ש"ח ואם כי יש גם בולים בני 40 ו־50 אגורות – בס"ה יעלו חמישה בולים – 5.8 ש"ח.

יופיעו שלושה בולי כלבים לרגל תערוכת כלבים בין־לאומית, בערכים של 40 אג', 50 אג' ושני ש"ח. בול חובבי רדיו בערך נקוב של 2.5 ש"ח ובול „ארץ ישראל נקיה" – 40 אגורות.

בולי הכלבים צוירו בידי צייר הולנדי בשם אד ואן אויין. בול חובבי הרדיו צוייר בידי משה פרג ובול ישראל נקיה צוייר בידי אסף ברג.

שני הבולים היקרים מעט בערכים הגבוהים, אכן דרושים לדואר, שכן יש משלוחים המחייבים ביול של 2 ו־2.5 ש"ח אולם האספנים הרגילים לרכוש בולים בגיליונות, צמדות של ארבע ושורות שבלים, מגבילים עצמם מעט, כאשר הערכים גבוהים, כיוון שהמדובר בהשקעה של עשרות ומאות שקלים בתקופה שבולינו בשפל ההתעניינות המסחרית.

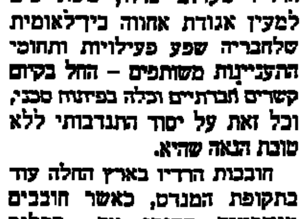

11 אספנים: מאנגליה, נירדילנד, איטליה, מקסיקו, סנגניה, ארה"ב, גרמניה (מערבית) וישראל.

20 לאיחוד ירושלים

תערוכה מיוחדת במינה מאוספו של ב.א. ברקאי לציון 20 שנה לאיחוד ירושלים מוצגת זה עתה בגלריה העירונית בירושלים. התצוגה כוללת בעיקר מסמכים, בולים דואריים, הקשורים במלחמת ששת הימים וניצחון ישראל. בתצוגה מבחר עיתונים מן התקופה, עלונים ו„קריאות קרב", „דפי קרב", צווי קריאה, קריקטורות, כרזות ודברי דואר הקשורים בנושא. בס"ה 74 פריטים. בין השאר מוצגים מכתבים שנשלחו מאירופה לירושלים תחת שלטון ירדן ואולם לאחר כיבושה של העיר הוחזרו דברי־הדואר בתוספת חותמת: „מוחזר לשולח, המסירה נמנעת בשל כיבוש שטחי ירדן על ידי האויב". אגב, החותמת הירדנית הוטבעה בשגיאה, ובמקום JORDAN כתוב JORDAD

RETURN TO SENDER
DELIVERY PREVENTED BY ENEMY OCCUPATION OF JORDAD TERRITORY

בנצרת – תערוכת ה־30

מלאות 30 שנה לנצרת עילית תצויין בחודש הבא בתערוכת בולים אזורית, בהיקף של כמה עשרות מסגרות.

התערוכה תתקיים בימים 14־18 ביוני במתנ"ס ברחוב החצב 835 בנצרת עילית. יו"ר התערוכה, סימון עמר, מסר, שדואר ישראל יפתח ביום הפתיחה, סניף־דואר מיוחד בתערוכה ותוטבע חותמת מזכרת מיוחדת. כל דברי־הדואר שיישלחו מתחום התערוכה יוחתמו בחותמת הנ"ל. האספנים המעוניינים בהטבעתה של החותמת, יכולים לשלוח את דברי־הדואר המבויילים אל מנהל הדואר בנצרת, לפני פתיחת התערוכה. נוסח החותמת: „תערוכת הבולים האזורית השניה".

התאחדות בולאי ישראל נתנה חסותה לתערוכה במסגרת המדיניות לעידוד תערוכות מקומיות ואזוריות.

אגב, בנצרת עילית, פועלת עמותה בולאית בראשותו של סימון עמר: כתובת המועדון: רח' החצב 835 (הפגישות בימי א' בשבוע, בין 15.30 – 18.00).

בספטמבר צפויה סידרת בולי „מועדים לשמחה", כנראה, ארבעה בולים ובול דיוקן של הרב עמיאל.

בנובמבר – סדרה של שלושה בולים שהוקדשו לכספות חוקרים במאה הי"ט. צפויים, כמובן, שיגורים וכן גלויית־מזכרת מיוחדת לתערוכת הבולים העולמית בטורונטו שבקנדה.

ועידת רוטרי עם תערוכת בולים

ועידת רוטרי שננעלה אתמול במלון הילטון, לוותה בתערוכת בולים צנועה אך מרשימה. זו פעם הראשונה שהיתה בארץ תערוכת בולים נושאית ובין־לאומית בנושא רוטרי. בסך הכל הוצגו 32 מסגרות, בהם כמה מאות דפי־תצוגה של אספני רוטרי ממדינות שונות. הנושא מקיף בולים וחותמות־דואר מכמה עשרות מדינות ואף־כי הנושא מוגדר, יש גם בו פריטים מעניינים ואף נדירים.

את המוצגים שפטו שלושה שופטים: אברהם גולדוואסר יו"ר, עו"ד א ובר ול. בלאו. בניגוד לתערוכות ארציות לא נקבע כאן דירוג מדליות אלא פרסים יוקרתיים לתערוכה (ארבעה פרסים).

בפתיחת התערוכה השתתפו, בין השאר, נשיא רוטרי עולמי ארס דה ברוף מהולנד, נתן קלודר, נגיד רוטרי בישראל, מנכ"ל רשות הדואר יצחק קאול, מנהל השרות הבולאי ינון ביילין ויו"ר התאחדות בולאי ישראל ה. סינק.

בתערוכה „רוטפיל 87" השתתפו חובבי הרדיו בישראל, כחובבי הרדיו בעולם כולו, משתייכים למעין אגודת אחוה בין־לאומית שלחברים שפע פעילויות ותחומי התעניינות משותפים – החל בקיום קשרים חברתיים וכלה בפיתוח טכני, וכל זאת על יסוד התנדבותי ללא טובת הנאה שהיא.

חובבות הרדיו בארץ החלה עוד בתקופת המנדט, כאשר חובבים מוטבעים הקימו את „הקלוב הארץ־ישראלי לרדיו", שעם הקמת המדינה שינה שמו ל„אגודת חובבי הרדיו בישראל".

כאשר קמה המדינה היו חובבי הרדיו בין מניחי היסודות להיל־הקשר ותרמו לפיתוח התקשורת האזרחית בישראל. כיום מאגדת האגודה של חובבי הרדיו בישראל כ־900 חברים וכ־700 בעלי רשיונות להפעלת תחנות חובבים.

הרץ השחור לבית הלבן

(המשך מעמ' 7)

תמורה (ההאשמות באנטישמיות שהתעוררו ב־1984 עדיין נמשכות, אם כי לא בקול רם, אבל תועלת רבה תצמח לג'קסון מלוח הזמנים של הבחירות המוקדמות בשנה הבאה.

התמיכה בג'קסון באה, כדבריו, מלמטה למעלה, ובכל־זאת, משאלי דעת־הקהל מראים שמספר השחורים התומכים בו קטן ממספר אלה שהצביעו בעדו בעבר (אנשי צוות מסע הבחירות שלו אומרים כי שחורים נעשים חשדניים ומפקפקים כשמציגים להם שאלות פוליטיות בטלפון). האמת היא שמנהיגים שחורים רבים רוצים לתמוך ב„מרוויח": הם רוצים למנות דמוקראט בעל סיכוי טוב לנצח בבחירות לנשיאות. ואדם זה, מניחים עדיין רוב האמריקאים, לא יהיה ג'קסון.

סיכוייו של ג'קסון נשענים על הגוש הגדול של אמריקאים מן המעמד הבינוני המרגישים עצמם במצב נואש מבחינה כלכלית. אבל רוב האמריקאים אינם חשים כך: המשאלים מראים כי לפחות מחצית האנשים סבורים כי מצבם טוב יותר משהיה לפני שעלה רייגן לשלטון. רק אם המצב יהיה הרבה יותר קשה יוכל הכומר ג'קסון, נושא בשורת הרווחה המעורפלת, לחלום על כניסה לבית הלבן.

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
ארלוזורוב – ארלוזורוב 76 – 230746
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 413730
ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191
חיפה
ק. אליעזר – כבר מאירהוף 6 – 511707
פתח תקוה
גמ"א – חפץ חיים 6 – 910541
בני־ברק – רמת־גן
רמת־יצחק – ירושלים 96 רמת־גן – 777506
בת־ים – חולון
מזור – תביבה רייק 20 בת־ים – 585360
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
רעננה – כפר־סבא – הוד השרון
סמואלוף – בר אילן, רעננה

לחברי הפורום הציוני במרכז מפלגת העבודה
הסיור – בעקבות הפעולה הציונית של מחלקת ההתיישבות בגליל
יתקיים מחר, יום ג' 26.5.87.
האוטובוסים יוצאו כדלקמן: –
06:45 – מבנייני האומה בירושלים
07:45 – מרחבת היכל התרבות בתל אביב
09:00 – מחצר מפלגת העבודה בחיפה
חברי הפורום יבקרו בגוש תפן, בהר חלוץ, במועצה האזורית מעלה יוסף ובקבוץ צבעון.
בשעה 16:00 – יתקיים במפרץ אמנון בכנרת דיון: –
תכנון ההתיישבות בצפון לקראת שנות 2000
פתיחה – יחזקאל לקט – יו"ר תנועת העבודה הציונית
הצגת הנושא – נסים זילי – יו"ר מחלקת ההתיישבות

מינהל מקרקעי ישראל
מינהל מקרקעי ישראל מחוז המרכז
משרד הבינוי והשיכון מחוז הדרום
הודעה על ביטול מכרז
מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזה על ביטול מכרז מספר בש־13/87 – המתייחס למגרש מס' 919, המיועד לבניה מסחרית בנתיבות.
מינהל מקרקעי ישראל מחוז הדרום | המועצה המקומית מצפה־רמון | שיכון ופיתוח לישראל | משרד הבינוי והשיכון מחוז הנגב
„בנה ביתך" – במצפה־רמון
מינהל מקרקעי ישראל בשתוף עם המועצה המקומית, שיכון ופיתוח לישראל בע"מ ומשרד הבינוי והשיכון, מציעים בזה 16 מגרשים לבנית יחידות־דיור חד־משפחתיים. ההרשמה לתוכניות והתקנים במשרד מינהל מקרקעי ישראל, מחוז הדרום, (מעל אולמי יהלום), באר־שבע, טל. 057-39689, בימים ובשעות העבודה המקובלים. ההרשמה תחל ביום שלישי 26.6.87 בשעה 09.00 ותסתיים ביום ראשון 21.6.87 שעה 17.00. פרטים נוספים, ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרדי המינהל בכתובת הנ"ל.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לסגירת מרפסת מקורה בתלושת ברח' ויצמן 64 קרית מוצקין גוש 10430 חלקה 485.

מהות הבקשה:
סגירת מרפסת בסטיה מאחוזי הבניה המותרים.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5, קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ש. לוי
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה קריות

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 4782/200
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 281 בגוש 6758 רח' יום הכיפורים מס' 20 חולון.

ההקלות: מתן הקלה כ כ א. אחוזי בניה – 5% משטח המגרש 1055 מ"ר ב. מעלית – 5% עבור המעלית ג. תוספת קומה – 2.5% עבור קומה חמישית נוספת בבקשה 4 קומות. ההקלה הנ"ל נמצאת באזור מגורים, את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

אהוד שליט עו"ד ב"כ הבעלים
רח' טבצ'ניק 35 ת"א

ובכל זאת, ילדי מלאכים

אנשי מקצוע מבהירים „הם לא יפים במיוחד", „הם לא בעלי כשרונות בלתי־רגילים", „המיתוס הזה הוא קשקוש". לניצה גורביץ', שעבדה עם אוטיסטים, השקפה שונה. המיתוס, לדעתה, לא רק שאיננו מופרך, אלא אף ממעיט מערכן של העובדות. דיווח מנסיון אישי

התואר „ילדי הפיות" או ילדי מלאכים הודבק לפני שנים רבות, לילדים אוטיסטים. לא במקרה. יופיים החיצוני של רבים מהם, ואישיותם אפופת התעלומה, עוררו את האסוציאציה שתאמה את ההגדרה. הבזקי אינטליגנציה וכשרונות יוצאי דופן שהתגלו באופן בלתי צפוי לא איפשרו לסווגם באופן פשוט על פי הקריטריונים המקובלים. היו שטענו – אולי גאונים, אולי מפגרים. התעלומה האופפת את אישיותם, חיצוניותם וכישוריהם המפתיעים לא נפתרה עד היום.

אלא, שלאחרונה כשנושא האוטיסטים עלה שוב לכותרות בהקשר לעיתוי של מיבצע ההתרמה השנתי למענם, מופיעות יותר ויותר הבהרות מפי אנשי מיקצוע, באמצעי התקשורת: הם לא „ילדי פיות", „המיתוס הזה קישקוש", לא גאונים, לא ברור אם נתנו בכישרונות מוסיקליים מיוחדים. כמו כן, מסבירים היום אנשי מיקצוע, הנטיה לראות את מקור בעייתם של האוטיסטים בפגיעה מוחית כלשהי, בלתי מוסברת.

אספר על היכרותי האישית עם הנושא במישור אנושי, לאו דווקא מדעי. עבדתי עם קבוצה של 12 ילדים אוטיסטים, לחלקם היו גם בעיות אחרות, רובם נחשבו כמקרים קשים. בפגישה הראשונה איתם, ממבט ראשון הופתעתי לראות שהתואר „ילדי הפיות" או ילדי מלאכים שנשמע לי לעתים ספרותי או מוגזם תואם באופן מפליא את המציאות. זאת ממבט ראשון. רוב הילדים נתנו ביופי חיצוני נדיר. היו ביניהם מספר מתבגרים שהסבל, הסגירות, הניתוק מהעולם, הטיפולים ובעיות אחרות יצרו עיוותים שונים או מראה די מוזנח. אך גם מבעד לזה, אי־אפשר היה שלא להבחין בתווי הפנים יוצאי הדופן ביופיים. בדרך כלל אופיינו ביופי קלאסי, אך עם ייחודיות מקורית של אחד מהם. האוטיסטים אינם דומים זה לזה.

ד. היתה אז בת 15. נערה גבוהה עם פרופורציות מושלמות של דוגמנית ופנים יפהפיות. עיני תכלת ענקיות, שיער חום זהב ומתולתל שגלש בחן על כתפיה. אם היא לא היתה אוטיסטית, סביר מאוד להניח שהיתה עושה כסף רב מדוגמנות, או מישחק. מה שבטוח הוא שהיתה משגעת הרבה גברים.

ג. היה בן 17. נער גבה קומה, שיער זהוב ארוך וחלק, פנים יפים להפליא. עיניים גדולות חומות, מליאות הבעה. בהליכתו ובהתנהגותו, במבט ממרחק מה, נראה נורמאלי לחלוטין, מעט חולמני אולי. חיוכו והליכותיו היו שופעי קסם. ג. ידע להרכיב במהירות פאזלים מסובכים ביותר, והיה מסוגל שעות רבות להתרכז בנושא. במשך הזמן גילו לי גם חוכמתו, רגישותו, הבנתו, ויכולתו ליצור קשר עמוק ומשמעותי. נער אחר, כבר עבר את גיל ה־20. הוא נהג לשבת מקופל בפינה ולא הוציא מלה מפיו. אבל כשהרים את פניו לפעמים, ראית שתי עיניים כחולות, עם מבט טוב, וקווי פנים יפים ומושלמים. א. ילדה שישבה תמיד באופן מעוות, גם כתוצאה מבעיה פיזית כלשהי. רוב הזמן היא הסתירה את פניה, אך לעיתים הציצו בתוך הבזיה פני מלאך אמיתיים, עדינים ביותר, ושיער מקסים שעיטר אותם. מאותם הילדים הגורמים לך לתהות על נפלאות הבריאה.

ומעבר לעניין החיצוני. כשביקרתי פעם ראשונה במקום פגשתי את ג. בחצר. הוא אסף עלי זהב שצבעם היה זהה ממש לצבע שערו. הוא לא דיבר, רק הראה לי את העלים היפים שסדרה לאסוף בשקית.

בפגישה הראשונה עם הקבוצה כולה, ייעצו לי אנשי הצוות המטפל, שכדאי שמישהו מהמטפלים יהיה נוכח, כיוון שקיימת סכנה שילדים מסויימים עשויים לנהוג אלימות כלפי עובר זר להם. התעקשתי לקחת את הסיכון, היה לי חשוב להישאר איתם לבד בחדר, כדי להתמודד בעצמי עם תפקידי. את ההיכרות הראשונית איתם התחלתי דרך מוסיקה. פשוט התחלתי לנגן להם. לאחר רגע של דומיה התחילו ילדים מספר לבכות. השיר היה „שלג על עירי" של נעמי שמר. הנגינה נגעה בנשמתם. השאר ישבו מרותקים. תוך שעה קצרה הם החלו להתקרב, לגעת, ליצור את הקשר.

מאותו רגע היה הקשר שלי איתם בלתי אמצעי, על בסיס של אמון הדדי חזק ביותר. קשר נפלא שהלך והתהדק. שנת העבודה איתם היתה חוויה שקשה לתארה במלים. ולזה קשורה ההתקלות בכישרונות ובתבונות יוצאי דופן.

קודם כל, מיצבור הכישרונות המוסיקליים והאחרים הנדירים שהתגלו לי, לא רק שאינם עניין של מיתוס, אלא הם הרבה יותר מהמיתוס. אם מדובר בדברים פשוטים מאוד לבדיקה הקשורים למוסיקה. כל הילדים שהיו מוכנים לעבור בדיקת שמיעה סטנדרטית, הוכיחו שמיעה אבסולוטית. זו כבפני עצמה יכולת די נדירה. ג. למשל, ללא כל נסיון מוסיקלי קודם, אולי זו היתה אפילו פגישה ראשונה שלו עם הפסנתר, ידע לזהות את הערך האבסולוטי של הצלילים. פעם אחת השמעתי לו את כל צלילי הפסנתר. לאחר מכן, מבלי שיראה את הקלידים ידע לזהות את הצלילים כולם. הגבוהים והנמוכים. במשך זמן הסתבר שהוא לא היחיד. י. היה ילד בן 10, חסר ריכוז, חרש במקום. כשנגנתי לילדים, נהג תמיד להקשיב בדומיה. לאחר מספר חודשים של היכרות, יום אחד התחיל לשיר עם המוסיקה. קולו היה מרהים. אנשי הצוות לא האמינו למישמע אוזניהם. קול של זמיר. כבר באותה הזדמנות הסתבר ש־י. הקטן יודע מיצבור עצום של מנגינות. עממיות, קלאסיות, מודרניות, מוכרות ובלתי מוכרות. את כולן שר באופן מושלם. מאז לא הפסיק לשיר. את המילים לשירים הוא לא תמיד זכר, במקרים כאלה היה ממציא, תוך כדי אילתור מלים או הברות שהיו חסרות משמעות לעיתים מבחינת התוכן של השיר, אך תאמו תמיד באופן מושלם לקצב ולמוסיקה. פעם עשיתי איתו נסיון. נגנתי לו מנגינה קלאסית די מורכבת, ומדי פעם הפסקתי את המנגינה, בקטע כזה או אחר. הוא המשיך בעצמו מאותה נקודה בדיוק ביצירה. זכור לי איך ביצע את אחד הברבורים של צ'ייקובסקי. ביצוע מושלם. מרזייק, שקיבל מימד מקורי ביותר באמצעות קולו הנפלא. לולא היה אוטיסט, בוודאי היה מוגדר כ„ילד פלא", משתתף בפסטיבלים, ואולי זוכה לקריירה בינלאומית. כשי. נגע לראשונה בפסנתר, זה היה כמו שאמן בעל נסיון נוגע בכלי. הוא ריחף על פני כל הקלידים, מהראשון עד האחרון, וחזר ועבר עליהם בקלילות והצליח להפיק מהפסנתר צלילים ערבים ומיוחדים. נראה או שהוא כאילו הפך במגע הקסם הראשוני לחלק מהפסנתר. נראה כאילו נולד עם שליטה בכלי. מיותר לציין שהיתה גם לו שמיעה אבסולוטית, ותפיסה מוסיקלית יוצאת מהכלל. למעשה כל הילדים שניסיתי ללמדם, תפסו את המנגינות במהירות. נבון, לא תמיד אפשר היה ללמד אותם. הם בדרך כלל בוחרים את הזמן. אך כמה דקות של ריכוז מוסיקלי עם ילד אוטיסטי שוות לפעמים שעות רבות של לימוד מוסיקה של רוב הילדים הרגילים. היכולת הזאת לא נראית לי מקרית. ילדים רגילים אינם תופסים כך מוסיקה. וזה מעבר לרגישות, יש כאן גם יכולת הפשטה וכישרון בפני עצמו. ילדים שכשרונות כאלה מתגלים בהם מוגדרים מהר מאוד כילדי פלא.

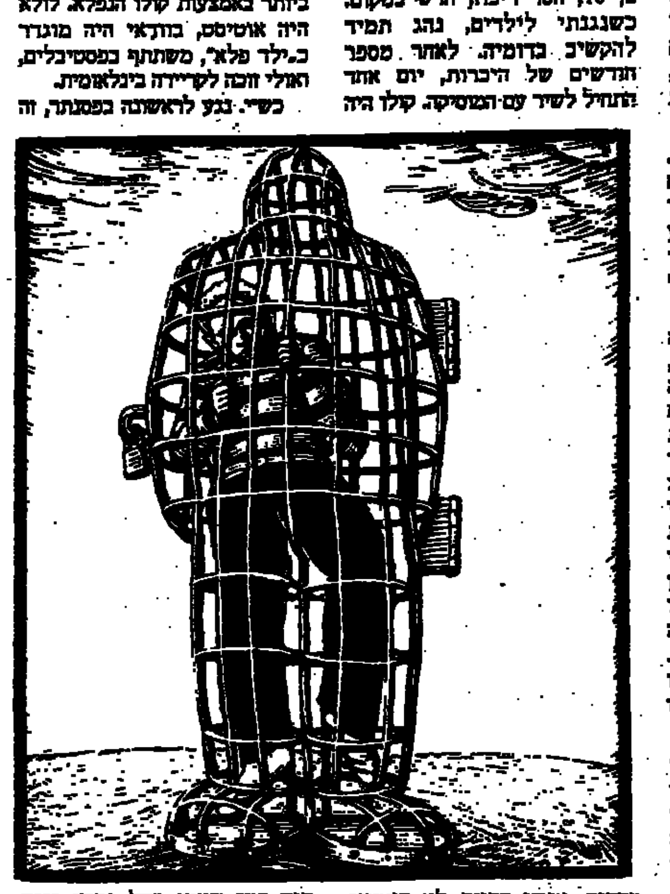

אנשי מיקצוע טוענים: ישנם אולי „איי־אינטליגנציה"? מה פירוש „איים"? לבנות את הפאזלים המסובכים שילדים אוטיסטים רבים עושים מילדותם למשל, פירושו כושר הפשטה מאוד גבוה, על פי כל הקריטריונים המקובלים, כמו כן, מוסיקה, כמו כן, ההברקות שילדים משמיעים לעיתים, כשנוחה עליהם הרוח. הם יכולים לומר משהו שישכיב אותך מצחוק. ולא במקרה. הומור מתוחכם המעיד על מחשבה ותפיסה מבריקים ומקוריים. נכון שישנם „איים" של ביסוי האינטליגנציה, אך הפוטנציאל הוא לעניות דעתי הלא מיקצועית, יבשת של אינטליגנציה ולא „איים".

בחור בן 20 אוטיסט, שעבדתי איתו לא הוציא מלה מפיו במשך 20 שנה. יום אחד גילה מישהו מיצבור של חומר כתוב שהילד הזה כתב. הסתבר שבמשך שנים הוא למד קרוא וכתוב, והיה כותב וקורא בסתר. כשהמורה בשיעור היתה בטוחה שהוא אינו מבין על מה היא מדברת, הוא ישב בפינה, קלט הכל, ואחר כך מבלי שאף אחד ידע, יישם זאת. הכל מתוך התבוננות ושמיעה. אלה רק מקצת הדברים.

ולגבי השאלה עליה יש מחלוקת עדיין בין אנשי מיקצוע בתחום: האם הפגיעה היא נפשית או פיזיולוגית במקורה. עד היום אף אחד לא גילה שישנה פגיעה מוחית של הילדים האוטיסטים. אבל היום מדברים יותר ויותר על נטיה לראות את הבעיה כבעיה פיזיולוגית. טוב – לא כאיש מיקצוע, אלא כאדם שהכיר אוטיסטים מאוד לעומק, קשה לי להאמין שהבעיה היא פיזיולוגית, במקורה. נראה לי שהרגישות הכמעט בלתי אנושית של הילדים האלה, צורתם היפהפיה, והמשהו המאוד מיוחד בהם, אולי עשויים להעלות אפשרות אחרת: ילדים שנולדו עם פוטנציאל יוצא דופן מבחינות שונות: כולל רגישות, ואלה אולי גרמו להם להיפגע מהמפגש עם העולם, מהקשר עם ההורים, או מדברים אחרים, שילד רגיל מחוסן מהם. אולי יופיים או ייחודם גרם לאמהות מסויימות עם בעיות מסויימות קושי להתייחס אליהם כאל תינוקות רגילים, התייחסו אליהם באמת כאל יצורים שלא מהעולם הזה, באופן לא מודע ואולי עוד אלף ואחת סיבות. המיתוס אינו שהם „ילדי פיות", המיתוס הוא אולי כזה שאי־אפשר ליצור איתם קשר ולהביאם למימוש הפוטנציאל שלהם. אולי אפשר – אבל צריך להשקיע בזה הרבה. הצורך של הילדים האלה באהבה הוא עצום. חוסר האמון שלהם באנשים הוא אולי גדול ביחס לחוסר האהבה. רק כשהוכחת להם שאתה איתם, מקבל אותם, ומבין אותם, מתחילים להיפתח, ליצור קומוניקציה, ולהחזיר אהבה. כמו ילדים סגורים אחרים, אבל כמובן בדרגות הרבה יותר גבוהות של פחד, סגירות והתנגדות.

בתוכנית הטלוויזיה ששודרה ביום ששי לפני שבוע על ילדים אוטיסטים הוצגו ילדים שלא נראו יפים במיוחד, חוץ מאחד אולי. גם כאלה ישנם. אך אחוז גבוה מהילדים האוטיסטים שראיתי במו עיני הם יפהפיים, מעל ומעבר ליופי ברמה כזאת שנמצא בקבוצה רגילה של ילדים. באותה תוכנית הופיעה תזמורת של ילדים אוטיסטים מבית־ספר „יחדיו". זו לא נראתה לי רמת ביצוע של ילדים רגילים. בוודאי אם לקחת בחשבון שמדובר בקושי עצום של אוטיסטים לשתף פעולה זה עם זה. רק כשרונות מאוד יוצאי דופן יכלו לגרום להם להתגבר על קשיים עצומים, שמומן היו משתקים כל ילד רגיל, ולנגן כך ביחד. במקביל כשמסבירים אנשי מיקצוע שלא מדובר בגאונות, זה פשוט נראה לי התכחשות למה שיש. ואולי הנסיון לשבור את המיתוס בדבר הכישרונות והמופלא בילדים אלה נובע מחוסר היכולת להבין את הנסתר, העלום? יש בכך גם משהו מאיים ומסובך, במחשבה שבעצם הילדים האלה אילולא נפגעו (ולדעתי רגשית) היה כל אחד מילדים אלה מתפתח לאמן מקורי, ממציא או גאון. מבחינת החברה אולי זה גם משהו מחייב מאוד לחשוב כך, כי מכאן אולי מתבקשת המסקנה שכדאי לחברה להשקיע משאבים עצומים כדי להציל את הכשרונות האלה. אולי יותר פשוט להניח להם, ולהאמין שמדובר בסתם ילדים ממוצעים, או מפגרים קצת מבחינת אינטליגנציה, לא יפים במיוחד, רק פגועים כמוהם? אבל יום אחד אולי יסתבר שמדובר באמת במיצבור רציני של גאונים שכל אחד מהם היה יכול לשנות את העולם. על כך – לא אתפלא כלל.

אמריקה מעמק בית שאן

מי לא מכיר את „הקנטקי פרייד צ'יקן" (תרנגולת קנטקית מטוגנת)? סיפור הצלחה אמריקאי על קולונל סנדרס הזקן (מקנטקי) שהמציא רביכה סודית, עטף בה חלקי עוף (צ'יקן), טיגן אותם (פרייד), והאכיל – ועדיין מאכיל, בהם את המוני הרעבים ביבשת אמריקה.

רשת מקדונלדס, שהכירה את הסיפור, נתקנאה בהצלחתו והוסיפה לדוכניה, תפריטיה המבורגריה גם חתיכות עוף עטופות ברביכה סודית (אחרת..) מסוגנות הנקראות נגט'ס ©.

ואז, השכן ב„עוף טוב שאן": אבִי ת'ינג יו קן דו איי קן דו גם כן החליטו לעשות דבר דומה ולקרוא לנגט'ס נגיסים. אתם צריכים לדעת ש„עוף טוב שאן" הוא מפעל לעיבוד בשר עוף הזהו הנמצא בבעלות משקי עמק בית שאן ועמק הירדן, שכבר לפני שמונה שנים פתח מחלקה לעיבוד מוצרים מוגמרים לאכילה היום הוא מייצר נגט'ס, סליזה, נגיסי עוף...

הוא מייצר אותם ומשווק אותם בשלוש אריזות שונות כלומר בשלוש וריאציות, בטעם „צ'יינה טאון", בטעם „מערב פרוע" ובטעם „חפלה מזרחית". לכל טעם יש אופי המתאים לשמו ומצורפת אליו גם שקית קפואה עם רוטב שהוכן והותאם במיוחד לאירוע שבתוך הקופסה, כמו באמריקה!

הנגיסים נמכרים קפואים, עם חיי מדף מובטחים עד שנה (!) וכל שעליך עקר/ת הבית לעשות הוא לחמם, לא להפשיר, רק לחמם או לטגן בשמן. כמו באמריקה!

אנחנו, ממש על בשרנו טעמנו, שלחמם עדיף על לטגן אבל מבטיחים לנו שגם לטגן זה לגיטימי, בה גם שהנגיסים (שם יפה, בחיי!) אינם סופגים שמן בזמן הטיגון, או לפחות רק מבטיחים לנו.

אז זהו. כמו באמריקה, לשלוף מהפריזר, לחמם, להפשיר את הרוטב ולהגיש, זה טעים וככה זה גם נראה ו„זה מהקירוש או זה בטח גם טוב" (שם, שם). המחיר: 9.5 ש"ח לקופסה בת 600 גרם, המספיקה למנה עיקרית ל־4–6 אנשים.

ופה כנראה קבור, או לא קבור, הנגיס כולו. אם זה מחיר סביר בשביל לא לחתוך, לתבל, להכין, לבשל ולטרוח – או יש לזה סיכוי, אבל אם זה מחיר גבוה – או אי אפשר לדעת... נראה...

אירית לרנר

יום יום סרט

מאת מרתה מיילס

הפריט הנחמד ביותר שהגיע לתיבת הדואר שלי לאחרונה הוא סרט פרס. לא, לא קיבלתי פרס כלשהו. זו היתה דוגמה ששלח לי בית עסק חדש, שיסדו זוג עולים מאנגליה, בית עסק המייצר רוזטות – סרט קישוט בצורת שושנה המוצמד לאנשים, לכלבים או לסוסים הזוכים בפרסים. עד כה היו הקישוטים מיובאים מחו"ל. המחיר של תוצרת הארץ יקר גם הוא כמו המוצר המיובא.

החברה המייצרת נקראת "בנטלי" ובעליה הם הזוג לורנס וקבי בליס. מקור של שם החברה הוא בשמו של כלבם הנקרא על שם מכונית היוקרה הבריטית. בית המלאכה נמצא ברמת גן. הפריט שביקשתם יסופק בדרך כלל תוך שבוע מיום ההזמנה, אך במקרים דחופים תוכלו לקבל את הסחורה תוך 24 שעות. אפשר להזמין כתובות על הסרט גם בעברית וגם, כמובן, באותיות לטיניות. מאז צאתה לשוק בינואר, סיפקה החברה סרטים לכנס הפועל, לתערוכת הפרחים בחיפה ועוד. הזוג בליס טוען שצריך ללמד את הציבור הישראלי להשתמש בסרטים הללו והם מנסים להחדיר את השימוש בהם בחלוקת פרסים בבתי הספר, ושלחו כבר דוגמאות למדריכאים כשכונתיות הבחירות הבאות.

ההזמנה המינימאלית היא בשווי של 50 ש"ח בתוספת מע"מ. כמובן שככל שהכמות גדולה – יורדת העלות. ניתן גם להזמין סרט ענק בהזמנה מיוחדת ליום הולדת, למשל, והמחיר כמובן יהיה גבוה יותר.

חברת "בנטלי" מנסה לשכנע בעלי חנויות פרחים להשתמש ברוזטות עם ברכות סטנדרטיות כמו "ברכות" או "החלמה מהירה" הצרכן הבודד יוכל לרכוש אותם במחיר של שני שקלים לפריט. כיום, הדרך היחידה לרכוש אותם היא על ידי הזמנה ישירה, הכתובת: ת.ד. 54027, רמת אביב, תל אביב. טלפון: 03־424375 או בחיפה 04־535411.

במו ידיך

תפירה עצמית של מלתחת הקיץ יכולה להיות גם אתגר, גם חסכון. חנות הבדים של פולגת בתל אביב, הממוקמת בבית הטקסטיל, הולכת לקראת הצרכן ומציעה לגזור את הבדים לפי גזרות ה"בורדה". נותר לך, התופרת, רק לתפור אותם בבית. שירות פולגת אפשרי מעשר בבוקר עד אחת בצהרים בימי ראשון, שני, שלישי וחמישי ובין ארבע לשבע אחה"צ ביום רביעי. בימי שישי בבוקר, ניתן גם שירות של מעצב אופנה מקצועי, המייעץ לתופרים מקצועיים ולחובבים.

חנות פולגת מציעה מבחר גדול של בדים ומייבאת בדי קיץ. בשעות הנ"ל יהיה ייעוץ לבחירת דגמים ולהתאמת גזרות. בית הטקסטיל נמצא ברחוב קאופמן 2, ברצועת החוף בין תל אביב ליפו.

ביטוח לידיד

חברת הביטוח ג'נרלי החלה לאחרונה להציע ביטוח לידידיו הטובים ביותר של האדם – הכלבים. הפוליסה נקראת "כיסוי לידיד", ולטענתה היא החלוצה בשטח זה – טענה אשר לא היה לי זמן לאבת אותה.

הפוליסה תכסה מוות מתאונה עד ל־1200 ש"ח, הוצאות רפואיות כתוצאה מתאונה או מחלה עד 800 ש"ח. הסכום השנתי לתשלום הוא בין 35 ל־104 ש"ח, תלוי בסוג הפוליסה. אין צורך בבדיקות רפואיות קודמות, אך יש לחכות שבעה ימים עד היכנס הפוליסה לתוקפה, כדי להבטיח שהכלב אינו חולה.

לא, אין פוליסה מקבילה לחתולים, לפחות לא עד עכשיו.

ביטוח הכלבים נעשה בעיקר על ידי סוכנות הביטוח "מלי" בחולון, שדרות קוגל 40. טלפון 03־5054085. אפשר גם לפנות ישירות לנציג סוכנות ג'נרלי, נעים קפלן, רחוב הגדוד העברי 2 בתל אביב, טל: 03־372432, או דרך כל סוכנות ביטוח המייצגת את חברת ג'נרלי.

צור ZUR
תברה לבטוח בע"מ INSURANCE COMPANY LTD.

דין וחשבון מקוצר ליום 31 בדצמבר 1986
(מותאם להשפעת השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי)

מאזן

	ליום 31 בדצמבר 1986 ש"ח	ליום 31 בדצמבר 1985 ש"ח
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	46,514,693	43,824,191
ניירות ערך אחרים	241,304	251,722
הלוואות ופקדונות בבנקים	14,796,698	12,759,743
חברה בת המחזיקה בנין משרדים להשכרה	1,644,533	1,626,545
השקעות בחברות ביטוח אחרות	215,335	231,412
רכוש קבוע ומקרקעין	6,392,255	6,182,356
חברות ביטוח ותכוני ביטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	1,530,629	1,203,792
פרמיה לגביה ויתרות סוכנים	8,647,652	6,942,460
חייבים ויתרות חובה	1,760,178	859,325
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	3,082,329	2,683,354
מסים נדחים	177,000	–
	85,002,606	76,564,900

	ליום 31 בדצמבר 1986 ש"ח	ליום 31 בדצמבר 1985 ש"ח
הון, קרנות ועודפים	7,747,272	6,771,934
עתודת ביטוח חיים	52,834,000	46,934,511
עתודת ביטוח כללי	11,913,932	12,645,208
עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל	400,000	360,297
תביעות תלויות	8,240,757	6,495,247
חברות ביטוח ותכוני ביטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	1,657,152	1,257,811
התחייבויות אחרות ויתרות זכות	2,209,493	2,099,892
	85,002,606	76,564,900

דו"ח מקוצר של רווח והפסד

	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986 ש"ח	1985 ש"ח
רווח מעסקי ביטוח	1,256,080	1,804,533
הכנסות מהשקעות שלא נזקפו לדו"חות עסקי ביטוח	548,308	975,364
הוצאות הנהלה וכלליות שלא נזקפו לדו"חות עסקי ביטוח	(954,211)	(1,115,958)
רווח לפני מסים על ההכנסה	850,177	1,663,939
מסים על ההכנסה	99,333	(635,964)
רווח לאחר מסים על ההכנסה	949,510	1,027,975
חלק החברה ברווחים (הפסדים) של חברה בת וחברת ביטוח בחו"ל	60,873	(82,938)
רווח נקי לשנה	1,010,383	945,037
הפסד מותאם לתחילת השנה	(12,050,321)	(12,995,358)
הפסד מותאם מצטבר מכל השנים	(11,039,938)	(12,050,321)

מצב ההון הנפרע

	1986	1985
ההון הנפרע המתחייב לפי התקנות	7,539,000	6,639,000
ההון הקיים מחושב לצורך התקנות	*7,535,000	6,188,000
גרעון	4,000	451,000
הון מניות נפרע המתחייב לפי התקנות	2,351,000	2,351,000
הון מניות נפרע הקיים	**3,014,038	2,153,000
עודף	663,038	198,000

* לאחר ניכוי נכסים בלתי מוכרים בסך 212,000 ש"ח (584,000-31.12.85 ש"ח)
** לאחר חלוקה מוצעת של מניות הטבה בשעור 40% עבור שנת 1986 (500% – 1985)

דין וחשבון על עסקי ביטוח כלליים

	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986 ש"ח	1985 ש"ח
פרמיה	29,569,663	27,364,853
קיטון (גידול) בעתודת ביטוח	491,356	(3,263,123)
הפסד מהשקעות	(33,383)	(523,660)
תביעות לשנת הדו"ח	(22,723,623)	(16,635,477)
קיטון בעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל	1,194	2,298
דמי עמילות, ניהול והוצאות הנהלה וכלליות	(16,049,473)	(15,334,550)
דמי רישום ודמים אחרים	8,870,158	8,750,829
רווח	125,892	361,170

דין וחשבון על עסקי ביטוח חיים

	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986 ש"ח	1985 ש"ח
פרמיה	14,807,833	11,186,783
הכנסות מהשקעות	2,650,513	1,560,572
גידול בעתודת ביטוח	(6,013,200)	(3,548,070)
תביעות לשנת הדו"ח	(4,843,461)	(3,567,408)
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	(41,770)	(9,576)
דמי עמילות, ניהול והוצאות הנהלה וכלליות	(5,429,727)	(4,178,938)
רווח	1,130,188	1,443,363

הערות
1. דין וחשבון מפורט ומלא, עם הביאורים של הנהלת החברה, כולל דין וחשבון של מבקרי החשבונות, ימסר במשרדי החברה, ברחוב נחלת בנימין 68, תל־אביב, לכל דורש.
2. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח, התשמ"א – 1981.

בשם מועצת המנהלים

אלפרד גולץ - יו"ר   נחמיה מישור - מנכ"ל

הסנה

דחף

הר־עֲמָשָׂא: עדיין בדידות לא־מזהירה

מבט כללי על היישוב שעלה על הקרקע בשבוע שעבר

חברי הקיבוץ הצעיר ביותר של התק"ם, במורדות הדרומיים של הר חברון, נאלצים לפי־שעה להתפרנס בעיקר מעבודות חוץ

מאת אמיר רוזנבליט

אי־שם בלב החבל שבמורדות הדרומיים של הר חברון, מרחק כמאת מטרים בלבד מן „הקו הירוק", מתנשא למרומים הר עֲמָשָׂא וממנו תצפית על נוף מרהיב־עין. על הר זה יש היום סימני חיים: קיבוץ בהתהוותו. 45 צעירים, כולם רווקים, יוצאי תנועת „הצופים", שהחליטו לקשור את גורלם עם המקום הזה. חלקם משוחררי צבא, חלקם עומדים להשתחרר. קו משותף נוסף – כולם בני עיר. תמצא כאן נציגים של דימונה ותל־אביב, בית־שמש הועתקו מתוך כציאות רחוקה של חלוצי העליה השניה. כרטורו של הגנרטור הקטן, המפר את ורמת־השרון, ירושלים וכפר־שמריהו, ערד ושדרות, באר־שבע ואשדוד. ערב־רב של צעירים, שרק לפני זמן קצר עברו תקופת גיבוש והכשרה בקיבוץ האומן קבוצת שילר.

„התנאים להתיישבות כיום הם קשים כמו, אולי, בימי המאבק על הקמת המדינה", אמר בשבוע שעבר מזכיר התק"ם, אהרן ידלין, תושב הנגב בעצמו, בטקס העליה על הקרקע. ואמנם אורחות החיים של הקיבוץ הצעיר ביותר של התנועה כאילו

החבורה עדיין במצב של התגבשות

הדממה הפסטוראלית שמסביב, רק ממחיש את הדברים.

במרכז החצר, בין המועדון לחדר־האוכל, בלב גינות הנוי הפורחות מסביב, אני פוגש את אלי מננבגיים (21), צעיר תל־אביבי במקור, המשמש כיום כמזכיר הקיבוץ. ללא כחל ושרק הוא מצביע על הבעיה הקיומית של החבורה הצעירה היושבת במקום: „קיים מרחק לא קטן בין הציפיות המוקדמות שלנו לבין המציאות. אין לנו עדיין ענפי ייצור ולכן רובנו עובדים בעבודות חוץ בקיבוצים די מרוחקים, כגון חצרים, כרמים וכפר־עזה. יש גם חברים שמועסקים על־ידי הקרן הקיימת בעבודות יערנות באיזור, כגון גיזום עצים, ניסורם וסידורם. אלה עבודות משעממות, המנתקות אותנו מהמקום במשך מרבית שעות היום". אלי מצביע על שתי בעיות נוספות: הארעיות של המקום, כי היישוב שהוקם איננו מיועד להיות יישוב הקבע, ולכן אי־אפשר לבנות בו דברים לטווח הרחוק, ומאידך, מרחב המחיה הפיסי של היישוב הוא, לדבריו, די בצומצם: הר־עמשא כלוא בין יער [illegible] ובין שמורת טבע, וכל אחד מהגורמים האחראיים על אתרים אלה – הקק"ל ורשות שמורות הטבע – מטיל מגבלות על המתיישבים הצעירים.

בבחינה כלכלית, אומר אלדד גיסין, מנהל חבל הנגב בסוכנות היהודית, המקום מחזיק את עצמו די טוב. נכון שזה לא נוח להיטלטל כל יום לעבודות מחוץ ליישוב, אך בינתיים זה פתרון מתקבל על הדעת. הר־עמשא הוא לפי־שעה הקיבוץ היחיד בחבל־ארץ זה, אבל גיסין מאמין, כי כאשר יוקמו באיזור שלושת הקיבוצים הנוספים המתוכננים כאן, התנאים ישתפרו. הקיבוץ הצעיר הוגדר מראש כמשק חקלאי־תעשייתי עם אופציה לפרויקטים תיירותיים (בית הארחה). את הצעד הראשון בתחום התיעוש עשה קיבוץ חצרים, שהעביר למקום שלוחה של מפעל „נטפים" שלו לייצור טפטפות להשקיה.

מרכז המשק, איציק קוסקס (21) מדימונה, אומר כי ברגע נבדקות אפשרויות תעשייתיות אחרות. בינתיים, הוא מדגיש, מטפחים כאן גידולי שדה: 250 דונם של תפוחי־אדמה ואגוזי אדמה, כרם ענבים ומטע נקטרינות – גידולים שהוכיחו את עצמם בתנאי מזג־האוויר הקרירים והיבשים של האיזור, הנותנים יתרון גם לנשירים. כן חושבים על מכסות לול בפוטנציה. „מה שדרוש עתה", מדגיש איציק, „זה פיתוח פרויקטים תעשייתיים שיעמידו את היישוב על הרגליים וימנעו את טלטול החברים לעבודות חוץ, וכמובן יתר התמקצעות ומיומנות בכל התחומים".

החבורה הצעירה עדיין אינה מגובשת במלואה. רק לפני כחודש הסתיימה תקופת ההכשרה הקצרה בקבוצת שילר והתלבטויות קיימות כל הזמן. על אחת מהן מספר סג"מ אבנר מוסקוביץ, חייל בנח"ל, הנמנה עם חברי הגרעין המייסד: „באחרונה התנהל ויכוח נוקב בין החברים, אם להיענות להצעה של המושב השיתופי בית־יתיר (והמשתייך לתנועת 'אמנה' של גוש אמונים וממוקם, כמובן, מעבר לקו הירוק) לעבוד בכרם שלהם. אני אישית התנגדתי לכך, מסיבות אידיאולוגיות". לדבריו, ללא כל קשר לכך, יחסי השכנות בין שני היישובים הם יותר מקורקטיים. בסופו של דבר נשאר אבנר בעמדת מיעוט בוויכוח הזה והקיבוץ החליט לקבל את ההצעה של בית־יתיר. ואמנם תקופה קצרה עבדו שם החבר'ה מהר־עמשא, אך עד־מהרה בא הקץ לסידור הזה. חברי הקיבוץ מדגישים, כי הדבר נבע לא מסיבות אידיאולוגיות, אלא משיקולים אחרים.

עדי שי (21) מירושלים, בהירת השיער, מאששת את דבריו של מזכיר הקיבוץ, אלי, בעניין הקשיים הנובעים מעבודת רוב בני המקום בחוץ. „אנו נמצאים בממוצע 12 שעות 'בחוץ', וכאשר חוזרים הביתה, כבר אין כוח לפעילות חברתית־תרבותית. ואל תשכח, שבסך־הכול מדובר בחבורה לא מגובשת, שהקשר בינה למקום עדיין לא הדוק במיוחד. עם זאת אני אופטימית ולדעתי, עם הרבה אורך רוח, הבעיות תיפתרנה מאליהן".

צעירי הר־עמשא מגלים בשלב זה אופטימיות זהירה בנוגע לעתידו של היישוב. למרות התנאים החלוצים הקשים שבדרך הם מקווים, שעם קליטה נוספת של חברים יתייצב הגרעין הקבע הוא יוכל, אם יהיו השקעות נבונות בענפי ייצור מתפתחים, להעניק תנופה להר־עמשא.

עובדים אצל השכן

חברים מבית־העמק נוסעים אחה"צ או בערב ללוחמי־הגיטאות, ולאו דווקא לשם ביקור נימוסין

„טבעול" בלוחמי־הגיטאות – מקור פרנסה גם לחברים בבית־העמק

מאת זמירה לנגר

בית־העמק שבגליל המערבי איננו קיבוץ צעיר או קטן. יש בו 400 חברים וחקלאות מצליחה (אבוקדו, בננות, רפת, לול, מדגרה), אבל מחקלאות בלבד קשה, כידוע, לחיות. גם חברי הקיבוץ יודעים זאת והם הקימו שני מפעלי תעשיה: אחד קטן, המייצר תבניות לנעליים אורתופדיות, ואחד גדול, „תעשיות ביולוגיות", למוצרי אבחון רפואיים. אבל המפעל הקטן אינו מספק, בדרך הטבע, הכנסה גדולה, והמפעל השני עדיין אינו נושא רווחים. יש תקוות ותצפיות לעתיד, אך הן עדיין לא מומשו.

שונה המצב בקיבוץ השכן לוחמי־הגיטאות, מרחק של כ־20 דקות נסיעה. מפעל „טבעול" של קיבוץ זה הוא מפעל מצליח, והבעיה העיקרית שם היא כיצד לספק את כל הביקוש. קושי מיוחד הוא למצוא עובדים למשמרת בין 15.00 ל־23.00.

מצבים הפוכים אלה יצרו את האינטרס המשותף. במפגשים בין הגזברים של שני הקיבוצים עלתה ההצעה, שחברים מבית־העמק יעבדו באותן משמרות לא־כל־כך נוחות של „טבעול", תמורת השכר המקובל במפעלים האזוריים „מילואות". ההצעה הובאה לאסיפת החברים של בית־העמק – ואושרה.

אומר בוג'ה, אחד משני המזכירים של בית־העמק: „הצלחת הפרויקט של המשמרת השניה ב'טבעול' תלויה, לדעתי, בשני גורמים. א. ארגון: החבר צריך לדעת שבוע מראש על שיבוצו ב'טבעול'. ב. עמידה בהתחייבות. פעם בשבועיים יכול כל חבר, ויהיה העסוק ביותר, לתרום שלוש וחצי עד ארבע שעות".

גיי, חברת ועדת העבודה של בית־העמק ומן היוזמות להפעלת הפרויקט, מדגישה שהרעיון חיובי לא רק מבחינה כלכלית, אלא גם מבחינה חברתית. במפעל המקומי, „תעשיות ביולוגיות", עובדים בשתי משמרות, אלא שעבודת המשמרת השניה נופלת רק על חלק קטן למדי של החברים, בעוד האחרים פטורים ממנה. העבודה במשמרת שניה בקיבוץ השכן נותנת הרגשה של נשיאה שווה בעול.

מיליון ש"ח בשנה

אמירם, מרכז המשק היוצא, עושה את הסיכום: „בשבוע עובדים ב'טבעול' 90 חברים ובנים מבית־העמק. ההכנסה המשוערת תהיה מיליון ש"ח לשנה, כלומר כבר רווח של 10% מהמחזור של 10 מיליון ש"ח במשק. אבל בנוסף להכנסה הכספית יש גם הרגשה טובה של תרומה והתמודדות. כמה זה שווה – את זאת אי־אפשר להעריך".

ההחלטה באסיפת הקיבוץ התקבלה פה־אחד ועל צוות עבודה של הקיבוץ הוטל לעשות את ההכנות הארגוניות הדרושות. כל חבר – פרט לעובדים במשמרת שניה במפעל המקומי ובמכבסה המקומית – עובד במשמרת שניה ב„טבעול" אחת לשבועיים, בין 15.30 ל־19.00 או בין 19.30 ל־23.00. העבודה מתבצעת בכל ימות השבוע, פרט לימי שישי ושבתות. בימי שלישי עובדים רק עד שעה 19.00, כי באותו ערב מתקיימת בבית־העמק אסיפת הקיבוץ.

תורנות נפרדת של הבנים

אמירה, סדרנית העבודה, מספרת שהעבודה ב„טבעול" היא תוספת לשעות העבודה הרגילות בבית־העמק ולכן אין היא נוגעת כלל ללוח סידור העבודה היומי. בתור האחראית לשיבוץ החברים בעבודה בקיבוץ השכן היא מספרת, שכמעט אין בעיות. החברים יוצאים ל„טבעול" ברצון, רק מעטים מתנגדים.

עוד היא מספרת, כי הבנים מכיתה ז' ומעלה הביעו רצון להשתלב בעבודת המשמרות ב„טבעול". הם עורכים בחברת הנעורים סידור עבודה משלהם ונותנים, בתורנויות של אחת לחודש, שני בנים, בצד תשעה חברים.

„זה פשוט נהדר. זה תורם מבחינה חברתית", מתלהבת אמירה. „אני נהנית לעשות זאת. לפי הנסיון של שלושת החודשים האחרונים כנראה נמשיך בכך כמו היום. אבל החברים צריכים להרגיש, שהכסף לא נבלע בהוצאות המשק. צריך שיידעו שהכסף הולך, למשל, לכיסוי חוב מסוים. ייתכן שנפריש חלק מן הסכום לנופש. חברים שלנו לא יצאו לנופש כבר שנתיים".

ואומרת אחת שלא „מן הממסד", המורה לינדה המלמדת בבית הספר האזורי: „יש הרגשה טובה, מפני שיש כאן מאמץ חברתי של כולם. אני נותנת את הגיגס בלי שום בעיות והייתי מוכנה לתת אפילו כל שבוע, אולי מפני שאני לא עובדת עבודה פיסית. מה שנכון, בגלל המשמרת השניה קשה לכנס את הוועדות, תמיד חסר מישהו מחברי הוועדה".

בינתיים לא הוחלט מה לעשות בכסף. קופצים אינם חסרים. למעשה אין לך כמעט ועדה בבית־העמק, שאינה לוטשת עיניה לכסף זה כדי שתוכל לפעול במתכונת הרצויה.

ואומרת ארית המזכירה, „שותפה" לבוג'ה: „עצם היציאה מן הבית, הנסיעה המשותפת, העבודה המשותפת, הארגון – יש בזה משהו מיוחד. זוהי חוויה אמיתית וחיובית. נכון, יש חברים שרואים זאת כהשפלה, שאנו נאלצים לעבוד בקיבוץ אחר, שאנחנו לא הצלחנו, למרות שעבדנו כל החיים שלנו, ועכשיו אנו נאלצים לעבוד אצל ה'גבירים' בתנועה שכן הצליחו. ויש גם הבעיה של הבנים שלנו, העובדים כשכירים ליד בני גילם בקיבוץ השני". עוד מספרת ארית, כי היו מקרים רבים של גילויי חברות, למשל: חברים עם בעיות בריאות, המשחררות אותם מחובת התורנויות והגיוסים, התנדבו לעבוד בלוחמי־הגיטאות. „נדמה לי שגם קיבוץ לוחמי־הגיטאות מרוצה מאוד ממוסר העבודה שלנו, וכמובן מזה שאנו פותרים להם את הבעיה של המשמרת בשעות אחה"צ והערב".

ומה אומר „הצד השני"? גדי קפלן, מנהל מפעל „טבעול": „אני רק יכול לבטא את הערכתי לחברי בית־העמק על המאמץ שהם עושים. אנחנו לא מפסידים מכך, חלילה. זה מאפשר לנו לייצר יותר. אנחנו מוכנים ומסוגלים לקלוט את חברי בית־העמק לתקופה בלתי־מוגבלת".

ועוד אומר גדי, בתשובה לשאלתי: „אין לנו פועלים שכירים ב'טבעול', רק חברים שלנו, כמובן, חניכי תנועות נוער וחברים מקיבוצים אחרים, ולא רק מבית־העמק, אלא גם מתובל, למשל, חברי תובל נותנים תורנויות, כמו חברי בית־העמק, ומלבד זאת עובדים ארבעה חברים מתובל עבודה מלאה במפעל שלנו".

הכבל הקיבוצי של פיליפ פטי

ייצור הכבל בקיבוץ מסילות

פטי על הכבל בירושלים

צילום יצחק הררי

מאת יצחק מרידור

„...הכבל בקוטר של 19 מ"מ, שיוצר במיוחד לאירוע בקיבוץ מסילות, נפרס לאורך 240 המטרים המפרידים בין מבנה המסעדה, שם החל פטי את מבצעו, למכון האמריקאי ללימודי קודש שעל הר ציון (...) עיני הכול היו נשואות לצרפתי זהוב השיער המהלך בצעדים בטוחים על כבל, 60 מטר מעל האדמה, ללא שום אביזר בטחון (...) בקטע האחרון, שהיה בשיפוע של 30 מעלות, התכופף לפתע פטי והשליך את נעליו: אחר־כך הסביר, כי למרות שהכבל יובש היטב, השמש היוקדת גרמה שהגריז המשוח בין הסיבים יבצבץ ויהפוך אותו לחלקלק (...)".

זהו, ודאי ניחשתם, קטע מן הדיווח בשבוע שעבר על הליכתו המרגשת של פיליפ פטי מעל גיא בן־הינום, כאקורד פתיחה ראוותני לפסטיבל ישראל. הבאנו רק את הקטעים המתייחסים לכבל – עניין שולי בעיני רוב העתונאים שסיקרו את האירוע, אבל לבטח לא בעיניו של פיליפ פטי עצמו. אחרי־הכול, חייו היו תלויים גם בכבל, בסיבו, באמינותו, ולכן נספר פה על יצרניו בעמק בית־שאן, „חרושת כבלים מסילות".

רשות הדיבור למנהל הייצור של המפעל, ראובן שפיצר (יליד רמת־השופט, הבוגר ניהול ותעשיה, נשוי לבת מסילות וחבר הקיבוץ מאז 1974): „פיליפ פטי בא אלינו, יחד עם נציג הפסטיבל, מתוך ידיעה שייצור הכבל הדרוש לו איננו אתגר מקצועי מיוחד בשבילנו: הסטנדרטים שדורשים הלקוחות שלנו בארה"ב ובאירופה, לשם אנחנו מייצאים 70 אחוז מהתוצרת שלנו, גבוהים מאוד. אבל כבר מראשית המו"מ נדלקנו לרעיון [illegible] חלק. אתה צריך להכיר אישית את הצרפתי הזה, את הקסם האישי הרב שהוא מקרין, כדי להבין מדוע נרתמנו לעניין בהתלהבות גדולה כזאת, בהתנדבות מלאה, ללא כל תמורה כספית. אגב, אנחנו לא היינו היחידים שנחלצנו לסייע לאיש המקסים הזה. היו עוד גורמים שהעמידו לרשותו עובדים ואמצעים בלי לעשות חשבונות".

ראובן מספר שרעיון ההליכה על חבל לפתיחת פסטיבל ירושלים איננו חדש. פטי כבר היה בארץ לפני שנתיים, סייר בירושלים ובדק מקומות אפשריים. אך העניין נפל או מחוסר אמצעים. צריך לזכור שמבצע כזה כרוך בהוצאה של רבבות דולרים. והנה הפעם זה הסתדר.

„מלבד היותו אמן פיליפ הוא מהנדס לפי מקצועו", ממשיך ראובן שפיצר את סיפורו. „כאשר סיכמנו איתו שאנו לוקחים על עצמנו להכין בשבילו את הכבל ואת האביזרים האחרים, הוא ישב וכתב חוברת הוראות רבת דפים, תכנן בהקפדה רבה את כל הקונסטרוקציה המסובכת, שרטט כל פריט והבהיר, היכן ייעשו החיזוקים השונים, באיזה כוח, באיזה סוג כליאה יש להשתמש. כן הכין לוח זמנים מדוקדק מאז תחילת העבודה ועד לשעת האפס. הוא בדק ופירט את כל הצד הלוגיסטי של הקמת הקונסטרוקציה, מדד את חוזק הרוחות, אסף נתונים על מזג־האוויר – ואת כל הנתונים אלה הוא שיגר אלינו מפאריס".

אבל היחסים בין פיליפ פטי ובין אנשי מסילות חרגו הרבה מעבר לצד המקצועי. ראובן מספר בהתלהבות: „במהלך שיתוף־הפעולה בינינו בייצור הכבל ויתר האביזרים נוצרו קשרים מיוחדים במינם. המעניין אצל האיש הזה, שהוא אינו רואה בעיסוקו לוליינות, הוא רואה את עצמו כאמן. הוא עושה הכול בעצמו, הוא הרדך מדרגה ראשונה, והוא גם אדם נבון ממדרגה ראשונה. זה היה תענוג לכולנו לעבוד [illegible] הסמליות הזאת, של יצירת גשר בין שני העולמות בירושלים".

מסביר מנהל הייצור של „חרושת כבלים מסילות": „כבל הוא ביסודו מוצר המשמש לבטיחות, למשל כבל של מנוף או מעלית, או כבל לגרירת טנק. בכבלים אין סוג ב': הכבל חייב להיות 'אלף־אלף', ואין זה משנה אם הכבל משמש את פיליפ פטי, ההולך עליו כשחייו תלויים לו מנגד, או לקשירת בולי עץ בנמל לשם הורדתם לרציף, מפני ששם, אם הכבל נקרע, הוא מפיל את הבולים על הראשים של עובדי הנמל. סכנת החיים ניצבת תמיד מול עיניו של יצרן כבלים רציני. כמובן, אנחנו לא מדברים על כבלים לתליית כבסים... רמת ההקפדה הנהוגה אצלנו היא עליונה וכשבא אלינו פטי, היה ברור לנו לחלוטין שנוכל להתאים את עצמנו לדרישותיו ושמצידנו לפחות הכול יהיה בסדר".

טיפה סרוחה של שמן

בכל־זאת, בייצור הכבל בשביל פיליפ פטי היה קושי מיוחד, שאינו קיים בייצורם של כבלים אחרים: הוא היה צריך להיות „יבש", ללא שמן, כדי למנוע החלקה. „צריך להבין", מסביר ראובן שפיצר, „שהחכמה בכבל רגיל היא דווקא לתת הרבה שמן כדי לשמור מפני חלודה ולאפשר סיכה מכאנית לכבל עצמו ולכלי שבתוכו הוא עובד. אחד הסודות השמורים ביותר בייצור כבל הוא, באילו שמנים להשתמש ובאילו שיטות שימון. והנה כאן באה הדרישה שהכבל יהיה לגמרי נקי ויבש. ובכן, לייצר לגמרי בלי שמן זאת בעיה: החוטים מגיעים אלינו מחו"ל כשהם משומנים, לפי דרישה מפורשת שלנו. גם המכונות במפעל עובדות עם שימון, והכלים עליהם עולה הכבל בתהליך הייצור יש עליהם שמן. אז תבין, מדוע זה היה [illegible] בייצור הכבל בשביל פטי".

כאשר נפלה ההחלטה להיענות לפנייתו של האמן הצרפתי, ניצל המפעל יום שבו ייצרו ממילא כבל דומה. „עצרנו את המכונות, עשינו ניקוי יסודי של הציוד וייצרנו את הכבל המבוקש. זה לא כל־כך פשוט. צריך לזכור שאנחנו מייצרים כרגיל סדרות כבלים בסדר־גודל של אלפי מטרים וכאן היינו צריכים, בתהליך מיוחד, לייצר כבל של 300 מטר בלבד ובמינימום של הוצאות".

מסכם ראובן: „זה הסיפור של הכבל. עשינו אותו, שמנו אותו בצד, ואחר־כך הכינונו עוד דברים רבים אחרים... וביום המבוקש העלינו הכול, שוב על חשבוננו, למקום המיועד בירושלים. לא אכחיש שקרצה לנו במידה מסוימת גם הפרסומת שנקבל, אם נשתתף במבצע של פטי. אבל, תוך כדי העבודה וההיכרות עם פיליפ נסחפנו לעניין בהתלהבות וראינו בזה 'בייבי' אמיתי שלנו, של כל עובדי המפעל. עובדה שביום המבצע נסענו כולנו, כל עובדי המפעל, 70 איש, לירושלים והיינו שותפים מלאים למאמץ ולחרדה, והיה לנו סיפוק רב על ההצלחה".

ומה עם הסיפור על הגריז שהתגלה על הכבל לקראת סוף הדרך, ולכן צריך היה פטי לחלוץ את נעליו ולסיים את ההליכה יחף?

„הפסקה הזאת בדברי פיליפ", סבור שפיצר, „לא הובנה כראוי על־ידי הקהל. במסיבת עתונאים, אחרי ההופעה, פטי אמר לנו ולעתונאים, שכבל ברמה כזאת הוא לא פגש בכל חייו, ושהכבל היה יבש ויוצר לפי כל הדרישות. אבל צריך לזכור שזה היה יום חם מאוד, 35 מעלות, וידוע שפלדה מתחממת מאוד מקרינה חזקה, יותר מרוב החומרים האחרים. הטיפה של שמן שהתגלתה – אותה אי־אפשר היה למנוע. אותה טיפה שנשארה חבויה בין סיבי הכבל נעשתה דלילה יותר, וכיוון שהכבל היה מתוח מאד, הוא נעשה כאילו חָלָק יותר. לכן פטי הוריד את הנעליים כדי לתפוס את הכבל באצבעות הרגליים. העיקר שהכול עבר בשלום".

מה יעשה חבר יראון במיליון וחצי שקל

גם חברי יראון, לפחות חלק מהם, נוטלים חלק בספורט הלאומי של ישראל: ממלאים לוטו/טוטו כל שבוע ומקווים לטוב. איש מהם עדיין לא זכה במיליון שקל (זה קרה רק לחבר אחד בקיבוץ החותרים), אבל זה יכול לקרות מחר. ומה יעשה אז בעל הזכיה, אותו עשיר־מופלג־לפתע, שהוא גם חבר בקומונה?

חברת הקיבוץ מיכל יצאה לברר שאלה הרת־גורל זו אצל מספר חברים ביראון. לא תמיד נתקלה בסבר פנים יפות. עופר ישי, למשל, ענה לה בשאלה: „מה איכפת לכם?" ואשתו, אליקה, השיבה בטור רעיה נאמנה: „אני הייתי עושה מה שעופר עושה" – אבל בכך לא סייעה לפענח את התעלומה.

גם תשובתו של דודי ק. לא היתה אינפורמטיבית ביותר: „הייתי עושה משהו חלומי, חלומי באמת באמת" – ולך דע למה הוא מתכוון באמת. כך גם יחיאל יונה: „הייתי נותן את הכסף לקיבוץ. את שואלת אותי למה? מה איכפת לי להגיד את זה?"

יש חברים ביראון שהם קיבוצניקים נאמנים למהדרין. למשל, יענקלה: „נותן את הכסף למשק" – אבל בסיומה של הצהרה חגיגית זו הוא חייך, ולכן יש מקום לספקות [illegible]

רוב החברים דוגלים בפשרה, כלומר: ייקחו לעצמם חלק מן הכסף ואת השאר יתנו לקיבוץ. למשל, אבי כהן: הוא מבקש לעצמו רק סכום פעוט של 50,000 דולר. צנוע עוד יותר היה יצחק שולמן: הוא היה מסתפק ב־10,000 דולר. שרה סמאנה רוצה לסייר ביאכטה, בסגנון „ספינת האהבה", לשבועיים לפחות, ואחר־כך חוזרת לקיבוץ ותורמת ל... פינת החי. בועז: „חצי היה הולך למשק כדי שלא ידברו. אחר־כך הייתי קונה מצלמה, צעצועים לילדים" – ופה נגמר החלום שלו בלי שיבין, שזה רחוק מלפתור את בעיית החצי הנותר.

אידיאליסטית אמיתית היא ישראלה ארדיטי: היא היתה מעלה לחברים את התקציב, עוזרת לילדים שלנו בחוץ, ואחרי מחשבה נוספת: „בעצם הייתי תורמת את הכסף לבניית מועדון לחבר או להרחבת חדר־האוכל, או לחימום בריכת השחיה – דברים שלא נגיע אליהם לעולם", ומוסיפה לשאול בתמימות: „מה, יש חברים שיש להם מה לעשות עם זה?" כך גם סמי: הוא אמנם יבקש חזרה מן הקיבוץ את הכסף ששילם מתקציבו על השתתפותו בקורס לטלוויזיה, אבל אחר־כך הוא יישב בוועדת הכלכלה (בעל הון כמוהו ייבחר לבטח לוועדה זו, ובלבד שירצה) ומשפר את המצב הכלכלי של יראון. ויש גם פטריוטית אמיתית בדמותה של אילנה שחר, שהיתה משתמשת בכסף כדי להעביר את הים לגליל.

כנגד אלה השיב רק חבר אחד, שהיה עוזב את המשק, אבל אי־אפשר לדעת אם הוא מתכוון ברצינות.

את התשובה המקורית ביותר קיבלה מיכל מאמנון מורדי: „קונה יאכטה עם שודדית וכושית", אבל כאשר שמע זאת אורי ניר, הוא הוסיף: „אני עושה זאת כל יום".

נבחרת הנערים הישראלית צוהלת לאחר הנצחון הביתי על בלגיה 0:1.

היום נפתחת בצרפת אליפות אירופה לקדטים בכדורגל

מבחן אירופי ראשון לישראל נגד דנמארק

נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל תפתח היום את הופעותיה באליפות אירופה, כשתתמודד נגד נבחרת דנמארק באיצטדיון באוורה.

בקרב הנערים הישראליים שוררת התרגשות רבתי, כיוון שזו פעם ראשונה שנבחרת ייצוג רשמית של המדינה בכדורגל, מופיעה באליפות אירופה.

הידיבה מדנמארק מוכרת למאמן אמנון רז ולחניכיו, מהופעתה בטורניר החורף הבינלאומי לנבחרות נערים, שנערך בינואר באיצטדיון העירוני בהרצליה.

במסגרת טורניר החורף נפגשו ישראל ודנמארק בחצי הגמר וסיימו את משחקן בתיקו 2:2. רק בבעיטות מ־11 מטר גברו הדנים והעפילו לגמר, בו נוצחו מרגלי הרומנים.

את דרכם לאליפות זו עשו הנערים בצורה מעוררת כבוד, כשגברו במפגש הכפול על נערי בלגיה – 0:1 בישראל ו־0:2 בבלגיה. משחק זה בעיקר במגרש בוצי, לאחר שגשם שוטף ניתך במשך ימים אחדים לפני המשחק.

מזג האויר הגשום, ששרר בצרפת בשבוע האחרון, מדאיג במעט את אמנון רז, אך הוא מאמין שגם על מכשול זה ניתן להתגבר.

העיתונות המקומית ציינה את הבית הישראלי כחלש ביותר באליפות והדירגה את ישראל במקום הרביעי בו, מבחינת הסיכויים להעפיל לשלב הבא, אחרי דנמארק, יוון (גם היא הופיעה כאן בטורניר החורף וסיימה בתיקו עם ישראל, אך ניצחה בדרקוב הגבוליים) ותורכיה.

• ביום ד' תתמודד ישראל נגד תורכיה וביום ו' נגד יוון.

ישראל – דנמארק
הרכב משוער: טלבי; פסטניק, בן־שמעון, פמיליה, חורה; בן־עוזא, אלטיט, אהרונוב, בניו; מזרחי, סטפורטס

יועץ ישראלי לקוריאה לאבטח הכפר האולימפי

הבטחון בסיאול סיכל בעבר נסיונות פיגוע של גורמים עויינים מונחים ע"י הצפוניים • המלון שאירח את קונגרס עתונאי הספורט היה מוגן ע"י עשרות רבות של כוחות בטחון • משמרות כבדים של חיילים חמושים מאבטחים כבר עכשו את שני מערכי הספורט הגדולים למניעת חבלות במתקנים • מגוריהם של באי האו־לימפיאדה בעדיפות בטחונית עליונה

מאת ברוך שינברג

סיאול, מאי 1987

נושא הבטחון בסיאול אינו מדובר, שכן אין צורך בדיבורים, כאשר הכל גלוי ונראה לעין לכל עובר אורח: חיילים חמושים, שוטרים במדים וכוחות בטחון אחרים נראים בכל מקום וכרמה, כי הכוונה היא להפגין עוצמה בששה ולגרום להרתעה.

הנושא אינו מדובר במקומות ציבור מחשש לאוזן שומעת של גורמי בטחון, העלולה לפרש לא נכון את מהות הדברים. כאשר מנסים תיירים להעלות את הנושא, הם נתקלים באטימות מצד הנשאלים, במיוחד כאשר מילים בודדות או משפטים קצרים מושמעים בחנויות, בתי קפה ואף בתחבורה הציבורית. לעומת זאת, אם הצלחת לרכוש ידיד זמני לתקופת שהותך הקצרה, תוכל להבין את פשר התנהגות הזו. שכן קיים חשש מפני "האח הגדול" הרואה הכל, שומע הכל ומריח הכל.

יתכן שיש בכך מידה לא מבוטלת של הגזמה, אך לעומת זאת רצוי להזהר ודי להיכבא בדמיוא. ויחד עם זאת אין להפנות בשל כך אצבע מאשימה כלפי השלטונות, המופקדים על בטחונו של העם הדרום־קוריאני. שכן, חרף השמירה הקפדנית, היו בעבר הלא רחוק מספר פירצות בחגורת הבטחון ההדוקה. בסיאול אין שוכחים את ההתפוצצות שהיתה אשתקד בנמל התעופה הבינ"ל "קימפו", ערב פתיחת משחקי אסיה ה־10, בעקבותיה מצאו את מותם שבעה אנשים ועשרות נפצעו.

בעוד ההכנות לאירוח האולימפיאדה נמצאות בעיצומן, ממשיכה צפון־קוריאה באמצעות הסטודנטים הדרומיים לעורר מהומות והתגרויות כדי להביא לזעזועים במשטרו של הנשיא צ'ון דו הואן. אולם עד כה ידם של כוחות הסוהר על העליונה.

אירוח הקונגרס ה־50 של האירגון העולמי של עתונאי הספורט, בו נטלו חלק 200 נציגים מ־60 מדינות, שימש גם הוא, לאחר אירוח ה"אסיאדה" ה־10 בשנה שעברה, מבחן והרצה לכוחות הבטחון, אם כי בקנה מידה מאוד קטן. את השמירה ההדוקה של זרועות הבטחון השונו 24 שעות ביממה. באי הקונגרס שוכנו בארבע קומות של אחד מבתי המלון הגדולים בעיר, אשר בודדו מיתר הקומות. אנשי בטחון שוכנו בכל אחת מהקומות, חייבו כל משתתף לשאת על חזהו תעודת זיהוי מצולמת וליוו כל אחד לחדרו עד לפתיחת הדלת. גם האולם, בו נערכו ישיבות הקונגרס, היה אחד המקומות השמורים ביותר במלון. וכאשר התקיים ביקור, סיור או קבלת פנים, ה"רעש" היה גדול שבעתיים.

לא בכדי העמד נושא הבטחון בכפר האולימפי ובכפר העתונות, הסמוכים זה לזה, בעדיפות הגבוהה ביותר. שכן רצח י"א חברי המשלחת האולימפית של ישראל באולימפיאדת מינכן ב־1972 זכור היטב לכל אלה המופקדים על נושא הבטחון במשחקים האולימפיים ה־24. ומעניין לציין, כי לא בכדי נעשתה לא מכבר פנייה לקבלת יעוץ ישראלי לגבי האבטחה בשני הכפרים. זאת, בין היתר, גם בגלל העובדה, כי יש זהות גדולה בין צורת הבנייה והקירבה בין שני הכפרים, האולימפי והעתונות, בסיאול ובמינכן. נעשתה פנייה לגורם ישראלי פרטי בעל נסיון גדול בנושא הבטחוני.

גוף מיוחד הוקם לטפל בשמירה על אתר שני הכפרים, בהם ישהו בכל ימות המשחקים האולימפיים 13,000 ספורטאים ובעלי תפקידים אחרים ו־8000 אנשי העתונות. שני הכפרים ישתרעו על שטח של 726 קמ"ר, כאשר בכפר האולימפי יבנו 5492 דירות לשימוש הספורטאים ו־1872 ישמשו את אנשי העתונות. שטחה של יחידת דיור יהיה 106 – 182 מ"ר והיא תכלול 3 – 5 חדרי שינה, 2 חדרי שירותים וחדר אורחים. מספר הדיירים בכל אחד מחדרי השינה ביחידה יקבע בהתאם לגודלם של החדרים, שיהיו ליחידים ולזוגות.

שני הכפרים, המרוחקים 4 ק"מ ממעון הספורט הגדול של סיאול, נמצאים בימים אלה בבנייה מתקדמת, ממוקמים באתר הסטורי מתקופת הבניינים. ניתן למצוא בו שרידים של מבנים עתיקים שלא יפגעו ע"י עבודות הבנייה, האמורות להסתיים בעוד 12 חודשים, שישה חודשים לפני טקס הפתיחה של האולימפיאדה ה־24.

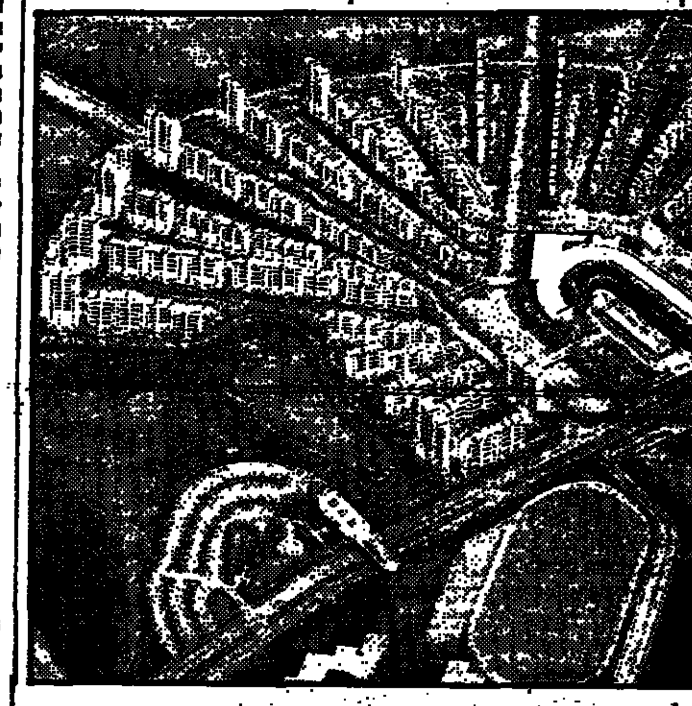

תרשים של הכפר האולימפי וכפר העתונות, שבהקמתם הוחל בנובמבר 1986 והם יושלמו במאי 1988.

סטפי גראף · איוון לנדל

היום נפתחת אליפות צרפת ב"רולאן גארוס"

לנדל רוצה להגן על תוארו וגראף להדיח האמריקאיות

מאת שמואל טל

איוואן לנדל, הטניסאי מספר 1 בעולם חוזר היום אל מגרשי החימר של רולאן גארוס, בפאריס, כדי להגן על תוארו באליפות צרפת הפתוחה. הוא מקווה לפתוח ברגל ימין את התערותו על מוקדייו ה"גראנד סלאם" שמאליו הוא הראשון ביניהם.

שני ישראלים, עמוס מנסדורף וגלעד בלום יופיעו גם הם בפאריס. מנסדורף יתמודד בסיבוב הראשון עם הצ'כי מילאן שרייבר עימו לא נפגש בקרלובאץ בשל פציעתו של האחרון. בלום ישחק באותו סיבוב עם הארגנטיני פראנצ'יסקו יונים.

מגרשי החימר האיטיים האירו בדרך כלל פנים ללנדל שזכה בו גם ב־1984, לאחר שמחק פיגור של שתי מערכות מול יריבו הגדול ג'ון מקנרו. בכך אגב מנע ממקנרו מלהיות המנצח האמריקאי הראשון מאז זכייתו של טוני טראברט ב־1955.

לפני שנתיים נוצח לנדל בגמר לשוודי מאטס וילאנדר ואשתקד גבר בגמר על שוודי אחר מיקאל פרנפורס.

יריבו העיקרי של לנדל יהיה ככל הנראה וילאנדר המצוי לאחרונה בכושר מעולה. השוודי הצעיר שזכה לראשונה בפאריז בשנת 1982 בהיותו בן 17 תשעה חודשים, ניצח בחודש האחרון בטורניר מונטה קרלו וברומא שם גבר בגמר על הארגנטיני חייט.

וילאנדר מדורג רביעי אחרי לנדל, המערב גרמני בוריס בקר שפרש מהכית עצמו על מגרשי חימר והשוודי סטפן אדברג הסובל מפציעה.

ג'ון מקנרו שנעדר מהטורניר אשתקד מדורג שביעי לפני בן ארצו הוותיק ג'ימי קונורס שהופיע כבר ארבע פעמים בחצי הגמר של הטורניר.

תקוותה של צרפת הוא יאניק נואה המדורג שישי. גם חברו הנרי לקונט (9) מסוגל להפתיע.

בין הנשים, מסוגלת המערב גרמניה הצעירה בת ה־17, סטפי גראף לזכות בטורניר ה"גראנד סלאם" הראשון שלה על חשבון שתי האמריקאיות הוותיקות כרטינה נברטילובה וכריס אוורט שהשליבה אשתקד זכיה בשבע אליפויות צרפת.

ה"לייקרס" מובילה 0:3 ה"פיסטונס" צימקו ל־1:2

ג'יימס וורתי שקלע 38 נקודות (שיא אישי) וקארים עבדול ג'אבר הוותיק שהוסיף 28 נקודות הוליכו את ה"לייקרס" מלוס אנג'לס לנצחונם השלישי בחצי גמר הפליי אוף של האיזור המערבי על סיאטל סופרסוניקס 121:122.

ללייקרס חסר עתה נצחון אחד בלבד כדי להבטיח את מקומה בגמר והיא מסוגלת לזכות בו למרות ששתוארה היום בקולוסיאום בסיאטל.

הלייקרס כבר הוליכו ביתרון 86:97 ברבע הרביעי האחרון אולם קסאוויר מקדניאל ותום צ'יימברס כמעט הצליחו להפוך את הקערה על פיה. מקדניאל קלע ברבע זה 20 מתוך 42 הנקודות שלו במשחק וצ'יימברס הוסיף 17.

דטרויט פיסטונס הצליחה לצמצם את הפער מול הבוסטון סלטיקס כשגברה עליה במשחק השלישי ב"סילברדום" בצורה משכנעת 104:122.

איזיה תומאס קלע 23 נקודות וביל לאמביר הוסיף 18. לארי בירד וקווין מקהייל קלעו 17 נקודות כל אחד עבור ה"ירוקים".

נערי ישראל בטניס לגמר העולמי

נבחרת הנערים של ישראל בטניס עד גיל 16, העפילה אתמול לגמר אליפות העולם. בשלב חצי הגמר גברה ישראל במשחק המכריע על יפאן 1:2.

שני הנצחונות במשחקי היחידים הושגו בידי אהוד ויינברג וניר דקל. לאחר מכן, במשחק הזוגות, הציבה ישראל הרכב חלש יותר ונוצחה כדי להעניק ליפאנים את נקודת הכבוד.

המשחקים היו בהונג־קונג. במשחק הגמר של התחרות המוקדמת, שלא היה בכוחו להשפיע על עובדת עליית ישראל לגמר העולמי, נוצחה ישראל בהרכבה המשני על־ידי דרום־קוריאה 2:0.

בין הסלים / משה כהן

אליצור רמלה ומכבי נתניה לדין על תשלום למקצוענים

בעקבות עונש הפחתת שתי נקודות הליגה שהוטל על מכבי ראשל"צ מהליגה הארצית בכדורסל גובר המתח לקראת הדיון המשמעתי של קבוצות אליצור רמלה ומכבי נתניה.

במהלך עונת המשחקים דובר רבות על התשלומים המופרזים לכדורסלנים בחלק מקבוצות הליגה הארצית. ראשי איגוד הכדורסל טרחו להדגיש, כי הם לא יעברו על־לכך לסדר היום. לעזרתם בא משרד חקירות, שאמור היה לחקור את הסדרי התשלומים בליגת המשנה.

הממצאים הראשונים היו מדהימים. תשלומים בעשרות אלפי שקלים נחשפו בחלק מהקבוצות. הכיסויים לתשלומים החריגים היו שונים ומשונים. החל מהסתרת דבר התשלום ועד לתשלומים דרך גורמים אחרים.

עיקר תשומת הלב הופנתה לעבר קבוצות הצמרת. בתחילה נתקלו החוקרים בסירוב לשיתוף פעולה ועקב כך כבר הועמדה אחת מהקבוצות לדין משמעתי.

רבים סברו, כי בית הדין המשמעתי של איגוד הכדורסל יטיל רק עונש על־תנאי וקנס כספי כבד. אולם, ביום חמישי שעבר הופתעו כולם מעונש הפחתת שתי נקודות הליגה, שהוטל על מכבי ראשל"צ. הדבר גורע מאוד מסיכויי הקבוצה להעפיל בתום העונה הבאה לליגה הלאומית, כיוון שמדובר בליגה, בה קבוצות הצמרת זוכות בנצחונות קלים ברוב המשחקים והפחתת שתי נקודות לליגה מקטינה בראש הסיכויים לזכות בבכורה.

בסוף השבוע יועמדו קבוצות אליצור רמלה ומכבי נתניה בפני בית הדין המשמעתי, בגלל עבירות דומות. שתי קבוצות אלה העפילו לליגה הלאומית, לכן מעניין יהיה לראות כיצד ינהגו בהם דייני בית הדין המשמעתי.

חמו: מעקלים לי דברים כולם היו איתי כפויי טובה

"אני מצטער שלקחתי את זה. התחילו לעקל לי דברים מהבית וכולם היו איתי כפויי טובה", אומר במרירות רבה אברהם חמו, שהוליס לפרוש מניהול קבוצת הפועל ר"ג.

אין ספק, כי חמו ניסה להלום בתנופת רוח, שכן בעת שכולם כבר השלימו עם פירוקה של ה"אמפריה" הרמת־גנית הגיח קצין המשטרה בדימוס והכריז בקולי קולות, כי ביכולתו לשקם את הקבוצה מהריסותיה.

חמו נתקל בהתחלה בגלגול. איש לא האמין, כי ניתן לחסל חוב של יותר מ־400,000 דולר.

אולם, חמו החל מיד במגעים עם 27 הנושים של הקבוצה וניסה לשכנע אותם לוותר על חלק מתביעותיהם תמורת קבלת הכסף האבוד. לאחר מגעים מתישים נחתמו הסכמים עם רוב הנושים ואז סמוך לפתיחת משחקי הליגה התפנה המנג'ר הרמת־גני להקים קבוצת כדורסל. הוא אסף כמה שחקנים אלמונים ויחד עם הותיק, אורי בראורי, ושני שחקנים אמריקאים מבוגרים יצא לדרך.

במשחקים הראשונים הובסה הפועל ר"ג בגבול. חמו לא אבד נואש ומינה את עצמו למאמן הקבוצה, במקום המאמן התמהוני, שהוא הביא מארה"ב. כעבור זמן קצר זרק חמו את "פצצת ריצ'ארדסון".

הוא בישר על בואו של כוכב הניו־יורק ניקס, שהורשע בשימוש בסמים. בואו של ריצ'ארדסון עורר ויכוחים חריפים וכל הסבריו ותחנוניו של חמו, כי הוא יגמול את הכוכב שחום העור מסמים לא הועילו ופיב"א אסרה עליו ליטול חלק במשחקי הליגה.

ריצ'ארדסון מונה לעוזרו של חמו ויחד הם קיוו להשאר בליגה הלאומית. אולם, המציאות היתה מרה יותר מהתקוות והקבוצה נשרה לליגה הארצית. בינתיים, החלו חלק מהנושים לנסות לעקל את רכושו הפרטי של חמו.

המנג'ר המבוהל התחנן בפני כולם ל"רדת" ממנו. כנס הצליח לצאת במתקפת העיקולים בשן ועין. כעת, הוליס חמו, כי הבריאות חשובה יותר והוא הודיע על פרישתו.

חמו לא מסתיר את מרת רוחו מהיחס אליו. "האנשים היו איתי כפויי טובה. בסך הכל רציתי לעזור לכולם ולנסות לשקם את הקבוצה. לא היה מגיע לי יחס כזה. אם הייתי יודע מראש מה מצפה לי, או לא הייתי מתקרב לקבוצה", מודה חמו.

בליבו הוא שומר טינה לכמה מהנושים, שלא הניחו לו אפילו לרגע. "27 הנושים הפכו אותי למסרה בפני עצמה", הוא מסביר.

חמו הביע את תקוותו, כי הפועל רמת־גן תחת שרביטו של פנחס יום־טוב תמשיך להתקיים. "ניקיתי את הקבוצה ונתתי אפשרות לבנות קבוצה בריאה". לטענתו כיום מסתכמים חובותיה של הפועל ר"ג רק ב־30,000 ש"ח. "אלה החובות שידוע לי עליהם", הוא מדגיש. חמו יודע היטב, כי יתכן שיש חובות נוספים שכלל לא ידועים לו.

"בשנה האחרונה נפגעו חיי המשפחה שלי. חבל שהכנסתי ראש בריא למיטה חולה", מסכם המנג'ר המאוכזב את דבריו.

קיסר: ההסתדרות לא תכסה את החובות של כל קבוצות הייצוג

מרכז הפועל והוועד־הפועל לא ישלמו את חובות העבר של קבוצות הספורט הייצוגיות – הודיע אתמול מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, בהמשך הדיון על הקבוצות הייצוגיות בוועדה המרכזת.

קיסר הבהיר שההסתדרות אינה בעד פירוק קבוצות ייצוג, אך אם הנהלות של קבוצות לא יוכלו לעמוד בהחלטות הוועדה המרכזת בענין תשלומים, יצטרכו ההנהלות לשקול פירוק הקבוצה, שכן ההסתדרות לא תכסה חובותיה.

קיסר אמר, שתקציב ההסתדרות והפועל חייב להיות מאוזן. להסתדרות התחייבויות לגבי ציבור העובדים אותם היא מייצגת ואלה בעדיפות ראשונה במעלה. המזכ"ל שב והדגיש, כי הוא מודע לבעיות קבוצות הייצוג ודווקא משום כך הוא בטוח שעם ניהול תקין אפשר לשמור על תקציב מאוזן.

המזכ"ל אמר עוד, שקבוצה אשר יש לה יותר צופים במשחקיה, המשלמים דמי כניסה למשחקים זוכה ליותר הכנסות. לא יתכן שקבוצה עם מעט צופים תשלם שכר עתק לשחקנים.

הוועדה המרכזת קיבלה החלטות נוספות בהתאם להמלצות ועדת גרעון בר־ישראל, יעקב ישי ויצחק אופק (נוסף על אלה שהתפרסמו בשבוע שעבר). אשר להחלטות שעדיין לא התקבלו, הוחלט לפי הצעת ישראל קיסר, שחיים הברפלד יצורף לוועדת השלושה והארבעה ימליצו בפני הוועדה המרכזת על הנוסח הסופי.

ההחלטות החדשות שהתקבלו הן:

• למועצת הפועלים לא תהיה רשות לתת ערבויות בין במישרין ובין בעקיפין לקבוצות הייצוג.

• למועצת הפועלים לא תהיה רשות לתת התחייבויות כספיות כלשהן.

• מרכז הפועל יעבד תקנון אחיד לעמותות ובהתאם לכך יתוקנו כל תקנוני העמותות הקיימים.

• החלטות העמותה יתקבלו ברוב דעות רגיל של המשתתפים ולנציגי מרכז הפועל תהיה זכות לעכב כל החלטה ו/או ביצוע בתחום המקצועי עד לבירור במרכז הפועל שהחלטתו תהיה סופית ומחייבת.

הוועדה המרכזת לא קיבלה את עירעורו של חבר הוועדה חיים ליכטנברג, שביקש לכלול את קבוצות הכדורגל מליגה א' בגדרת קבוצות הייצוג (המשלמות שכר).

בהקשר לכך אמר ישראל קיסר שלגבי קבוצות שאינן מהליגה הלאומית והליגה הארצית יקבע מרכז הפועל נוהלים והסדרים לניהולם הכספי.

הקלעים "ירו" מינימום לסיאול

הקלעים הישראלים הציגו יכולת טובה בתחרות הבינלאומית במינכן, בהשתתפות 37 מדינות.

ברובה הפשי 3x40 שיפר יצחק ינואסי את שיאו הקודם ב־3 נקודות, כשצבר 1153 נקודות. אחריו הורגו גיא סטריק (1152 נקודות) ואריה פפירוב (1150 נקודות). שלושתם השיגו את המינימום האולימפי לסיאול.

ברובה אויר אולימפי השווה ינואסי את שיאו (582) והורג במקום ה־28 מתוך 76 מתחרים. בשלושה מצבים צבר ינואסי 377 נקודות מתוך 400 ושיפר את שיאו ב־4 נקודות.

• נבחרת הכדורסל של ישראל עומדת לשוב היום לארץ, בתום מחנה אימונים בהולנד. במהלך מחנה האימון שיחקו שחקני הנבחרת חמישה משחקים בין־ארציים, במטרה להכינם היטב לקראת אליפות אירופה, שתפתח בשבוע הבא ביוון.

שניים ניחשו 14 בטוטו

שניים הצליחו לנחש את כל 14 תוצאות המחזור האחרון בטוטו ויזכו כ־500,000 ש"ח.

51 מנחשי 13 תוצאות יקבלו 3.410 ש"ח כ"א. 726 מנחשי 12 תוצאות יקבלו 240 ש"ח כ"א. 5190 מנחשי 11 תוצאות יקבלו 33 ש"ח כ"א. 26.405 מנחשי 10 תוצאות יקבלו 6 וחצי ש"ח כ"א.

ההכנסה במחזור היתה 2.193.234 ש"ח ולפרסים הופרשו 1.200.000 ש"ח. המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור הבא 400.000 ש"ח ולכלל הפרסים 850.000 ש"ח.

לויאן מבית"ר לועדת המשמעת

מאת ג. אשר

דוד לויאן, ידר בית"ר תל־אביב, יועמד מחרתיים בפני ביה"ד המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל. השופט עובדיה צבי כתב בדו"ח השיפוט, כי לויאן איים עליו במהלך ולאחר המשחק ולפיכך נאלץ להרחיקו מתחומי המגרש.

כמו כן מרגיש עובדיה צבי, כי לויאן הטיח בו עלבונות.

הדו"ח של השופט צבי שריר שניהל את משחק הליגה הארצית בין הפועל ירושלים לבין הפועל חולון טרם הגיע למשרדי ההתאחדות לכדורגל. נודע כי השופט שריר מתכוון לציין בדו"ח את האירועים שלאחר הבקעת שער השיוויון של הפועל חולון.

נכי צרפת אלופי אירופה

נבחרת הגברים של צרפת בכדורסל זכתה באליפות אירופה, כשניצחה בגמר את הולנד 50:63 (21:36), לעיני 1500 צופים בלוריין.

נבחרת הגברים של ישראל דורגה במקום השישי באליפות, לאחר צרפת, הולנד, בלגיה, שוודיה וגרמניה. נבחרת הנשים דורגה במקום השני אחרי גרמניה.

בריז' הבקיעה רביעיה

נצחון חוץ גבוה השיגה פ. צ. בריז', קבוצתו של רוני רוזנטל, כשגברה על ראסינג ג'נט 0:4. למרות הנצחון נותרה במקום השלישי עם 43 נקודות, כשנותר מחזור אחד לסיום.

קפטן יבנה: גם אם ליברפול תבוא אלינו בשבת – ננצח

48 שעות לפני שבת

מאת נתן פרידמן

בכל פינה בעיר יבנה מדברים בהתרגשות גובלת בהיסטריה במצבה של קבוצת הכדורגל המקומית שלהם. ביבנה לקחו ללב את העובדה שהקבוצה לא ניצחה בשבועות האחרונים בנוערות מתמת לקו האודם.

מחזור אחד נותר. רצע האמת. מכבי יבנה חייבת לנצח. אחרת בדקה ה־90 לא תהיה עוד דרך חזרה.

★ קפטן יבנה, ציון יעקב. איך אתה מעריך את סיכוייכם להישאר בלאומית?

"מה אתה רוצה שאגיד, שזה לא תלוי בנו? לנו יש משחק בבית נגד הפועל ב"ש ואנו חייבים לנצח. גם אם ליברפול תבוא אלינו בשבת, ננצח. הבית שלנו יותר ממבצר. לעומת זאת לבית"ר ת"א אין בית. לכן, המשחק נגד מכבי נתניה הוא כמו במגרש ניאטרלי. הלחץ יהיה עליהם".

★ אצלך על הנייר הכל "בסדר".

"ברור שהכל יכול לקרות, אבל ברור לי שאנחנו ננצח. אני מאמין שבית"ר ת"א לא תנצח, לכן יש לנו סיכוי טוב להישאר".

★ ואם בכל זאת תרדו, האם יבנה תתמוטט כמו קבוצות אחרות בעבר?

"לא רוצה לחשוב בכלל על האפשרות הזאת. אבל, ספורט זה ספורט ואם בכל זאת נרד, אני מאמין שנחזור ללאומית. יש קבוצה טובה עם כשרונות רבים. אם נרד יצטרכו הממונים להתחיל לחשוב ולטפל במצב כבר ביום ראשון הבא".

★ אם יש קבוצה טובה, איך הידרדרתם לתחתית?

"זו, זו שאלה טובה וקשה. אני מוכן להשיב עליה רק אחרי שבת. כל העונה הראש שלנו לא היה בכדורגל. עכשיו, במחזורים האחרונים לקחנו עצמנו לידיים והבענו נקודות".

שייע: בטוח שנחגוג את מסיבת העליה בשעריים

ליגה ארצית

חצי דקה הפרידה שלשום בין הפועל ירושלים לליגה הלאומית. 0:1 מול הפועל חולון. האוהדים והספסל, שיכורי נצחון, הכינו את חגיגות העליה, כאשר ליאון פנסו כובה את הרי הגעש.

★ שייע פייגנבוים, לפי יושבי הבורות במגרש, אינה מרוצה מהתיקו?

"לא! היינו קרובים מאד לנצחון, אבל כללית ציפיתי לאפשרות של תיקו במקרה הכי גרוע. חולון היתה חייבת לנצח. חבל שספגנו את שער השווה בדקה ה־92, כשכולם כבר התכוננו לחגיגות".

★ אולי הגנתם מוקדם מדי ולכן ספגתם שער?

"לא. היתה שגיאת שיפוט גסה. ביקשתי להחליף את יאיר אסייאג והחליף בבני כהן המגן. אסייאג הלך לאט לקו. מותר לו כשהוא כה עייף. צבי שריר התרגז ופנה פתאם אחורה להמשיך את המשחק בלי לאפשר לי חילוף מקטי, הנהוג בכל העולם ובמיוחד בארץ".

★ בכל זאת, היה להם יתרון בשורה.

"במחצית הראשונה הם שיחקו עם חלוץ יחיד, שקרוקה ורק בסוף הכניסו גם את פנסו. שיחקנו עם שלושה חלוצים והיו לנו יותר הזדמנויות, כולל שער חוקי של מלכה שנפסל. מרכוס עצר רק שני כדורים מסוכנים. זה יתרונך במחצית השניה מחוזי מהתקפות המתפרצות שלהם והוריתי לשחק יותר בזהירות. להם לא היה מה להפסיד".

★ דיבורים בכך לא יעזרו. מה צפוי בשעריים במשחק הגורלי?

"המשחק קובע לשתי הקבוצות, אבל אחרי ניתוח מעמיק הגעתי למסקנה שתיקו יכול להיות טוב לשתינו. אנחנו נזכה בכרטיס ושעריים לא תרד, אלא מקסימום תכנס למבחנים. אם הם יסתכנו ללכת על הקופה ולנסות לנצח, הם עלולים להפסיד ואז ירדו בטוח. שיעשו את החשבון שלהם. אני בטוח שנחגוג את העליה בשעריים".

אבי כהן ישחק מחר מלמיליאן – אולי

מאת ג. אשר

בית"ר ירושלים עדיין מקווה שאורי מלמיליאן יוכל לשחק מחר בחצי הגמר נגד מכבי ת"א, לאחר שהגבס הוסר מעל רגלו.

מלמיליאן יקבל היום ומחר טיפולים מזורזים כדי לנסות להכשירו למשחק. אחד אשש יחזור להרכב וצפוי גם שיתופו של השוער יוסי מזרחי, שהפגין שלשום כושר גבוה.

מכבי ת"א מכשירה את בלמה אבי כהן ולפי מצבו הנוכחי הוא יעלה בהרכב הפותח. אלי דריקס יחזור לשחק בחוד ומיקי כהן ישולב בהרכב במקום דוד אוליאי ששבר את רגלו לפני שבועיים.

המשחק בין האלופה למכבי ת"א יערך בשעה המרכזית מחר (19.00).

כשיקרים לו המפגש בין בית"ר ת"א למכבי חיפה. בבית"ר ייעדרו נסים כהן, רוני צמח וההלוץ דוד לביא.

בית"ר תפתח האינטרטוטו נגד הדנים

מאת ג. אשר

בית"ר ירושלים תארח במחזור הראשון של האינטרטוטו ב־27 ביוני את הקבוצה הדנית ברונדבי. במקביל תשחק בני־יהודה מול בוכום ממערב־גרמניה.

במחזור השני, ה־4 ביולי, תשחק בית"ר נגד בוכום ובני־יהודה נגד הדנים. שתי הקבוצות הישראליות ייפגשו לאחר מכן ומיד ייצאו למשחקי הגומלין באירופה.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה – אילת
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית אילת בקשה להתרת הקלה... כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע ע"י אישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות בכתב לבקשה האמורה לועדה המקומית בעיריית אילת, רח' חטיבת הנגב 5, תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.
רפי הוכמן, יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי קריית־גת
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריית־גת הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 20 לתכנית מיתאר 101/02/9.
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי:
– שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לשטח לבנייני ציבור.
– שינוי יעוד שטח לדרכים לשטח לבנייני ציבור.
– קביעת הוראות בניה בתחום התכנית.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
שטח התכנית: כ־5.7 דונם.
גוש: 1901 חלקות: 37, 44, 45, 46, 49, 50 וחלק מחלקות 46, 47
גוש: 1911 חלק מחלקה 32.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות תוגש בכתב בפירוט העובדות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.
שלום דניאל
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 ולהלן: החוק
בב/87/328
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר תוסיה כהן גבור הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת ההקלות בנכס גוש 139 חלקה 130 ברחוב... הבדים בירושלים. דהיינו: הקלה בקו הבנין הצדדי מערבי בשעור של 40 ס"מ, הקלה בקו הבנין האחורי בשעור של 50 ס"מ.
את ההתנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00
אברהם כחילה, ממ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה בקשה למתן אישור להקלה על חלקה מס' 222, בגוש 10037, ברחוב בוסקובסקי, והיינו: תוספת של 6% בניה נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין בתוכנו הכתובת המדויקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אינג' י' ברגא
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 5363
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 1911 בגוש 6043 רח' ברקת מס' 20 חולון הכוללת מתן הקלה ב:
א. קו בנין 10% בקו בניין צדדי דרומי ואחורי מערבי.
ב. שונות. הקמת מקלט עילי במקום מקלט תת קרקעי
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים מיוחד.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדויות לבקשה להקלה הנ"ל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. ההתנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת. ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.
אהרון המבקש הבניה
רחוב ה' באייר 6 חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן – הועדה המקומית) בקשה להיתרת הקלה מגבגב בגוש 6179 חלקה 79 רח' אליהו חדד בנ' 141 רמת גן והיינו הקלה 10% בקווי בניין במרווח צדדי.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנובקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים ביום פרסום הודעה זו בעתונות.
בכבוד רב
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

קבלת מודעות 24 שעות ב"דבר"

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל' הלוח הכללי – דבר מתקבלות 24 שעות ביממה ב"דבר" דיזנגוף רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 239952, 248518

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אתונה	9	– 26	בהיר
אמסטרדם	8	– 22	בהיר
הונג קונג	25	– 27	בהיר
וינה	11	– 19	מעונן
טוקיו	13	– 23	מעונן
טורונטו	12	– 20	גשום
יוהנסבורג	8	– 23	בהיר
לונדון	7	– 18	מעונן
מדריד	14	– 18	בהיר
ניו יורק	18	– 26	בהיר
פרנקפורט	5	– 13	בהיר
סטוקהולם	7	– 22	בהיר
שיקגו	9	– 12	גשום

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102620
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רח' האבות, טל. 39282

swissair

صكنا من الاصل

هكذا من الاهل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

פסטיבל ישראל

תיאטרון

„החטא ועונשו", תיאטרון סטארי מפולין, בבימויו ובעיבודו של אנדז'י ויידה. תיאטרון ירושלים, 23.5

עם הצגת „החטא ועונשו" בביצוע תיאטרון „סטארי" מקראקוב המריא הפסטיבל לגובה הראוי. ההצגה, בבימויו של אנדז'יי ויידה היא חוויית תיאטרון המסלסלת את הצופה זמן רב אחרי שהוא עוזב את האולם. ויידה עיבד את הרומאן בענווה רבה. הוא נשאר נאמן לדוסטוייבסקי, לא הטיל עליו פרשנויות ולא כפה אקטואליזמים, אלא הסתפק בעיצוב הרומאן הנודע למסגרת בימתית תוך שינויים מעריים בסדר הכרונולוגי של התמונות ובעיבוד הדיאלוגים
מתחילת ההצגה ועד סופה ויידה אינו מניח לשכוח שהמדובר ביצירה ספרותית, והוא נוהג בה בכבוד הראוי. ההצגה עומדת כמעט כולה על דיאלוגים, אך איזה דיאלוגים. היא מתנהלת כדואט של שני אמנים גדולים: יז'י ראדזיבילוביץ' בתפקיד ראסקולניקוב ויז'י סטור בתפקיד החוקר פורפירי פטרוביץ'. סטור קצר, בצדק, את התשואות הנלהבות ביותר. הוא משחק כנגן הפורט על כלי מיתר והיודע להפיק ממנו עושר של צלילים וניואנסים דקים מן הדקים. המעברים שלו מהזדהות למראית עין עם הנחקר, לאירוניה ולאכזריות מרגשים בעצמתם. לא ראיתי משחק כמו שלו בתיאטרון אולי מאז שיחק לורנס אוליבייה את תפקיד שיילוק ב„הסוחר מוונציה". ליז'י ראדזיבילוביץ' היו רגעים מרגשים, במיוחד בתמונת הווידוי בפני סוניה ובתמונה שחזור הפשע.
כריסטינה ז'אחאטוביץ' עיצבה תפאורה פשוטה, כמעט מינימאלית, התואמת להפליא את אווירתו הקודרת של המחזה.
הנאה מלאה מן ההצגה מחייבת הבנת פולנית. אין תרגום סימולטאני. מומלץ להקדיש זמן לקריאת המחזה (אפשר לרכוש בכניסה לאולם) לפני הצפייה בהצגה.

מירי פז

„החטא ועונשו" בתיאטרון „סטארי"

מוסיקה

„מארבע רוחות", תכנית א' עם ססיל טיילור, אנדריו סיריל, שיאמאל מאיטרה, מתופפי מז"ים ושלמה בר. תיאטרון ירושלים, 24.5

המפגשים המוסיקאליים מ„ארבע רוחות" הם חידוש משמח בפסטיבל. הראשון מבין ארבעת האירועים, שהתקיים אמש, עמד בסימן חזות האילתורים – בהשתתפות מוסיקאים אורחים מחו"ל ואמנים ישראלים, נציגים מתרבויות במזרח ובמערב.
בחלק הראשון הגיש המתופף האמריקאי אנדריו סיריל מנה גדושה של ערבול תופים בנגינת סולו, בתוספת קטעי מחול של הרקדנית והכוריאוגרפית הישראלית אסתי קינן.
במרכז הערב הצטרפו לסיריל שישה מתופפים מנוסים שהקסימו את הקהל באילתוריהם בשיתוף פעולה מלהיב. ביניהם היו שלישיית המתופפים המצויינת „חליפא" ממזרח-ירושלים, שיאמאל מאיטרה (הודו) ושלמה בר מ„הברירה הטבעית".
נגינתם בתופים ובכלי נקישה למיניהם הולה כפלג ומים ומסתורי שהפך לנהר גועש בשלל גוונים.
את התכנית הארוכה סיים הפסנתרן האינדיבידואליסט ססיל טיילור שהפיק מרגליות בצלילים המקוריים.
בעת מסירת שורות אלה החל המופע השני המוקדש למוסיקה הודית אמנותית, שירי טאגור, ומוסיקה מסורתית מבנגאל, בהשתתפות מוסיקאים הודיים בראשותו של נגן הסארוד הנודע קרישנמורטי סרידהר (בתמונה). רשמים מתוכנית א יובאו ב„דבר" ביום ד'.

ישראל דליות

קרישנמורטי סרידהר

„מוסיקה 2000 – מפגש"

במסגרת ארועי הפסטיבל יתקיים במוזיאון ישראל (8.6, בשעה 18.15) קונצרט מיוחד בהפקת „נוער מוסיקלי בישראל". הקונצרט – „מוסיקה 2000 – מפגש" – מיועד לכל המשפחה (נוער מגיל 12 ומעלה), והוא יכלול מגוון של סגנונות שונים במוסיקה, עם דגש מיוחד על היצירה הישראלית בת זמננו.
דברי ההנחייה שילוו את התכנית, ואופן הגשת היצירות יאפשרו לקהל – צעירים ומבוגרים – לחדור גם אל היצירות החדישות ולהיווכח כי המוסיקה עולם אחד היא – על סגנונותיה ודרכי הבעתה השונים.

תגובה

בתגובה לרשימת ההערות בעקבות שידור הטלוויזיה של טקס פתיחת פסטיבל ישראל, התקשר איש הטלוויזיה אורי לוי וביקש להבהיר כמה עובדות: בשידור כן צוינו שמות המלחינים ומבצעי התרועות שנכתבו לכבוד הארוע, הטקסט שקרא לוי לא נלקח מתיק יחסי הציבור, אלא הותבסס על שיחותיו עם פיליפ פטי. הסיבות למיעוט הצלמות הוו טכניות, ציין לוי. על השאר הגיב באוזרות דמוקרטית. אנו מתנצלים בפני לוי על אי הדיוק.

אגדה בעקבות אגדה

„אילוף הסוררת", הבאלט העלילתי שנעשה בידי ג'ון קרנקו עבור „באלט שטוטגארט" ויועלה בארץ החל מה־6 ביוני במסגרת פסטיבל ישראל, הוא מיצירותיו הגדולות ורבות המשתתפים של קרנקו (כמו „רומיאו ויוליה", „פינאפל פולי" ו„נסיך הפאגודה") שהפכו כבר לקלאסיקה.
קרנקו, יהודי דרום־אפריקאי במוצאו, הגיע לעיר שטוטגארט בשלהי שנות ה־60, לאחר שנות יצירה פוריות ב„רויאל באלט" בלונדון. הקהל האירופאי, שעייף מהנסיכות השבריריות והמעומלנות ומהנסיכים חיוורי הפנים והמצועצעים בסגנון בתי המלוכה הרומנטיים, מצא ביצירותיו של קרנקו משב רוח רענן. הוא סילק להם את מבוכת המשחק מן הבמה, והביא במקומם רקדנים אתלטים וחסונים ש„דיברו" בשפה שבבה והצפניית.
הלהקה הגרמנית הפכה עד מהרה ללהקה רב־לאומית. מרסיה היידה, ברזילאית במוצאה, וריצ'ארד קראגון, אמריקאי במוצאו (שניהם, בתמונה), היו תגליות של קרנקו שהפכו לכוכבים ברמה בין־לאומית. השניים, שרחוקים מליצג את הדמויות הקלאסיות המסורתיות ופיפעו בתפקידים הראשיים ב„אילוף הסוררת": היא – כקאטרינה המורדת במוסכמות החברתיות והוא – כפטרוקיו הפרחח. ה„קרבות" בין קאטרינה ופטרוקיו, לצלילי המוסיקה הנאפוליטנית, בעקבות סקארלטי, הן מקטעי המחול המשעשעים ביותר שנוצרו אי־פעם.
ג'ון קרנקו ביקר פעמים אחדות בישראל ויצר עם להקת „בת־שבע" שתיים מיצירותיה החשובות – „קונצ'רטו לעץ ההובנה" ו„עם ים – עמי יער". היצירה האחרונה הוקדשה לשואה ולתקומה ונרקדה לצלילי קולה של חנה מרון למילים של חיים נחמן ביאליק ואורי צבי גרינברג.
כרוע מזלם של שוחרי הבאלט הקלאסי נפטר קרנקו משבץ לב, בעת טיסה לשטוטגארט, לפני 13 שנה, לאחר סיור הופעות בארה"ב. מרסיה היידה נטלה את שרביט הניהול האמנותי במקומו. באלט שטוטגארט המשיך במורשתו של היוצר היהודי.

טלוויזיה

בן גוריון בראי ההווה

גם אילמלא הוקרנה הסידרה המצויינת של דוד מיכאלים על בן גוריון (יום ה') בימים אלה ממש, היא היתה אקטואלית. מדובר הרי בהיסטוריה טריה, רוטטת. אבל הצפייה בשנ' פרקי הסדרה – על הסטאטוס קוו והשילומים – בימים אלה דווקא, כמוה כהבנת רקע הכרחי לשני פרקים חשובים בהיסטוריה הישראלית הנכתבים עכשיו: התפקיד המכריע שממלאות המפלגות הדתיות במשבר שנקלעה אליו ממשלת הליכוד הלאומי בשאלת הוועידה הבין לאומית, משבר העשוי להוליך לבחירות: משפט דמיאניוק והמחלוקת סביב ביקורו של הנשיא הרצוג בגרמניה.
מן הפרק הראשון (14.5) על הסטאטוס קוו למדנו שוב כמה אירוניים תעתועי ההיסטוריה: בהכרתו היה בן גוריון חילוני, לעיתים חילוני קנאי שעמד על זכותו להינשא בנישואין אזרחיים. אך הפער שבין הכרתו לבין ההוויה שיצר היה זרע הפורענות שמפירותיו אנו ניזונים היום. הקלישאה הבאנאלית כל כך על הדרך לגיהנום, הסלולה בכוונות טובות, טופחת כפנינו שוב. בן גוריון התכוון כנראה אך לטוב כשבחר בדרך הפשרה – אי הפרדת הדת מן המדינה. הוא רצה למנוע מלחמת תרבות. למעשה היתוה את מהלכיה הראשונים.

★

מרתק ונועז (במושגי הטלוויזיה הממלכתית) היה הפרק השני שהוקדש לפרשת השילומים מגרמניה. דוד מיכאלים לא חשש לגעת בפרק זה בבמה מודרנית באבנות.
מה שעשו ולא עשו הישוב היהודי בארץ ישראל והנהגתו להצלת יהודי אירופה בתקופת השואה הוא אחד הפרקים המרכרכים בתולדותינו-תולדותינו. אין זה סוד שהמפתח לפרק זה הוא בן גוריון. את הדברים העוקבים הכואבים ביותר אמר הלל קוק... „לא ראיתי שום דוקומנט בקשר לפעולות ההצלה של בן גוריון... המנהיגות היהודית והציונית יכלה לעשות פי עשר... עסקו בנשפי פורים"... בן גוריון שמפיו היו קודש להקמת המדינה-שבדרך סען ש„היינו חלשים". כבר ב־1941 אפשר היה להוציא יהודים מאירופה. אבל לא הצילו אותם. החוכח בפרק הזה גם דבריו המינוריים של אנטק צוקרמן, סגן מפקד המרד בגטו וארשה, על עשרות מכתבים ופניות של מפקדי המרד להנהגת הישוב, שלא נענו. „זו היתה אהבה חד־צדדית", סיכם אנטק צוקרמן. נימת אישום השתמעה גם מדבריהם של הפרטיזנית רוזקה קורצ'אק ושל פרופ' ישעיהו ליבוביץ, שהבעת פניו בלבד הסגירה את דעתו על בן גוריון (חבל שלא הוקדש מקום קצת יותר נרחב לדבריו בפרק הזה).
בפרשת השילומים מגרמניה (ולא רק בה) מצטייר בן גוריון כמנהיג פרגמטי שהצרכים המיידיים עמדו לנגד עיניו. מבחינת בניין הארץ ופיתוחה זו היתה החלטה שאין להצטער עליה, בניגוד להחלטת הסטאטוס קוו עם הדתיים שכבר עתה היא מצטיירת כבכיה לדורות. השאלה היא אם צריך היה למהר ולהעניק את התואר „גרמניה האחרת" שעה שהאדמה עדיין רעדה ממה שעוללה גרמניה האחת. האם צריך היה למהר ולהכריז על גרמניה האחרת שעה שבגרמניה זו עדיין מתהלכים הפושעים, קציני הס.ס. ומפקדי המחנות, וחלקם אף משמשים בעמדות מפתח במימשל. האמנם כסף ממרק פשעים, ופשעים מן הסוג הזה בפרט?

בעיה זו מתעוררת במלוא חומרתה בעת משפט אייכמן כשהתובע גדעון האוזנר מתבקש או נרמז לגנוז עדויות המלמדות כי אחד מבכירי ממשל „גרמניה האחרת" הנס גלאובקה היה פושע נאצי. אכן, שילומים עשויים היו לטהר את הנתעב בפשעים. האוזנר לא נכנע. אך נסיון הטיוח לא יישכח.
מזמן לא נראתה על מסך הטלוויזיה סדרה דוקומנטרית מאלפת, מהימנה ומקצועית כל כך. מיכאלים השכיל להביא דברים כפי אומרם. הוא לא נגרר לפרובוקציות והציג רק את השאלות הנבונות, והמבין יבין.

רפי בוקאי ואלי כהן – זוכי פרס היצירה ע"ש אייזיק שטרן

פרס היצירה ע"ש אייזיק שטרן מחולק מדי שנה בתחומי המחזאות, ציור, פיסול ומוסיקה. השנה הורגו בקרן התרבות אמריקה-ישראל מהנוהג והכירו, לראשונה, בקולנוע כמדיום אמנותי והחליטו למנות ועדה שתבחר את הראויים לפרס בתחום הקולנוע, זוכי המענק הנאה. ישבו: יוסף לפיד (יו"ר), דליה שפירא (מפיקה), ארנון צוקרמן (דיקן הפקולטה לאמנות וראש החוג לקולנוע, באוניברסיטת תל אביב) וליה ון־ליר (מנכ"ל ארכיון הסרטים הישראלי וסינמטק ירושלים) והחליטו להכתיר שני במאים צעירים, יוצרי שני הסרטים המרכזיים של השנה האחרונה (והשנים שקדמו).
הבמאים רפי בוקאי ואלי כהן זכו כל אחד ב־3000 דולרים על סרטיהם „אוואנטי פופולו" (בוקאי) ו„שתי אצבעות מצידון" (כהן). בהחלטה, שנתקבלה בוועדה פה אחד, צוין ש„שני הסרטים מעלים בעיות קיומיות של מהות ישראל, באנושיות ולעיתים בהומור".
מפיק „שתי אצבעות מצידון" שיש קולר עומד, כזכור, את שני הסרטים בבית המשפט, בסוגיית בחירת הסרט הישראלי שיישלח כנציגנו במאבק על פרס האוסקר השנה. קולר קבל אז על חברותו של דוד שפירא, בעלה של הגברת שפירא, בוועדה. טענתו נדחתה וההחלטה המקורית לשלוח את „אוואנטי פופולו" נותרה על עומדה. הפתרון הפעם, בנוסח משפט שלמה, מונע (לכאורה) קובלנות.

א.ר.

מפוגל עד יהושע

תיאטרון חיפה ממשיך לשמור, גם בעונתו הבאה, על קו המחזאות המקורית

תיאטרון חיפה ימשיך גם בעונה הבאה בהעלאת מחזאות ישראלית מקורית, תוך התמודדות בשאלות אקטואליות חברתיות ופוליטיות. על פי המתוכנן יועלו על הבמה הראשית של התיאטרון לפחות ארבע הצגות בכורה: „שלוש בנות", מאת יהודה סובול, בעיבודו ובבימויו של ג'ילברטו טופנו; „תסמונת ירושלים", מאת יהושע סובול, בבימויו של גדליה בסר; „חיי נישואין", על פי ספרו של דוד פוגל, בעיבודו של חיים מרין ובבימויו של גדליה בסר ו„ללכת שבי" על פי ספרם של עמליה ארגמן ואהרון ברנע, בבימויו של איציק וינגרטן. שלוש הצגות נוספות שהובאו בחשבון להעלאה על הבמה הראשית הן: „ברווז ממולא" מאת אנטון שמאס, „אווז הפרא" מאת הנריק איבסן, בבימויו של לוציאן פונטיליה ו„הכת הלבנה" של דורון תבורי בבימויו של פרנסואה אבוסאלם.
המחזה „תסמונת ירושלים" של יהושע סובול מגולל את פרשת המרד נגד רומא, שהסתיים בחורבן ירושלים, דרך סיפורה האישי של מרתה, יהודיה בת אצילים האוכלת את תינוקה ברעב הגדול. המחזה „הכת הלבנה" של דורון תבורי מתאר את גלגוליה של הכת הלבנה, דתם של עבדים מנומרדים, מיעוטים לאומיים, מתקוממים ושכירי יום פורקי עול, מאז הופיעה בימי הביניים בלב האימפריה המוסלמית וקראה תגר על סדרי העולם ונלגוליה מאז ועד היום.
על „במה 2" בוואדי סאליב יועלו המחזות „עיר חופשיה" מאת המחזאי האירלנדי בריטן פריל (בכורה בישראל) בבימויה של נולה צ'לטון. במרכזו של המחזה סיפור אודות שלושה אנשים הנקלעים, שלא מרצון, אל סבך הדמים של הפוליטיקה האירית. המחזה השני שיוצג ב„במה 2" הוא „יחסים מסוכנים" מאת כריסטופר המפטון, על פי הרומן הנודע המתאר את המזימות והתככים שרוקמת האצולה הצרפתית השוקעת, ערב המהפכה.
על הבמה המיוחדת, שהיא בבחינת במה נסיונית, יועלו המחזות „מר מאני" מאת א.ב. יהושע, „היום האחרון של המעברה בתורה", מאת יוסי הדר ו„שם" מאת גלעד עברון.
הבמה הסאטירית של „מועדון התיאטרון" תעלה „סאטירה אקטואלית" בעיצובם של יהושע סובול, מיכאל גורביץ, איציק וינגרטן, גדליה בסר, אילן תורן מוטקה לבנון ואחרים. כן תועלה בו ההצגה „מיסטר בופו" מאת דריו פו, הצגת יחיד בביצועו של השחקן יוסוף אבו וורדה.

אריאלה ראובני

בעקבות בקט

הפרק הראשון על הסטאטוס קוו, בסרט על בן גוריון, מתקשר היטב לכתבה של אלישע שפיגלמן ומשה ניניו („יומן", ליל שבת) הגראית כקולאז' סאטירי ששטען פרס מיטיב להגדירו על דרך השלילה. „אנחנו לא תיאטרון אבסורדי", אומר פרס בכתבה, כמו ביוש שאל התיאטרון הזה ממש אנחנו מתכוונים (אבל להיפך).
התפאורה והרקוויזיטים היו מושלמים: מסדרונות הומים פעילות קדחתנית ובכל זאת שוממים כל כך. (האם הביצוע היה בעקבות ההוראות שכתב סמיואל בקט בשולי הטקסט האבסורדי?) והנה הזיוגים המשנים הפרוורטיים ביותר צועדים בסך: גאולה כהן ותופיק טובי, רק שגאולה מנסה להתחמק מעין המצלמה. אולי היא לא אוהבת את בקט. והנה הרב החסוד אברהם שפירא המצטייר כסנטה קלאוס הטוב המיטיב שכיסיו מלאים (או יתמלאו) לא רק „גרות" עם „פתילים" ובלעדיהם, אלא מכמנים ושאר טובין. הוא רק ממתיק סוד באומרו שאין באמתחתו דבר; בעוד שעה קלה כשנתעורר נמצא הפתעות מלוא חופניים מתחת לכר.

מירי פז

„ילדי העולם מציירים את ירושלים" – תערוכה לציון 20 שנה לאיחוד העיר

מחר, ערב יום ירושלים, תיפתח באגף הנוער במוזיאון ישראל בירושלים, התערוכה „ילדי העולם מציירים את ירושלים". בתערוכה יוצגו כאלף ציורי ילדים אשר מוינו מתוך אלפי הציורים על ירושלים, שהגיעו לישראל מ־42 מדינות במסגרת התחרות הבין־לאומית השניה לציורי ילדים על ירושלים, לציון 20 שנה לאיחוד העיר.
התחרות הקודמת, שנערכה לפני עשר שנים, לציון עשור לירושלים, זכתה להצלחה חסרת־תקדים. בעקבותיה יצא לאור אלבום ציורים, שתורגם לשפות רבות ונמכר עד היום. כמו־כן מוצגות תצוגות מתוך התערוכה, עד היום, ברחבי העולם. גם התערוכה הנוכחית תהפוך לסדרה של תערוכות ניידות שתישלחנה לארצות השונות וכן יצא לאור אלבום ציורים. התערוכה תהיה פתוחה עד ה־15 ביוני.

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 אורחות, הסה"ב.
08.40 בלי מרותו: הולם 3.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון משוט ד': ריבועים (כ).
10.10 אנגלית ז'.
10.30 רגע עם דודלי.
11.00 ערבית מדוברת (ט"-י"א).
11.15 אנגלית ו'.
11.30 ארץ מולדת: המלחמה לעצמאות (כ).
12.00 אנגלית ח'.
12.25 תלמוד: שניים אוחזין.
1.00 מדעי הטבע (ו'-י"ב): הקרוקודיל.
1.30 צרפתית: העשרה.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קסים קסם: ציפורים.
2.35 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.00 גבעת פלפלת: פרק שני.
3.15 קשר משפחתי: עם משפחת יעקובוביץ.
3.55 שעת כושר.
4.00 המנהג בערוץ המשת המייל: פרק 24.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

כללית

5.30 „דובריכפת לי" – סדרה בהפקה. פרק שלישי: „צוחק מי שצוחק אחרון".
6.00 „הילדים מרחוב דגראסי" פרק שישי: „מרטין פוגש את הפיראטים".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 היזרון רמצאהאן – פרק אחרון מתוך ההצגה „אל־איאם", לפי ספרו של טהא חסיין (ערבית).
7.00 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „אלגרו" – שעשועון מוסיקה (ראה מסגרת).
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 „הנהלה בלחץ" – פרק רביעי: קרוליין מגלה, שמוטו־העבודה של בעלה אינו כה מושלם, כפי שציפתה. האם אפשר להפריד הפרידה מוחלטת בין ענייני עבודה לחיי משפחה?
10.00 „זה הזמן" – תכנית אירוח שבועית. מנחה: רם עברון.
10.50 „מיאמי" – מחלק מוסר – שם הפרק: „תן וקח".
11.40 חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 שניים בראש אחד
19.30 ירושלים – סרט של דוד פרלוב
20.00 לקט „שעה טובה"
21.00 פופ 2

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – זלנקה: סינפוניה בלה מינור (הקפרסה מבג'ה. יאראלס מיקה רביעיית כלי קשת בדו מג'ור (הרביעייה הסלובאקית): צ'ייקובסקי: קונצ'רטו בדה מג'ור לכנור ותזמורת אופוס 35 (א. סטרן/הסימפ. הלאומית/מ. רוסטרופוביץ'); דבוז'אק: סימפוניה מס' 8 בסול מג'ור אופוס 88 (תז. פילהרמוניה/א. דייויס).
09.00 קונצרט בוקר מוצרט: סרנדה ברה מג'ור ק. 249 „האפנר" (סנט־מרטין/נ. מרינר); שוברט: סונטינה ברה מג'ור לכנור ופסנתר (ה. שרינג/א. הבלרו). ברוך: קונצ'רטו לשני פסנתרים ותזמורת אופוס 88 (מ. בויקופסקי + ג. סורינג/התז. הסימפ. הלונדונית/א. דוראטי); סמטנה: מתוך המחזור הסימפוני „מולדתי" (תז. רדיו באוריה/ר. קובליק).
11.57 פינת השיר – משירי ולדה.
12.00 מן הסדרה – רוסטרופוביץ' וריאציות על נושא של קורלי אופוס 42 (נגינה: פרסון, פסנתר); בטהובן: רביעייה אופוס 130 בסי במול מג'ור (רביעיית ציידר המיושבת).
13.05 בהאזנה נינוחה – מוצרט: דיברטימנטו ברה מג'ור, ק. 136 (להקת אי מוזיצ'י); היידן: קונצ'רטו בסול מג'ור לכנור ולתז. (ס. אקארדו/התז. הקאמ. האנגלית); בטהובן: רביעייה במי במול מג'ור לפסנתר ולכלי קשת (רביעיית אלברטס); מנדלסון: קונצ'רטו במי־מינור לכנור ולתזמורת (א. ארודיין/תז. רדיו שטוטגארט/ר. שלק); גולדמארק: „באביב", פתיחה (תזמ. הפילה. מבודפשט/א. קורוי).
15.00 הסברה מוסיקלית – „וזבק" של ברג (ש.ח.).
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הפילהרמונית הישראלית/מנצח: מאיר מינסקי/ סולן: הללצירי צ'לו/ בני קונייבסקי, כלי הקשה (ש.ח.) מעייני: קונצ'רטו לכלי נקישה ותשיפה; שוסטקוביץ': קונצ'רטו לצ'לו; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 5.
18.00 רגע על הביצוע.
19.00 תזמורות כלי נשיפה – מיצירות: ווהן וויליאמס, מיז, ריטר, וינטר, הינדמית וויליאמס.
20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי.
20.30 פסטיבל ישראל-ירושלים שידור חי מכנסיית הדורמציון בירושלים – מקהלת פלסטרינה ותזמורת הברוק מבירננברג/הולף גרשל – תכנית ב'
יוהאן סבאסטיאן באך – „שירו לה' שיר חדש", מוטט 225, בר.י.ב: סוויטה תזמורתית מס' 4; „הרוח מרוממת את נפשנו", מוטט, מגניפיקט ברה מג'ור, 243 בר.י.ב: לסולנים, מקהלה, תזמורת ועוגב.
23.00 מחוזי יצירות – הגדל: סונטות להרכבים שונים; מוצרט: שירים.

רשת א'

15.30 השכלה ודעת לכל.
16.05 גיל הביניים.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה.
19.05 עיונים בפרשת השבוע – „במדבר".
22.05 לכל אדם כוכב.

רשת ב'

18.06 כוכב הערב והפעם: אלה פיצג'רלד.
19.35 דין הדברים – ענייני חוק ומשפט.
20.05 עולם הסידרות.
22.05 פינת הג'ז.
23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

18.06 היה היה.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 קצה אחרת – פופ מתקדם.
23.05 בלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

15.05 מה אין.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 ספרא וסייפא – ירחון לענייני ספרות צבאית.
19.05 שירים מבגן.
19.05 רדיו רדיו (צה"ל 2).
19.50 תיק פלילי, 373/86, מדינת ישראל נגד ג'ון איבאן דמיאניוק – יומן מיוחד לסיקור ארועי המשפט.
20.05 ספרים רבותי ספרים – המגזין הספרותי של גלי־צה"ל (ש.ח).
20.05 טבבבבסים (צה"ל 2).
21.30 אוניברסיטה משודרת – מדרש האגדה – תחומי ההלכה האגדה.
23.05 קול הג'ז הזה (צה"ל 2).
23.55 שיחות חצות – עם המשפטן אלי זוהר.

מחר בערב, כהמונה מהפסטיבל, תושמע ב„קול המוסיקה" (20.30), לאחר יצירתו של באך „המסע אל השמיים", הקלטה ביצוע הבכורה בישראל בכנסיית הדורמציון של „מאמורי קמוראף" מאת המלחין הנורווגי ביירן סלנדאל ובנימורו.
היצירה, שחוברה בהשראת ביקור בארץ ב־1984, מורכבת מתשעה שירי הלל והודיה מתוך מגילות שנמצאו במערות ליד ים המלח. הטקסטים העתיקים תורגמו לאנגלית. ליצירה אופי שליו ופסטורלי, עם פרמטר ציורי מענגת מעניין. המוסיקה איננה סוערת או חדשנית אבל מרשימה בכנותה.
סלנדאל ידוע בנורווגיה בעיקר כמנצח מקהלות מוזיקה, נגן עוגב ומנהל מוסיקלי של פסטיבל למוסיקה כנסייתית. הביצוע הוא תוצאה של שיתוף פעולה בין מקהלת הקתדרלה בקריסטיאנסאן (דרום נורווגיה), התזמורת הקאמרית הקיבוצית והסולן הבריטון כריסטופר קייט – מהזמרים המבוקשים ביותר כיום באנגליה. מנצח המלחין.

ישראל דליות

לקראת שידור

מחר, ערב „יום ירושלים", תעביר הטלוויזיה, בשידור ישיר מבריכת הסולטן, תכנית בידור – „תודעה לירושלים" – לציון 20 שנה לאיחוד ירושלים. משתתפים: אריק לביא, אילנית, עפרה חזה, להקת פיקוד מרכז, מקהלת „פינה בעמק", להקת „הורה ירושלים" ותזמורת בניהולו ובניצוחו של אורי קריב. בתכנית יוקרנו גם סרטים קצרים על הווי העיר מיום איחודה. מנהה: יהורם גאון.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
07.07 פרסים על התכניות.
11.57 מגישים שיר.
20.27 מגישים שיר.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 חוגה.
09.05 טלרדיו.
10.05 פניני בוקר.
11.05 רגע של עברית.
11.10 שירים עבריים.
12.05 מעורב ירושלמי.
14.06 בראש צעיר.
17.10 שירים עבריים.
18.06 מנחת ערב.
18.50 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל".
06.12 התעמלות בוקר.
06.22 לחוקלאי.
06.30 סקירות מאמרי המערכת.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.30 סעו לשלום.
11.40 הודעות.
12.10 „אא בבי".
12.50 מה נשמע.
13.00 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 רבעי קסם.
15.51 לוח מודעפון.
16.05 תוצרת הארץ.
16.55 קריאתי ספר.
17.05 יומן כלכלה.
17.30 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.11 בוקרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשע.
10.05 שבעים מי יודע.
11.05 כדור פורח.
12.05 רק מוסיקה.
13.05 חג לאוזן.
14.06 מזמן הזהר.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 המפסקת עשר.
11.05 גבוה לעכשיו.
13.05 מקום טוב באמצע.
14.05 דו רה מי.
15.05 מה יש.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מבגן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועלא כיפק.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שימו לב לשידורי F.M.

קולנוע

■ תל־אביב

אביב: ריגון חי 9.45, 7.15, 5
אלנבי: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
בית ליסין: הקרפרים (סלח לי אתה נושך את צווארי) 11.15, 9.15, 7.15
בן יהודה: יומן חף בריינון 9.30, 7.15, 5
גורדון: נערת ליווי 9.30, 7.30
גת: הנות קטנה ומכריזה 9.40, 7.30
דיזנגוף 1: שיחות בלוכלכות 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40, 7.30, 5, 1.30, 11
דיזנגוף 3: המורדות 9.40, 7.30, 5, 1.30, 11
היכל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
דרייב־אין: 8 מיליון דרכים למות / תצות – סקס
הוד: יצרים 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): נשיקה ארוטית 9.30, 7.30, 5
חן 1: אבשי הפח 9.45, 7.30, 5
חן 2: פשעים שבלב 9.45, 7.30, 5
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.35, 5
חן 4: הרומן שלי באוקספורד 9.30, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: צבע הכסף 9.45, 7.15, 4.45, 2, 11
לב 1: נידודי החוק 9.40, 7.30, 5, 2
לב 2: בקצב השעון 9.40, 7.40, 5, 2
לב 3: מלו 9.40, 7.30, 5, 2
לב 4: חליפת ערב 9.50, 7.50, 5, 2
לימור: הפרוטוקול הרביעי 9.30, 7, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מיאמי: תמיר 9.30, 7.15
מקסים: איש הבצה 9.30, 7.30
סיון (לשעבר אלנבי): משהו פראי 9.30, 7.30, 5
סינמה 1: האינסטלטור 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 5
סמדר: סגורה לרגל שיפוצים
סינמטק: „הפראייר" 7.15
9.30 בכבלי שכוה
פאר: סיפורים שסיפרתי לאמא 9.30, 7.30
פריז: בפי כלו 9.30, 7, 11.30 זהות גנובה
צפון: שם הורד 9.45, 7, 4.30
שחף: פלאטון 9.30, 7, 4.15
המוזה – רמת־אביב: נערת הטלפון הבלש 9.40, 7.30
תכלת: דקה לחצות 9.30, 7, 4.30
תל־אביב: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5
בית בר"ל קולנוע תיאטרון: מעריץ אלמוני 10 – 8

■ ירושלים

אדיסון: מעבר לשיא 9.30, 7.30, 4.30
אורגיל: הנות קטנה ומכריזה 9.15, 7.15, 4.30
אורדון 1: הפרוטוקול הרביעי 9.15, 7, 4.30
אור 2: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.15, 4.30 / 23.15 הבוערים
אור 3: ג'ק פלאש המקפץ 9.15, 7.15, 4.30 / 23.15 מסיבת רווקים
אור 5: יצרים 9.15, 7.15, 4.30 / 23.15 גולאג
אור ג'ל: אבשי הפח 9.15, 7, 4.30
בית אגרון: היפהפיה הישנה 4.00
חמים וסעים 5.45
ראסקי גיימס 8.00
וורנה היהני 9.30
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: האינסטלטור 9.30, 7.30, 5.15
כסיר: שם הורד 9.30, 7, 4.30
מיטשל: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15
סמדר: פלאטון 9.15, 7
עדן: יומן חף בריינון 9.30, 7.30, 4.30
רון: דקה לחצות 9.15, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: פסטיבל ישראל

■ חיפה

אורה: שם הורד 9, 6.30, 4.30
אורלי: קיין 9.15, 7
אמפיתיאטרון: פלאטון 9, 6.30, 4
ארמון: ריגון חי 9.00, 6.45, 4.30
חן: בפי כלו 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: ילדים חורגים לאלוהים 9.10, 6.45, 4.15
עצמון 2: שיחות מלוכלכות / עצמון 3: שמתי ברו למורה
פאר: קרוקודיל דנדי 9, 7, 4.30
קולנוע: שכנוע עירין 9.15, 7, 4.30
רון: מעבר לשיא 9.10, 7, 5
רב גת 1: הנות קטנה ומכריזה 9.15, 7, 4.50
רב גת 2: בקצב השעון 9.15, 7, 4.30

■ קריות חיפה

כפיר: ג'ק פלאש המקפץ 9.15, 7, 4.30
מביון: פשעים שבלב 9.15, 7
אורדיה: פלאטון 9.30, 7, 4.30
בית העם: חליפת ערב 9.15, 7
היובל: הבוקר שאחרי 9.15, 7
ציבה: שמתי ברו למורה 9.15, 7, 4.30

■ אשדוד

אורות: נער הזהב 9.30, 7.15
אשדורה: הרומן שלי באוקספורד 9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: פלאטון 9.30, 7, 5
כאור: כלא הנשים 9.30, 7.15
רחל: ללא רחמים 9.30, 7.15, 4.30

■ באר־שבע

קרן: מעבר לשיא 9.30, 7.30, 5

■ הרצליה ורמת השרון

היכל: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5
מלון דניאל: אהבה נכונה 9.30, 7.15
כוכב: האוצר מארץ האש 7 / הזהב 9.30

■ עפולה

מרשתית: יומן חף בריינון 9.30, 7

■ חולון, בת ים

ארמון: נערת הטלפון הבלש 9.30, 7.30
מגדל: רימון חי 9.30, 7.15
מרכזים קריית שרת: 9.30, 7.15
4.00 תעתוע שוד הזק
סביון: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
רינה: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 4.30 / עצמאות: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5

■ טבריה

אביב: האינסטלטור 9.30, 7.15, 4.30

■ כפר־סבא, רעננה

עמל: נער הזהב 9.30, 7.15
תף: כלא הנשים 9.30, 7.15
אורות: נער הזהב 7.15, 5

■ לוד, רמלה

אורלי: סגור
בית ויע: נפגש בחוף 9.30, 7.15, 4.30
אודר: תחיסה נעימה 9.30, 7.15

■ נהריה ועכו

הוד: שומר ללא חוק 9.30, 7
רון: נפגש בחוף 9.30, 7.15, 4.30
אמפיתיאטרון: זכרונות אהבה מפירנצה 6.00

■ נתניה

סמדרה: אל תקרא לי לבן 9.15, 7, 5
אסתר: מעבר לשיא 9.30, 7, 5
שרון: צבע הכסף 9.15, 7, 5

■ קרית אונו

מתנ"ס: המקצוע – לוחם 9, 6.30

■ פתח־תקוה

שלום: קיד הרעם 9.30, 7.15
היכל 1: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
היכל 3: שיחות מלוכלכות 9.30, 7.15, 4.30

■ ראשון־לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 4.30
ג.ג. רון 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
נחמן: סגור
ראשון: ג'ק פלאש המקפץ 9.30, 7.15, 4.30
בית העם: 3 אבירים 8.30
הוד: פלאטון 9.30, 7, 5
חן: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5

■ רמת־גן וגבעתיים

[illegible]: ריגון חי 9.40, 7.15
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.40, 7.15, 5
לילי: הפרוטוקול הרביעי 9.30, 7.15
הוד: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
רב גן 1: משהו פראי 9.45, 7.25, 5.00
רב גן 2: הבוקר שאחרי 9.45, 7.25, 5
רב גן 3: להתחתן שבית 9.45, 7.25, 5
רב גן 4: הנות קטנה ומכריזה 9.45, 7.30, 5
שבעה: פלאטון 9.30, 7.15